

Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Geliştirilmesi Teknik Destek Projesi

Hizmet Sözleşmesi TR2010/0136.04-01/001

EĞİTİMDE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ HİZMETİÇİ EĞİTİM EL KİTABI

IÇİNDEKİLER

GIRIS

- 1. EĞİTİMDE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ HİZMETİÇİ EĞİTİM EL KİTABININ TANITIMI
- 2. EĞİTİMİN AMAÇ VE HEDEFLERİ
- 3. EĞİTİM PROGRAMI
- 4. OTURUM PLANLARI

• 1. GÜN

- 1. OTURUM: Açılış, Tanışma, Beklentilerin Alınması, Proje ve Program Tanıtımı
- o 2. OTURUM: Toplumsal Cinsiyet Eşitliği-1
- o 3. OTURUM: Toplumsal Cinsiyet Eşitliği-2
- 4. OTURUM: Toplumsal Cinsiyet Eşitliği-3

• 2. GÜN

- o 1. OTURUM: TCE Duyarlı Okul Standartları ve Okullarda Kullanımı
- 2. OTURUM: TCE Duyarlı Eğitim Ortamları ve Süreçleri: Sınıf İçi Uygulamalar, Öğretim Programları ve Materyalleri
- o 3. OTURUM: TCE Duyarlı Eğitim Ortamları ve Süreçleri: Öğretim Programları ve Materyalleri
- 4. OTURUM: TCE Duyarlı Eğitim Ortamları ve Süreçleri: Öğrenci Değerlendirme, Temsil, Etkinliklere Katılım

• 3. GÜN

- 1. OTURUM: TCE Duyarlı Eğitim Ortamları ve Süreçleri: Kişilerarası İlişkiler ve İletişim, Öğretmen Tutum ve Davranısları, Veli İletisimi
- o 2. OTURUM: TCE Duyarlı Eğitim Ortamları ve Süreçleri: Rehberlik Hizmetleri, Şiddet/Zorbalık
- 3. OTURUM: TCE Duyarlı Okul Yönetimi: Planlama ve Uygulama, İnsan Kaynağı Geliştirme, Kişilerarası İlişkiler ve İletişim
- o 4. OTURUM: TCE Duyarlı Okul Yönetimi: Çalışan Desteği, Katılım, Görev Dağılımı

4. GÜN

- o 1. OTURUM: TCE Duyarlı Okul Yönetimi: Performans Değerlendirme, Veli İşbirliği, Güvenlik
- 2. OTURUM: TCE Duyarlı Okul Yönetimi: Bina Kullanımı ve Fiziksel Kapasite
- 3. OTURUM: TCE Duyarlı Okul Standartlarının Okullarda Kullanımı: Uygulama Çalışması-1
- 4. OTURUM: TCE Duyarlı Okul Standartlarının Okullarda Kullanımı: Uygulama Çalışması-2

5. GÜN

- o 1. OTURUM: TCE Duyarlı Eğitim Politikaları ve Mevzuatı-1
- o 2. OTURUM: TCE Duyarlı Eğitim Politikaları ve Mevzuatı-2
- o 3. OTURUM: TCE Konusunda Farkındalık Yaratma-1
- o 4. OTURUM: TCE Konusunda Farkındalık Yaratma-2, Eğitimin Değerlendirilmesi

EKLER

- Ek 1: Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Hizmetiçi Eğitim Beklenti Formu
- Ek 2: Kız ve Erkek Çocuklara Yönelik Beklentiler
- Ek 3: Kişinin Bir Günü
- Ek 4: Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Olma Süreci Akış Şeması
- Ek 5: Sınıf İçi Uygulamalar
- Ek 6: Ders Kitabı İnceleme Ölçütleri
- Ek 7: Ders Kitabı Örneği
- Ek 8: TCE Duyarlı Eğitim Ortamları ve Süreçleri Standart ve Hedefleri-1
- Ek 9: TCE Duyarlı Eğitim Ortamları ve Süreçleri Standart ve Hedefleri-2
- Ek 10: Örnek Stratejik Plan
- Ek 11: Aşama 1-Öğretmenleri Bilgilendirme
- Ek 12: Aşama 2-TEGE, Çalışma İlke ve Esasları, Çalışma Planı
- Ek 13: Aşama 3-Öğretmen Eğitimi
- Ek 14: Aşama 4-Öğrencileri ve Velileri Bilgilendirme
- Ek 15: Aşama 5 ve 6-Mevcut Durum Analizi-Öncelikli Hedeflerin Belirlenmesi
- Ek 16: Aşama 7 ve 8-Eylem Planının Hazırlanması ve Uygulanması
- Ek 17: Millî Eğitim Müdürlüğü Yasal Yükümlülükleri ve Mevzuat Analizi
- Ek 18: Analiz Ölçütleri
- Ek 19: Temel Değerlendirme Ölçütleri ve Sorular
- Ek 20: Eğitim Mevzuatından Seçili Örnekler
- Ek 21: Politika Belgelerinden Seçili Örnekler
- Ek 22: Taslak Strateji Metni
- Ek 23: Farkındalık Yaratma Çalışması
- Ek 24: Eğitim Programı Değerlendirme Formu

GIRIS

Toplumsal cinsiyet, kadınların ve erkeklerin toplum içindeki rollerine, sorumluluklarına, sınırlılıklarına ve ayrıcalıklarına işaret eder. Toplumsal cinsiyet, biyolojik farklılıkları sosyal farklılıklar haline getiren kurallar, normlar, gelenekler ve uygulamalar aracılığıyla bireylerin yaşamlarını belli kalıplarla sınırlar. Toplumsal cinsiyet eşitliği (TCE) bakış açısı, tarihsel olarak kaynakları kontrol eden erkeklerin belirlediği kural, norm, gelenek ve uygulamaların ve bunların yarattığı eşitsiz güç ilişkilerinin analiz edilmesine ve eşitlikçi bir biçime dönüştürülmesine olanak tanır.

Eşitlik, ayrımcılığa izin vermeyen, bireylere potansiyelleri dâhilinde istedikleri şeyleri yapabilme olanağının güvencesini veren bir araçtır. Toplumsal cinsiyet eşitliği hak ve özgürlüklerde, fırsatları kullanmada, kaynaklara ve hizmetlere erişimde ve yararlanabilmede bireyin cinsiyeti nedeniyle ayrımcılığa uğramamasıdır. Eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliği ise kadınlar ve erkekler için inşa edilen ve eşitsizliklerin temelini oluşturan cinsiyetçi sosyal normları ve kalıpyargıları sorgular; her bireyin kendisini ve kişisel becerilerini geliştirebilmesi için kaynaklara ve fırsatlara erişimini güvence altına alır. Eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliği kendiliğinden değil, planlı çabaların sonucunda sağlanır.

Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Hizmetiçi Eğitim El Kitabı, **Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Hizmetiçi Eğitim Seti**'nin bir parçasıdır. El Kitabı'nın yanı sıra Eğitim Seti'inde Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Standartları Kılavuzu, Okul Temelli Toplumsal Cinsiyet Farkındalığı Kampanya Kılavuzu, eğitimlerde kullanılan sunular, videolar ve çoğaltılacak materyaller yer almaktadır.

1. EĞİTİMDE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ HİZMETİÇİ EĞİTİM EL KİTABININ TANITIMI

Bu El Kitabı, toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda hizmetiçi eğitim vermek üzere "eğitici" olarak görevlendirilecek kişilerin yararlanması amacıyla hazırlanmıştır. Program beş bileşenden oluşmaktadır:

- Toplumsal Cinsiyet Eşitliği
- TCE Duyarlı Okul Standartları ve Okullarda Kullanımı
- TCE Duyarlı Öğretim Programları
- TCE Duyarlı Eğitim Politikaları ve Mevzuatı
- TCE Konusunda Farkındalık Yaratma

El Kitabında, yukarıda sıralanan konu alanlarını içeren eğitim programı, ayrıntılı program akışları ve eğitim sırasında kullanılacak materyallere yer verilmiştir. Ayrıca program sonunda kullanılacak olan değerlendirme formu da ekte yer almaktadır. Eğitim oturumlarının tasarımı detaylı olarak verilmiştir. Her oturum için;

- Oturumun adı,
- Oturumun süresi,
- Oturumun amacı,
- Oturumun hedefleri,
- Kullanılan yöntem ve teknikler,
- · Kullanılan malzemeler,
- Akış/İşleyiş,
- Alternatif etkinlik,
- Önemli noktalar,
- Bilgi notu,

başlıkları altında gerekli açıklamalar yer almaktadır. Oturum akışları, eğiticinin oturum süresince yapacağı etkinlikler ve kullanacağı yansılarla birlikte sunulmuştur.

Eğiticiler için hazırlanan Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Hizmetiçi Eğitim El Kitabının katılımcıların özelliklerine göre gözden geçirilip ihtiyaçlara uygun hale getirilmesi önerilmektedir.

Oturum planları 20-25 kişilik gruplar için tasarlanmıştır.

2. EĞİTİMİNİN AMAÇ VE HEDEFLERİ

Amaç:

Katılımcıların toplumsal cinsiyet eşitliği konusundaki farkındalıklarını arttırmak ve görev alanlarında eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliğinin geliştirilmesi için gerekli becerileri kazanmalarını sağlamaktır.

Hedefler:

Bu eğitimi tamamlayan katılımcılar;

- Cinsiyet, toplumsal cinsiyet, toplumsal cinsiyet eşitliği ile ilgili temel kavramları açıklar,
- Toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı okul standartlarını ve hedeflerini tanır ve önemini fark eder,
- Toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı okul olma sürecini tanımlar,
- Toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı eğitim politikaları ve mevzuatı hakkında bilgi sahibi olur ve çıkarımlarda bulunur,
- Toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalık yaratma süreç ve yöntemlerini bilir,
- Görev alanlarında eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliğinin geliştirilmesi için gerekli becerileri kazanır.

3. EĞİTİMDE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ HİZMETİÇİ EĞİTİM PROGRAMI

OTURUM	SAAT	1. GÜN	2. GÜN	3. GÜN	4. GÜN	5. GÜN
1. Oturum	09:30-10:50	Açılış, Tanışma, Beklentilerin Alınması, Proje Tanıtımı, Program Tanıtımı	Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Standartlarının Okullarda Kullanımı	TCE Duyarlı Eğitim Ortamları ve Süreçleri: Kişiler Arası İlişkiler ve İletişim, Öğretmen Tutum ve Davranışları, Veli İletişimi	TCE Duyarlı Okul Yönetimi: Performans Değerlendirme, Veli İşbirliği, Güvenlik	TCE Duyarlı Eğitim Politikaları ve Mevzuatı- 1
	10:50-11:10	Ara	Ara	Ara	Ara	Ara
2. Oturum	11:10-12:30	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği-1	TCE Duyarlı Eğitim Ortamları ve Süreçleri: Sınıf İçi Uygulamalar, Öğretim Programları ve Materyalleri	TCE Duyarlı Eğitim Ortamları ve Süreçleri: Rehberlik Hizmetleri, Şiddet ve Zorbalığın Önlenmesi	TCE Duyarlı Okul Yönetimi: Bina Kullanımı ve Fiziksel Kapasite	TCE Duyarlı Eğitim Politikaları ve Mevzuatı- 2
	12:30-13:30	Öğle Arası	Öğle Árası	Öğle Arası	Öğle Arası	Öğle Arası
3. Oturum	13:30-14:50	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği-2	TCE Duyarlı Eğitim Ortamları ve Süreçleri: Öğretim Programları ve Materyalleri	TCE Duyarlı Okul Yönetimi: Planlama ve Uygulama, İnsan Kaynağı Geliştirme, İlişkiler ve İletişim	TCE Duyarlı Okul Standartlarının Okullarda Kullanımı: Uygulama Çalışması-1	TCE Konusunda Farkındalık Yaratma-1
	14:50-15:10	Ara	Ara	Ara	Ara	Ara
4. Oturum	15:10-16:30	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği-3	TCE Duyarlı Eğitim Ortamları ve Süreçleri: Öğrenci Değerlendirme, Temsil ve Etkinliklere Katılım	TCE Duyarlı Okul Yönetimi: Çalışan Desteği, Katılım, Görev Dağılımı	TCE Duyarlı Okul Standartlarının Okullarda Kullanımı: Uygulama Çalışması-2	TCE Konusunda Farkındalık Yaratma-2 Eğitimin Değerlendirilmesi

4. OTURUM PLANLARI

Oturum	1. Gün, 1. Oturum					
Oturum Adı	Açılış, Tanışma, Beklentilerin Alınması, Proje Tanıtımı, Program Tanıtımı					
Süre	80 Dakika					
Amaç	Eğitici ve katılımcıların birbirlerini tanımasını, katılımcıların proje ve program hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamak					
Hedef	Katılımcılar oturumun sonunda;					
	Birbirlerini tanır.					
	Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Sağlanması Projesi (ETCEP) hakkında bilgi sahibi olur.					
	Eğitimin amacını ve hedeflerini kavrar.					
	Eğitim programı hakkında bilgi sahibi olur.					
Kullanılan Yöntem ve	Sözlü anlatımSoru-cevap					
Teknikler	C Cold Govap					
Kullanılan	Doküman:					
Malzemeler	1-1 Proje ve Program Tanıtımı sunusu, Ek 1: Eğitimde Toplumsal Cinsiyet					
	Eşitliği Hizmetiçi Eğitim Beklenti Formu fotokopileri					
	Araç-Gereç:					
	Projektör, perde					
Akış/İşleyiş	Katılımcılara oturumun amaç ve hedeflerini anlatınız.					
	2. Katılımcılara birbirlerini tanımaları için bir etkinlik yapacağınızı belirtiniz.					
	3. Her bir katılımcının adını, soyadını, hangi kurumda çalıştığını, görevini, adını kimin koyduğunu ve adının anlamını diğer katılımcılarla paylaşmasını isteyiniz.					
	4. Örnek vermek ve kendinizi tanıtmak amacıyla önce kendiniz hakkında bilgi veriniz.					
	 Katılımcılar kendilerini tanıtırken, adlarını kimin koyduğu ve anlamı ile ilgili toplumsal cinsiyet açısından yönlendirici sorular sorarak katılımcıların dikkatini çekiniz. 					
	6. Katılımcılara Ek 1: Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Hizmetiçi Eğitim Beklenti Formundan birer kopya veriniz ve formu doldurmalarını isteyiniz. Bunun için 3 dakika süre veriniz.					
	7. Sürenin sonunda katılımcılardan beklenti formlarını toplayınız. Dileyen birkaç kişiden beklentilerini sözlü olarak alınız.					

- 8. Bu beklentilere eğitimin sonunda tekrar dönüleceğini söyleyiniz.
- 9. Öncelikle Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Geliştirilmesi Projesi (ETCEP) hakkında bir bilgilendirme yapacağınızı belirtiniz, Yansı 1-8'i ve bilgi notunu kullanarak projeyi tanıtınız.
- 10. Eğitim programının amacını açıklayınız (Yansı 9).
- 11. Eğitim programının birer kopyasının dosyalarında olduğunu belirtiniz ve çıkarmalarını isteyiniz.
- 12. Eğitim programının ayrıntılarını grupla birlikte gözden geçiriniz (Yansı 10).
- 13. Eğitimin yürütülüşüyle ilgili temel bilgileri paylaşmak için şu açıklamaları yapabilirsiniz:

Her oturum: 80 dakikaHer ara: 20 dakikaÖğle arası: 1 saat

Sözlü geribildirim: Günün değerlendirilmesi

Yazılı geribildirim: Eğitici ve eğitimin değerlendirilmesi

- 14. Oturumda ele aldığınız konuları kısaca özetleyiniz.
- 15. Katılımcıların soruları varsa alınız ve cevaplayınız.
- 16. Teşekkür ederek oturumu sonlandırınız.

Alternatif Etkinlik

- Alternatif Tanışma Etkinliği-1: (Kaynak: Aile İçi Şiddetle Mücadele Projesi-Sağlık Çalışanları Eğitici El Kitabı, KSGM, 2015)
 - o Katılımcıları dört kişilik gruplara ayırınız.
 - Katılımcıların kendilerini kısaca içinde bulundukları gruptaki kişilere tanıtmalarını, daha sonra içlerinden birisini sözcü seçmelerini isteyiniz.
 - Grup üyelerinin ortak özelliklerini bulup yazmalarını isteyiniz ama bunların "Hepimizin saçı var, hepimizin giysisi var" gibi basit özellikler olmaması gerektiğini belirtiniz.
 - Daha sonra grup üyelerinden farklı yönlerini yazmalarını isteyiniz ve hangi grup verilen süre içinde (10 dakika) daha fazla ortak ve farklı özellik bulursa o grubun kazanacağını söyleyiniz.
 - Gruplar çalışmalarını tamamladıktan sonra sıra ile her grup sözcüsünün ortak ve farklı yanlarını katılımcılarla paylaşmasını sağlayınız.
 - En fazla ortak ve farklı özellik bulan grubu birinci ilan ediniz ve alkışlayınız.
- Alternatif Tanışma Etkinliği-2: (Kaynak: Aile İçi Şiddetle Mücadele Projesi-Sağlık Çalışanları Eğitici El Kitabı, KSGM, 2015)
 - o Katılımcılardan ayağa kalkmalarını isteyiniz ve katılımcıların eğitim

verdiğiniz mekânın boş kısmında toplanmalarını sağlayınız.

- Katılımcılara bazı yönergeler vereceğinizi ve her bir yönergeyi yerine getirdikten sonra yanlarındaki kişi/kişiler ile tanışmalarını istediğinizi söyleyiniz.
- Yönergeler:
 - İsminize göre alfabetik sıraya geçiniz ve yanınızdakilerle tanışınız.
 - Soyadınıza göre alfabetik sıraya geçiniz ve yanınızdakilerle tanışınız.
 - Doğduğunuz mevsime göre grup oluşturunuz ve gruptakilerle tanışınız.
- Katılımcılara etkinlik sonunda birbirleri ile ilgili öğrendikleri farklı özellikleri paylaşmalarını isteyebilir veya etkinlik sonrası nasıl hissettiklerini sorabilirsiniz.

Bilgi Notu

PROJE TANITIMI:

Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortaklaşa finanse edilen ve Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü koordinasyonunda ve British Council liderliğinde bir Konsorsiyumun teknik desteği ile yürütülen, "Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Geliştirilmesi Projesi" (ETCEP), eğitim sisteminin tüm bileşenlerine, toplumsal cinsiyet eşitliği bakış açısını yerleştirmeyi amaçlamıştır. Bu amaç doğrultusunda; proje eğitimin yapı taşları olan öğretmenler başta olmak üzere eğitim camiasının, toplumsal cinsiyet eşitliği konusundaki duyarlılıklarının arttırılması hedeflenmiştir. Bu şekilde öğretmenlerle birlikte, öğrenciler ve onların ailelerinde de eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalık yaratılmıştır.

Projenin hedef grupları şöyledir:

- Millî Eğitim Bakanlığı'nın eğitim-öğretim ve idari personeli (Öğretmenler, okul yöneticileri, maarif müfettişleri, rehberlik hizmetleri çalışanları, MEB merkez teşkilâtı)
- Öğrenciler(okul öncesi, ilkokul, ortaokul, lise)
- Eğitim politikalarına yön verenler
- Eğitim ve toplumsal cinsiyet alanında çalışan hükümet dışı kuruluşlar ve sivil toplum örgütleri
- Ebeveynler

Proje süresi 24 aydır (Eylül 2014-Eylül 2016). Proje 10 pilot ilde (Erzurum, Batman, Samsun, İzmir, Malatya, Şanlıurfa, Karaman, Mardin, Trabzon, Sivas) toplam 40 pilot okulda uygulanmıştır. Belirlenen okullar arasında 13 lise, 14 ortaokul, 10 ilkokul ve 3 anaokulu bulunmaktadır. 14 ortaokuldan ikisi (Batman Kozluk, Erzurum Hınıs) yatılı bölge okulu, biri imam hatip ortaokulu ve biri de özel okuldur. Belirlenen toplam özel okul sayısı 3'tür. Seçilen lise türleri arasında çok programlı Anadolu lisesi, imam hatip lisesi, mesleki ve

LIGHT	
	teknik Anadolu lisesi, sosyal bilimler lisesi, fen lisesi, Anadolu lisesi yer almıştır.
	Proje ile Ulaşılması Hedeflenen Sonuçlar:
	Proje üç ana sonuca ulaşmayı hedeflemiştir:
	1. Okullarda toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamaya yönelik, okuldaki eğitim- öğretim personeli ve idari personel için hedef ve öz değerlendirme aracı niteliğinde bir standart setinin geliştirilmesi ve pilot okullarda bu aracı kullanarak okulların toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı hale getirilmesi yönünde okulun kapasitesinin geliştirilmesi,
	2. Tüm eğitim sektöründe eşitlikçi ve toplumsal cinsiyete duyarlı bir yaklaşımın yaygınlaştırılması konusunda MEB'in kapasitesinin geliştirilmesi,
	3. Merkezi ve yerel kampanyalar aracılığı ile öğrencilerin, ebeveynlerin, eğitim-öğretim personeli ve idari personelin eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalıklarının artmış olması.

Oturum	1. Gün, 2. Oturum				
Oturum Adı	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği-1				
Süre	80 Dakika				
Amaç	Cinsiyet ile toplumsal cinsiyet kavramları arasındaki farklılıkları, toplumsal cinsiyet rollerinin neler olduğunu, bunların tarihsel süreçte nasıl değiştiklerini ortaya koymak				
Hedef	 Bu oturumun sonunda katılımcılar; Cinsiyet ile toplumsal cinsiyetin ayrı kavramlar olduğunu, Cinsiyetin doğuştan geldiğini, evrensel ve sabit olduğunu, Toplumsal cinsiyetin zaman içerisinde değiştiğini, kültüre göre farklılık gösterdiğini, Çocukluk deneyimlerinin toplumsal cinsiyet rolleri ile ilişkili olduğunu fark eder. 				
Kullanılan Yöntem ve Teknikler	 Sözlü anlatım Soru-cevap Tartışma Grupla çalışma 				
Kullanılan Malzemeler	Doküman: 1-2 Toplumsal Cinsiyet Eşitliği-1 sunusu, 1-2 Kısa Film, Ek 2: "Kız ve Erkek Çocuklara Yönelik Beklentiler" fotokopileri Araç-Gereç:				

	Projektör, perde, beyaz tahta, beyaz tahta kalemleri							
Akış/İşleyiş	Katılımcılara oturumun amaç ve hedeflerini anlatınız.							
	2. GRUP ÇALIŞMASI:							
	 Oturuma sunumlardan önce grup çalışması ile başlayacağınızın bunun etkileşimi artırmada önemli olacağının bilgisini veriniz. Bu grup çalışmasının amacının genel olarak toplumun konuya bakısı anlamak olduğunu belirtiniz. 							
		 Katılımcıları beşer kişilik gruplara bölünüz ve her bir gruba Ek 2: "Kı Erkek Çocuklara Yönelik Beklentiler" fotokopilerinden dağıtınız. 						
	buradan l ve erkek	 Katılımcıların çocukluk dönemlerini hatırlamalarını ve tartışmaları buradan hareketle yürütmelerini isteyiniz. Her bir grubun, Türkiye'de kız ve erkek çocuklardan beklenen ya da beklenmeyen davranışların ne olduğunu tartışması için 15 dakika süre veriniz. 						
	düzende tartışınız.	 Grup çalışması sonucunda her bir gruptan gelecek ifadeleri aşağıdaki düzende tahtaya not edip üzerinde (15 dakika) katılımcılarla birlikte tartışınız. Bu beklentilerin kökeninin biyolojik farklılıklar olmadığı vurgusu yapınız. 						
		Beklenenler Beklenmeyenler						
	Kız Çocuklar							
	Erkek Çocuklar							
	 Daha sonra bu grup çalışmasından çıkabileceğini baştan tahmin etti muhtemel cevapları katılımcılarla paylaşınız (Yansı 2). Burada bel noktaların grup çalışması sonrasında ortaya çıkanlarla ne ölçüde para gösterdiğini sorgulayınız. Katılımcıların fikirlerini alınız. Bu tartışmala 10 dk. Süre ayırınız. 							
	bir önceki	grup çalışmasını	u açıkladıktan sonra (Yansı 3) katılımcılar biyolojik cinsiyet kavramı ile açıklayı Katılımcıların görüşlerini alınız.					
	davranışlarır tarafından o	n biyolojik farklılıkl	lenen, izin verilmeyen ya da değerli görüle ardan ziyade, toplumsal ve kültürel yap nı çiziniz ve bu noktada toplumsal cinsiye					
	6. Toplumsal c	insiyet kategorilerin	in "kadınlık" ve "erkeklik" olduğu vurgusun					

yapınız (Yansı 5).

- 7. Toplumsal cinsiyet özelliklerinin değişebileceğini vurgulayınız. Katılımcılardan örnekler vermelerini isteyiniz (Yansı 6).
- 8. Katılımcı örneklerinden sonra Yansı 7'deki örneği gösteriniz ve aslında renklerin, giysilerin özünde cinsiyetin olmadığını; toplumun ve insanların bir şekilde bunlara anlam yükleyerek kurguladıklarını belirtiniz.
- 9. Yansı 8'deki fotoğrafa katılımcıların bir süre bakmasını isteyiniz, kısa bir süre bekledikten sonra, bu kişinin kız mı erkek mi olduğunu sorunuz ve ilk akıllarına gelen cevabı paylaşmalarını isteyiniz. Niçin ilk bakışta kız ya da erkek çocuk olarak algıladıklarını sorunuz ve bu algılamanın üzerinde toplumsal olarak yaşantımızın önemini belirtiniz. Bir başka dönemde, koşulda ve toplumda yaşamış olsaydık belki de farklı algılayabileceğimizi vurgulayınız.
- 10. Birkaç katılımcıdan görüş aldıktan sonra bu kişinin bir devlet başkanı olduğu bilgisini veriniz ve bir kez daha kız mı erkek mi sorusunu yöneltiniz. Fikirlerinin değişip değişmediğini; değiştiyse niçin değiştiğini tartışınız. Sonrasında fotoğraftaki kişinin Amerika Birleşik Devletleri'nin 32. Devlet başkanı Franklin Roosevelt olduğu bilgisini veriniz. Buradaki vurgunun, erkek çocuklarını bu şekilde giydirmek olmadığını, giysilerin ve renklerin aslında cinsiyeti göstermediklerini, bizlerin bunlara o yönde anlamlar yüklediğimizi belirtiniz.
- 11. Toplumsal cinsiyetin özellikle çocukluk döneminden başlayarak öğrenildiğini belirtiniz. Kız ve erkek çocuklarına ilişkin farklı beklentilerin olduğu bilgisini veriniz (Yansı 9).
- 12. Kız ve erkek çocuklara ilişkin geliştirdiğimiz farklı beklenti ve algılarımızın toplumsal kökenli olduğunu ve sorgulanmadıkları sürece de hayatımızın içinde kalmaya devam edeceklerini söyleyiniz. Bu durumun da eşitsizliklerin devam etmesinde katkısının olduğunu hatırlatınız (Yansı 10).
- 13. Özet tabloyu katılımcılara okuyunuz, soruları olup olmadığını öğreniniz. Soruları olan katılımcılara gerekli bilgilendirmeyi yapınız (Yansı 11).
- 14. Toplumsal cinsiyet ile ilgili bazı önemli kavramları açıklayacağınızı belirtiniz ve ilgili yansıları kullanınız (Yansı 12-16).
- 15. Katılımcılardan her bir kavram için kendi örneklerini vermelerini isteyerek, kavramların doğru anlaşıldığından emin olunuz.
- 16. Katılımcılara İstanbul Bilgi Üniversitesi Çocuk Çalışmaları Birimi tarafından hazırlanan bir animasyonu izleyeceğinizi belirtiniz (1-2 Kısa Film).
- 17. Kısa filmi izlettirdikten sonra katılımcıların görüşlerini alınız.
- 18. Teşekkür ederek oturumu sonlandırınız.

Önemli Noktalar	 Tartışma sorularına çok farklı cevaplar gelebilir; ancak herkesin motivasyonunu artırmak için doğru ya da yanlış; iyi ya da kötü cevap şeklinde değerlendirme yapmayınız. Herhangi bir aşamada katılımcılardan söz almak isteyenler olursa kısa bir tartışma ortamı yaratınız; ancak süreyi göz önünde bulundurarak fazla uzun diyaloglara, tartışmalara girmemeye özen gösteriniz.
Bilgi Notu	Bkz. Okullarda Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Standartları Kılavuzu, Bölüm 1.

Oturum	1. Gün, 3. Oturum			
Oturum Adı	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği-2			
Süre	80 Dakika			
Amaç	Toplumsal cinsiyet rollerinin, bunlara ilişkin kalıpyargıların ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin ne olduğunu ortaya koymak			
Hedef	 Bu oturumun sonunda katılımcılar; Toplumsal cinsiyet rollerinin ne anlama geldiğini, Toplumsal cinsiyet rolleri ile kalıpyargılar arasındaki ilişkinin nasıl olduğunu, Toplumsal cinsiyet eşitliğinin ne anlama geldiğini ve niçin ihtiyaç duyulduğunu, açıklar. 			
Kullanılan	Sözlü anlatım			
Yöntem ve	Soru-cevap			
Teknikler	Tartışma			
	Grupla çalışma			
Kullanılan	Doküman:			
Malzemeler	1-3 Toplumsal Cinsiyet Eşitliği-2 sunusu, Ek 3: "Kişinin Bir Günü" fotokopileri, 1-3 Kısa Film Araç-Gereç:			
	Projektör, perde, farklı renklerde gazlı kalemler			
Akış/İşleyiş	Katılımcılara oturumun amaç ve hedeflerini anlatınız.			
	 Katılımcıların toplumsal cinsiyet rollerinin ne anlama geldiği ile ilgili tahminlerini alınız (Yansı 1) ve tahminlerinin ne derece doğru olduğuna birazdan birlikte karar vereceklerini söyleyiniz. 			
	3. GRUP ÇALIŞMASI:			
	 Oturuma "Kişinin Bir Günü" grup çalışması ile başlayacağınızı belirtiniz (Yansı 2). 			

- Katılımcıları beşer kişilik gruplara bölünüz.
- Gruplara Ek 3: "Kişinin Bir Günü" fotokopilerini dağıtınız.
- Her bir grubun kendi profillerinde belirtilen kişiye göre 24 saatlik bir zamanda hangi aktiviteleri yapıyor olduğunu 15 dakika tartışmalarını ve bu tartışmalar neticesinde ortak kararlarını çalışma yaprağına yazmalarını isteyiniz.
- 24 saatin hafta içi bir günde geçtiğini ve yönergeyi dikkatlice okumalarını özellikle vurgulayınız.
- Daha sonra zaman çizelgelerini toplayıp, Grup 1 ve Grup 2 ile Grup 3 ve Grup 4 arasındaki farklılıkları katılımcılarla paylaşınız. Bu farklılıkların toplumsal cinsiyet rolleri ve beklentiler ışığında yorumlanıp yorumlanamayacağını yine katılımcılarla beraber tartışınız. Bunun için en az 15 dakika ayırınız.

Açıklama: Temel noktanın, yalnızca cinsiyetin farklılaştığında aktivitelerin ve özellikle de işbölümünün ne ölçüde değiştiğini göstermek olduğunu unutmayınız.

- 4. Toplumsal cinsiyet rollerinin ne anlama geldiğini, bunların kalıpyargılarla ilişkisini, toplumsal yapıya göre değişebileceğini içeren yansıları sırasıyla paylaşınız (Yansı 3-7).
- 5. Konuyla ilgili olabilecek dört farklı kısa reklam filmini göstereceğinizi belirtiniz ve sırasıyla her birisini katılımcılara izletiniz (1-3 Kısa Film).
- 6. Yansı 8 ve 9'daki soruları katılımcılara okuyup birkaç katılımcıdan cevap alınız.
- 7. Oturumun kalan kısmında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği konusuna gireceğinizi (Yansı 10) ve bunun oldukça önemli bir nokta olduğunu belirtiniz. Herhangi bir tanım ya da açıklama yapmadan bir sonraki yansıya geçiniz.
- 8. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin kadın ile erkeğin aynılaştırılması anlamına gelip gelmediği konusunda ne düşündüklerini sorunuz (Yansı 11). Birkaç katılımcıdan niçin böyle düşündüklerine ilişkin görüşlerini alınız.
- 9. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin ne olmadığına ilişkin bilgilendirmeyi yapınız (Yansı 12).
- 10. Toplumsal cinsiyet eşitliği ile ne kastedildiğini açıklayınız (Yansı 13).
- 11. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin önemine ilişkin bilgileri okuyunuz ve dünya genelinde birçok kurumun konuyla ilgili çalışmalar yaptığını vurgulayınız (Yansı 14 -15).
- 12. Toplumsal cinsiyet eşitliği ve kalkınma arasındaki ilişkiye ilişkin bilgileri veriniz (Yansı 16-18).
- 13. Kanada Başbakanı Justin Trudeau'e bir gazetecinin sorduğu soruyu ve

	kendisinin verdiği cevabı katılımcılarla paylaşınız (Yansı 19). Konunun önemini vurgulayınız. 14. Teşekkür ediniz ve oturumu sonlandırınız.
Önemli Noktalar	Grup çalışmasında çalışma yapraklarının çıktılarını A3 boyutunda kâğıda almanız, okunabilirlik açısından kolaylık sağlayacaktır.
Bilgi Notu	Bkz. Okullarda Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Standartları Kılavuzu, Bölüm 1.

Oturum	1. Gün, 4. Oturum						
Otromore Ada	Total word Office and Forth Village						
Oturum Adı	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği-3						
Süre	80 Dakika						
Amaç	 Toplumsal eşitliği açısından mevcut durumu, eşitliğe niçin ihtiyaç duyulduğunu ve eşitliğin nasıl sağlanabileceğini gözden geçirmek Toplumsal cinsiyet eşitliği ve eğitim arasındaki ilişkiyi göstermek 						
Hedef	Bu oturumun sonunda katılımcılar;						
	 Toplumsal cinsiyet eşitliği açısından mevcut durumu, Toplumsal cinsiyet eşitliğine niçin ihtiyaç duyulduğunu, Toplumsal cinsiyet eşitliğinin nasıl sağlanabileceğini, Toplumsal cinsiyet eşitsizliklerinin erkekleri nasıl etkilediğini, Toplumsal cinsiyet eşitliği ve eğitim arasındaki ilişkiyi kavrar. 						
Kullanılan	Sözlü anlatım						
Yöntem ve	Soru-cevap						
Teknikler	Tartışma						
	Grupla çalışma						
Kullanılan Malzemeler	Doküman: 1-4 Toplumsal Cinsiyet Eşitliği-3 sunusu, 1-4-1 Kısa Film, 1-4-2 Kısa Film Araç-Gereç:						
	Projektör, perde						
Akış/İşleyiş	Katılımcılara oturumun amaç ve hedeflerini anlatınız.						
	2. Oturuma başlarken, bir önceki oturumda toplumsal cinsiyet rollerinin tartışıldığını hatırlatarak, bunların günümüzde halen meslek seçiminde etkili bir unsur olduğunu vurgulayınız. Buradan hareketle yansıdaki bilgileri katılımcılarla paylaşınız (Yansı 1).						
	3. Her ne kadar, toplumsal yapının kurguladığı ve bizlere atfettiği farklı cinsiyet rolleri olsa da, bunların mesleklerin herkes tarafından yapılabileceği gerçeğini değiştirmediğini belirtiniz (Yansı 2). Kadınların da						

erkeklerin de her mesleği yapabileceklerini vurgulayınız.

- 4. Daha sonra videoya ilişkin katılımcıların neler hissettiklerini paylaşmalarını sağlayınız.
- 5. Katılımcılara 3 farklı iş ilanı göstereceğinizi belirtiniz. Yansı 3, 4 ve 5'i sırasıyla gösteriniz ve katılımcılara yeterli süreyi vererek bu yansıları okumalarına fırsat tanıyınız.
- 6. İş ilanlarını toplumsal cinsiyet bakışı açısı ile nasıl yorumlayabileceklerini sorup, katılımcılara söz veriniz (Yansı 6). Konuyla ilgili bir tartışma ortamı oluşmasına özen gösteriniz.
- 7. Tartışmaların üzerine, cinsiyete dayalı ayrımcılığın hem Anayasa'ya hem 4857 sayılı İş Kanunu'na aykırı olduğu bilgisini veriniz (Yansı 7-8). Bu tür ilanların verilememesi gerektiğini vurgulayınız.
- 8. İş gücüne katılımda ve mesleklerde toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması gerektiği vurgusunu yaparak, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması gereken diğer temel alanları belirtiniz (Yansı 9).
- Kamusal alanda erkeklerin photoshop ile çıkarıldığında ortaya çıkan tabloya ilişkin yansıyı gösteriniz (Yansı 10). Siyasal alandan, müzik grubuna, Birleşmiş Milletler'e kadar birçok yerde kadının temsilinin yeterli düzeyde olmadığı vurgusunu yapınız. Bu durumun evrensel nitelikte bir sorun olduğunu vurgulayınız.
- 10. Toplumsal cinsiyet eşitliği açısından Türkiye'deki temsile, istihdama ve eğitime ilişkin mevcut durum hakkında bilgileri paylaşınız (Yansı 11- 13).
- Toplumsal cinsiyet eşitliğine niçin ihtiyaç duyulduğunu açıklayınız (Yansı 14).
- 12. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasının temel yollarını belirtiniz (Yansı 15).
- 13. Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin yalnızca kadınlar için değil aynı zamanda erkekler için de sorun olduğunu açıklayınız (Yansı 16).
- 14. Eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliğinin ne olduğunu belirtiniz (Yansı 17).
- 15. Konuyla ilgili olarak katılımcılara 1-4-1 Kısa Film'i izletiniz ve film üzerine katılımcıların görüşlerini alınız.
- 16. Eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliğinin durumunu ortaya koymak için ETCEP Başlangıç Durum Değerlendirmesi çalışmasının sonuçlarından bazılarını paylaşınız (Yansı 18-19).
- 17. Oturumu kapatmadan önce, daha önce bahsedildiği üzere toplumsal cinsiyet eşitliğine giden yolda kadın ve erkeğin yan yana yürümesi gerektiğini söyleyiniz ve katılımcılara konuyla ilgili 45 saniyelik bir video izleteceğinizi belirtip ilgili videoyu gösteriniz (1-4-2 Kısa Film).

	18.	18. Teşekkür ediniz ve oturumu sonlandırınız.						
Bilgi Notu		Okullarda uzu, Bölüm	•	Cinsiyet	Eşitliğine	Duyarlı	Okul	Standartları

Oturum	2. Gün, 1. Oturum					
Oturum Adı	Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Standartları ve Okullarda Kullanımı					
Süre	80 Dakika					
Amaç	 Toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı okul standart alanlarının, standartlarının neler olduğunun ve hedef sayılarının kavranmasını sağlamak Toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı okul standartlarının kullanılabilmesi için hazırlık, uygulama, izleme ve değerlendirme aşamalarında yapılması gerekenlerin kavranmasını sağlamak 					
Hedef	Katılımcılar oturumun sonunda;					
Kullanılan Yöntem ve Teknikler	 Toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı okul standart alanlarını ve standartlarını tanır ve ilgili hedef sayılarını bilir. Toplumsal cinsiyet eşitliğini geliştirmek için hazırlık aşamasında neler yapılması gerektiğini sıralar. Mevcut durum analizinin önemini ortaya koyar. Standartların ve hedeflerin nicel değerlendirme amacıyla nasıl kullanılacağını bilir. Eylem planı yapmanın temel adımlarını bilir. İzleme ve değerlendirmenin önemini fark eder. Raporlamanın niçin gerekli olduğunu fark eder. Sözlü anlatım Soru-cevap 					
Kullanılan	Tartışma Doküman:					
Malzemeler	2-1 Standartlar ve Okullarda Kullanım sunusu, Ek 4:"Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Olma Süreci Akış Şeması" fotokopileri Araç-Gereç: Projektör, perde					
Akış/İşleyiş	Katılımcılara oturumun amaç ve hedeflerini anlatınız.					
	2. Katılımcılara iki standart alanı altında 19 standart ve bu standartların altında toplamda 73 hedef bulunduğunu belirtiniz (Yansı 1).					
	3. Katılımcılara Yansı 2'de yer alan standart alanlarının ve standart başlıklarının yabancı gelip gelmediğini sorunuz. Katılımcılar bu başlıklara eğitimde kalite çalışmalarından aşina olduklarını söyleyecektir. Katılımcılara bu eğitimde, eğitimin bu boyutlarına toplumsal cinsiyet					

eşitliği gözlüğü (perspektifi) ile bakacağınızı belirtiniz.

- 4. Eğitim ortamları ve süreçleri standartlarından, hedeflerinden ve doğrulama kaynaklarından örnekler veriniz (Yansı 3-4).
- 5. "EO" ve "OY" kısaltmalarını ve doğrulama kaynaklarının amacını katılımcılara açıklayınız.
- 6. Her katılımcıya Ek 4: "Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Olma Süreci Akış Şeması" fotokopisi veriniz.
- Okulların toplumsal cinsiyet eşitliğini geliştirmek amacıyla yapacakları çalışmaların üç aşamada verildiğini belirtiniz ve Yansı 5'i kullanarak, hazırlık, uygulama ve izleme–değerlendirme olmak üzere üç aşamada ele alındığını söyleyiniz.
- 8. Katılımcılara hazırlık aşamasında yapılması gerekenleri açıklayınız (Yansı 6).
- 9. Okullara örnek olarak verilen çalışma planı şablonunu yansıtarak (Yansı 7) nasıl detaylandırabileceklerine ilişkin örnekler veriniz.
- 10. Uygulama Aşaması ile ilgili adımların neler olabileceğini önce katılımcılara sorunuz, daha sonra mevcut durum analizi adımını açıklayınız (Yansı 8).
- 11. Okullarda nicel verileri desteklemek, nicel veri ile anlaşılamayacak durumları tespit etmek için nitel verilerin de derlenmesi gerektiğinin altını çiziniz. Okul toplumunun sonuçlara ilişkin değerlendirme ve geri bildirim vermelerinin neden önemli olduğunu katılımcıların açıklamalarını isteyebilirsiniz.
- 12. Katılımcılara nicel veri toplama aşamasında kullanılacak araç örneğini gösteriniz (Yansı 9).
- 13. Örnek Nicel Analiz Tablosunu (Yansı 10) göstererek, hesaplamanın nasıl yapılması gerektiğini açıklayınız.
- 14. Yansı 11'i kullanarak öncelikli hedeflerin belirlenmesinden dikkate alınması gereken hususları belirtiniz.
- 15. Katılımcılardan bir eylem planı hazırlanırken dikkat edilmesi gereken hususların neler olması gerektiğine ilişkin önerilerini alınız ve Yansı 12'de yer alan maddeleri açıklayınız.
- 16. Yansı 13'ü kullanarak, eylem planının içeriğini ve tablonun bütününü katılımcılarla birlikte gözden geçiriniz. Bu aşamada eylem planlarının stratejik plana bağlı olarak hazırlanan yıllık eylem planına entegre edilebileceğini vurgulayınız.
- 17. Katılımcılara eylem planının uygulanmasından sorumlu olabilecek kişi ve gruplar listesini gösteriniz (Yansı 14). TEGE'nin asıl görevinin faaliyetleri gerçekleştirmek değil, koordinasyon ve izleme-değerlendirme olduğunu vurgulayınız.

	18. Katılımcılara izleme ve değerlendirmenin niçin gerekli olduğunu sorunuz ve yanıtları aldıktan sonra izleme ve değerlendirme süreci ile ilgili bilgi veriniz (Yansı 15).					
	19. Katılımcılara toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı okul olma sürecinin aşamaları ile ilgili olarak, eğitimin dördüncü gününde ayrıntılı ve uygulamalı bir çalışma yapılacağını belirtiniz.					
	20. Katılımcıların toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı okul olma sürecinin aşamaları ile ilgili soruları varsa alınız ve cevaplayınız.					
	21. Teşekkür ederek oturumu sonlandırınız.					
Önemli Noktalar	 Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Standartları Kılavuzu dağıtıldıysa, katılımcılara Kılavuz'un yapısı hakkında bilgi verilebilir ve katılımcılarla birlikte kısaca üzerinden geçilebilir. Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Standartları Kılavuzu dağıtıldıysa, Ek 4:"Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Olma Süreci Akısı Saması" fatekanilerinin dağıtılmasına gazak bulunmamaktadır. 					
	Akış Şeması" fotokopilerinin dağıtılmasına gerek bulunmamaktadır. Katılımcılar Kılavuz'un ilgili sayfasında sunumu takip edebilir.					
Bilgi Notu	Bkz. Okullarda Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Standartları Kılavuzu, Bölüm 3.					

Oturum	2. Gün, 2. Oturum
Oturum Adı	Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Eğitim Ortamları ve Süreçleri: Sınıf İçi Uygulamalar, Öğretim Programları ve Materyalleri
Süre	80 Dakika
Amaç	 Toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı sınıf içi uygulamaların neler olduğunun anlaşılmasını sağlamak ve uygulamaların geliştirilmesi için katılımcılarda ortak bir bakış açısı oluşturmak Eğitim materyallerindeki metinlerin ve görsellerin toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyecek şekilde kullanılması konusunda katılımcılarda farkındalık oluşturmak
Hedef	 Katılımcılar oturumun sonunda; Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sınıf içi uygulamalara yansımalarını açıklar, Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sınıf içi uygulamalarda nasıl dikkate alınabileceği ile ilgili öneriler geliştirir, Eğitim materyallerinin toplumsal cinsiyet ile ilgili kalıpyargıları besleyebilme ya da kırabilme konusundaki önemini kavrar, Eğitim materyallerini toplumsal cinsiyet eşitliği açısından incelemenin gerekliliğini fark eder.
Kullanılan	Sözlü anlatım
Yöntem	• Soru-cevap
	Tartışma Millî Föttim Pakanlığı Ortoğöratim Canal Müdürlüğü

Teknikler	Grupla çalışma					
Malzemeler	Doküman:					
	2-2 Sınıf İçi Uygulamalar-Öğretim Programları ve Materyalleri sunusu, Ek 5: "Sınıf İçi Uygulamalar" fotokopileri					
	Araç-Gereç:					
	Projektör, perde					
Akış/İşleyiş	Katılımcılara oturumun amaç ve hedeflerini anlatınız.					
	 Sınıf içi uygulamalarla ilgili standart ve hedefleri katılımcılarla birlikte gözden geçiriniz ve her bir hedefin içeriği ile ilgili tahminlerini alınız (Yansı 1). 					
	3. Birinci hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 2) ve aşağıdaki sorularla katılımlarını sağlayınız (Yansı 3).					
	 Şu anda kendi çalıştığınız okulu düşününüz. Sizin şahit olduğunuz kız ve erkek öğrencilerin öğrenme alışkanlıkları ile ilgili "toplumsal cinsiyet kalıpyargıları" nelerdir? 					
	Öğretim yöntem, teknik ve stratejilerinin seçiminde kız ve erkek çocukların ilgi ve yeteneklerinin dikkate alınması sizce neden önemli?					
	4. Her bir soru ile ilgili görüşleri aldıktan sonra, Kılavuz'da yer alan bilgileri paylaşınız.					
	5. İkinci hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 4) ve bu hedefte belirtilen "uygulama" konusunun yapılandırmacı yaklaşımla ilgili bağlantısını vurgulayınız.					
	6. Daha sonra katılımcılardan farklı derslerden örnekler vermelerini isteyiniz ve örnekler üzerine tartışınız. Uygulama aşamasında kız ve erkek öğrenciler arasındaki davranış farklılıkları ile ilgili gözlemlerini de paylaşmalarını isteyebilirsiniz.					
	7. Üçüncü hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 5) ve okullarda bu konuda yapılan çalışmaların aslında okulun eğitim-öğretim felsefesini yansıttığını belirtiniz. Eğer okulun "her çocuk başarabilir" gibi bir felsefesi varsa, bu felsefe eğitim personeli tarafından içselleştirildiyse, okulun gerçekleştireceği çalışmaların da buna göre şekilleneceğine dikkat çekiniz.					
	8. Daha sonra katılımcılardan okullarında ne tür tamamlayıcı eğitim çalışmaları yapıldığını ve hangi öğrencilerin nasıl bir tamamlayıcı eğitim alacağına nasıl karar verildiğini paylaşmalarını isteyiniz (Yansı 6). Ardından Kılavuz'da yer alan bilgileri paylaşınız.					
	9. Dördüncü hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 7) ve katılımcılara					

sınıflarında kararların, örneğin sınıf kurallarının nasıl belirlendiğini paylaşmalarını isteyiniz.

- Sınıf kurallarının nasıl oluşturulması gerektiği ile ilgili yansıyı katılımcılarla paylaşınız (Yansı 8). Son iki maddenin, bu eğitimin kapsamında olduğu için kalın harfle yazıldığını belirtiniz.
- 11. Sınıfça kararlar alınırken öğrencilere eşit katılım hakkı verilmesinin, kararların anlaşılmasını, doğru yorumlanmasını, içselleştirilmesini ve uygulanmasını kolaylaştıracağını vurgulayınız.
- 12. Beşinci hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 9) ve katılımcılara okullarında kız ve erkek öğrencilere verilen görevlerde cinsiyete dayalı bir görev dağılımı olup olmadığını sorunuz. Uygulamaları katılımcılarla birlikte toplumsal cinsiyet eşitliği açısından değerlendiriniz.

13. GRUP ÇALIŞMASI:

- Katılımcıları dört kişiden oluşan beş gruba bölünüz ve her bir gruba Ek
 5: "Sınıf İçi Uygulamalar" fotokopisinden veriniz.
- Her bir gruba bir hedef düşecek şekilde hedefleri gruplara paylaştırınız.
- Her bir grubun okulun "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği-Sınıf İçi Uygulamalar Komitesi" olduğunu düşünmelerini isteyiniz.
- Gruplardan tablodaki soru (Konuyla ilgili olarak okulunuzda bu hedefe ulaşmak için ne tür tedbirler alınabilir?) üzerinde çalışmalarını (Yansı 10) ve sorumlu oldukları hedefle ilgili ortak görüşlerini çalışma yapraklarına not almalarını isteyiniz.
- Çalışma için gruplara 15 dakika süre veriniz.
- Sürenin bitmesine 5 dakika kala katılımcıları bilgilendiriniz.
- Süre sonunda grupların çalışmalarını sunmalarını isteyiniz.
- Her bir hedef için diğer katılımcıların da önerilerini paylaşmalarına ve grubun öngördüğü tedbirlere yorum yapmalarına fırsat veriniz.
- Paylaşımlar sonrasında çıkan sonuçları birkaç cümle ile özetleyiniz.
- 14. Katılımcılara, oturuma eğitim ortamları ve süreçleri standartlarının ikincisi olan "toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı öğretim programları ve materyalleri" ile devam edeceklerini belirtiniz.
- 15. Öğretim Programları ve Materyalleri ile ilgili standart ve hedefleri okuyunuz (Yansı 11).
- 16. Birinci ve ikinci hedefi birlikte ele alacağınızı belirterek (Yansı 12) tahtaya "Ders kitapları toplumsal cinsiyet eşitliği konusu açısından önemlidir, çünkü..." cümlesini yazınız.

- 17. Katılımcılardan ayağa kalkmalarını ve eğitim salonunda yürümelerini isteyiniz. Bu arada "Dolaş" komutunuzla odada/sınıfta yürüyeceklerini, el çırpıp "Don" komutunuzla en yakınındaki katılımcıyla eş olacaklarını, "Konuş" komutunuzla tahtadaki cümlenin nasıl tamamlanabileceğini bir dakika boyunca konuşacaklarını söyleyiniz.
- 18. Uygulamayı üç kez yaptıktan sonra yerlerine oturup konuştuklarını hemen kısa şekilde listelemelerini isteyiniz.
- 19. Katılımcıların aldıkları notları paylaşmalarını isteyiniz ve notlardan yola çıkarak tahtaya liste çıkarınız.

Açıklama: Bu etkinlikteki amaç grubu konuya hazırlamak ve katılımcıların konu hakkındaki hazır bulunuşluklarını anlamaya çalışmaktır. Katılımcılardan "Ders kitapları önemlidir, çünkü eğitim için temel kaynaklardır" gibi genel cevaplar gelebilir. Siz konuyu toplumsal cinsiyet eşitliğine odaklamaya çalışınız. Bu çerçevede katılımcılardan "Ders kitapları önemlidir, çünkü görseller metinler hep bir mesaj verirler, erkekleri kadınları belirli rollerde gösterebilirler" gibi cevaplar gelebilir. Gelmezse siz bunları kısaca hatırlatarak tartışmayı açmaya çalışınız. Bu etkinliği sizin daha çok rol alacağınız soru-cevap yoluyla yapabilirsiniz.

- 20. Tahtaya listelediğiniz ya da sizin hatırlattığınız görüşler üzerinden "kalıpyargı", "önyargı" ve "ayrımcılık" gibi temel bir kaç kavramı katılımcılara hatırlatınız (bkz. 1-2 Toplumsal Cinsiyet Eşitliği sunusu).
- 21. Katılımcılara ders kitaplarındaki eşitsizlikle ilgili birçok araştırma yapıldığını belirterek araştırma sonuçlarından örnekler veriniz (Yansı 13).
- 22. Daha sonra ETCEP kapsamında "Öğretim Programlarında ve Ders Kitaplarında Toplumsal Cinsiyet Araştırması" gerçekleştirildiğini belirterek araştırma kapsamını katılımcılarla paylaşınız (Yansı 14).
- 23. Öncelikle öğretim programları ile ilgili sonuçları paylaşınız (Yansı 15-17) ve yansılarla ilgili olarak aşağıdaki açıklamaları yapınız.

Yansı 15'te Sosyal Bilgiler-5 kazanımlarında sarı ile işaretlenmiş kazanımda "Buluş yapanların ve bilim insanlarının ortak özelliklerinin farkına varır" denilmektedir. Program "bilim adamı" yerine "bilim insanı" gibi cinsiyetçi olmayan bir terim kullanmıştır. Bu kazanım ders kitabı yazarlarına farklı bilim insanlarına kitaplarında yer verme şansı vermektedir. Ancak bu kazanıma rağmen Sosyal Bilgiler-5 kitabının ilgili ünitesinde tüm bilim insanları erkeklerden seçilmiştir. Oysa ders kitabı yazarı, görsel uzmanı ile birlikte kadın ve erkek bilim insanlarını daha dengeli bir şekilde ele alabilirdi.

Yansı 16'da Fen Bilgisi-5 Öğretim Programı'ndan "Kuvvetin ölçülmesi" konusunda bir kazanıma yer verilmektedir. Bu kazanımın ilk bakışta toplumsal cinsiyet ile pek bir ilgisinin olmadığı düşünülebilir. Ancak ders kitabına bakıldığında (Yansı 7), yazarın bu kazanımı "hamur açan kadınlar" örneği ve görselleriyle işlediği görülmektedir. Kadını yine ev işi ve mutfak ile eşleştiren bu örnek cinsiyetçi kalıpyargıları besleme

EIGEP	
	potansiyeli taşımaktadır.
	24. Bu örnekler ışığındaki tartışmalardan sonra katılımcılara, ders kitaplarındaki toplumsal cinsiyet eşitliği ile ilgili sorunun öğretim programları ile sınırlı olmadığını, ders kitabı yazarlarının da toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda dikkatli olmaları gerektiğini hatırlatınız. Ayrıca fen bilgisi dersi örneğinden yola çıkarak yine konu ile ilgili sorunun sadece birkaç ders ile sınırlı olmadığını, hemen her derste bu konuda örnekler olduğunu hatırlatınız.
	 25. Katılımcılara araştırmanın ders kitapları ile ilgili sonuçlarını paylaşacağınızı belirterek sunuda yer alan istatistikler üzerinden açıklama yapınız (Yansı 18-22). Katılımcıların istatistiklerle ilgili yorumlar yapmalarına da izin veriniz. 26. Katılımcılara bir sonraki oturumda somut örnekler ve etkinlikler ile devam edeceğinizi belirterek teşekkür ediniz ve oturumu sonlandırınız.
Önemli Noktalar	 Birinci standardın hedeflerini sunarken hedeflere yönelik alınabilecek tedbirler konusuna girmeyiniz. Bu konu grup çalışmasında ayrıca ele alınacaktır. Birinci standart ile ilgili grup çalışmasında her bir grup için bir kopya çalışma yaprağı verebileceğiniz gibi, her katılımcıya da birer kopya verebilirsiniz. Bu yöntem, kendi notlarını almalarına ve daha sonra aldıkları notlardan faydalanmalarına olanak sağlayacaktır.
Bilgi Notu	Bkz. Okullarda Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Standartları Kılavuzu, Bölüm 2.1.

Oturum	2. Gün, 3. Oturum			
Oturum Adı	Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Eğitim Ortamları ve Süreçleri: Öğretim Programları ve Materyalleri			
Süre	80 Dakika			
Amaç	Eğitim materyallerindeki metinlerin ve görsellerin toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyecek şekilde kullanılması konusunda katılımcılarda farkındalık oluşturmak			
Hedef	 Katılımcılar oturumun sonunda; Eğitim materyallerinin toplumsal cinsiyet ile ilgili kalıpyargıları besleyebilme ya da kırabilme konusundaki önemini kavrar. Eğitim materyallerini toplumsal cinsiyet eşitliği açısından incelemenin gerekliliğini fark eder. Materyallerin ne tür ölçütler aracılığıyla incelenebileceğini bilir. Eğitim materyallerinin toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyecek şekilde kullanılmasını sağlamak için çözümler üretir. Öğrencilerin, toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin farkındalığını artıracak 			

Kullanılan Yöntem ve Teknikler	 ödevler ve proje başlıkları üretir. Derslerde, geleneksel medyada ve bilgi iletişim teknolojilerinde toplumsal cinsiyet kalıpyargılarının nasıl yeniden üretildiğine dikkat çekme konusunda çözüm önerileri geliştirir. Sözlü anlatım Soru-cevap Tartışma Grupla çalışma 			
Kullanılan Malzemeler	Doküman: 2-3 Öğretim Programları ve Materyalleri sunusu, Ek 6: "Ders Kitabı İnceleme Ölçütleri" fotokopileri, Ek 7: "Ders Kitabı Örneği" fotokopileri Araç-Gereç: Projektör, perde			
Akış/İşleyiş	 Katılımcılara üzerinde çalıştığınız hedefleri hatırlatınız ve oturumun amaç ve hedeflerini anlatınız. Oturumda ders kitaplarından bazı örnekler vereceğinizi belirtiniz (Yansı 2-11) ve yansılarla ilgili olarak aşağıdaki açıklamaları yapınız. Yansı 2: Okul öncesi ders kitaplarında, kız ve erkek çocukların eylemler açısından eşit temsiliyetinin olduğunu söylemek mümkündür. Çocuklar, 			
	Resim 1'de olduğu gibi yüzerken, Resim 2'de olduğu gibi oyun oynarken ya da Resim 3'te olduğu gibi çiçek dikerken temsil edilmektedir. Kitap bu temsilde cinsiyetler arası eşitliğe dikkat etmektedir. Bu eylemlerin genelde cinsiyetsiz olması ve cinsiyetçi kalıpyargıları güçlendirmemesi de olumlu bir noktadır. Yansı 3: Hayat bilgisi kitaplarında yaş grubuna uygun oyunlar oynayan birçok çocuk karaktere rastlanmaktadır. Oyun oynama eylemi açısından birkaç örüntünün ortaya çıktığını söylemek mümkündür. Bir yandan kitapların görsellerinde eşit temsiliyet içeren ve hatta cinsiyetsiz örneklere			
	rastlanmaktadır. Resim 1'de kız ve erkek çocukların eşit temsiliyetle, cinsiyetçi olarak nitelenemeyecek oyunları birlikte oynadıkları görülmektedir. Öte yandan oyun oynama eyleminde cinsiyetçiliği güçlendirecek bir örüntünün olduğu da söylenebilir. Resim 2'de yer alan alıntılar, erkek çocukların top ya da araba ile oynadığı kalıpyargısını temsil etmektedir. Buna karşın kitaplarda futbol oynayan kadın ya da kız çocuğa hiç rastlanmamaktadır. İp atlama eyleminde ise erkek çocuklara sadece ip çevirirken rastlanmaktadır.			
	Yansı 4: Matematik kitaplarında oyun oynama eylemlerinde de cinsiyetçi kalıpyargıları destekleyen örneklerin çokluğundan bahsedilebilir. Bu açıdan en önemli kalıpyargı Resim 1'de örneklendiği gibi futbol oynama eyleminin erkek çocuklar üzerinden resmedilmesi, ama aksi örneğe rastlanmamasıdır. Bununla birlikte okula yönelik eylemlerde cinsiyetler arasında eşit temsiliyetin olduğu görülmektedir. Resim 2'de ve Resim 3'te görüldüğü gibi, okul koridorlarında ya da sınıf ortamında karakterler eşit			

olarak temsil edilmektedir.

Yansı 5: Ortaöğretim İngilizce kitaplarında kız ve erkek çocuklar açısından cinsiyetçi kalıpyargıları pekiştirici birçok örnek mevcuttur. Erkek çocukları futbol oynarken veya dağa tırmanırken gösteren pek çok örnek vardır. Resim 1 ve Resim 2, bu örüntüye örnektir. Kız çocukları spor yaparken resmeden örneklere, bu çalışmadaki diğer kitaplarda olduğu gibi, İngilizce kitaplarında da çok az rastlanmaktadır. Bununla birlikte okula ilişkin eylemler konusunda (ders çalışma, ders dinleme, diploma alma vs.) ise, ortaöğretim İngilizce kitaplarında, diğer kitaplarda da olduğu gibi cinsiyetlerin eşit temsil edildiği görülmektedir. Resim 3 bu noktada örnek olarak verilebilir.

Yansı 6: Çalışmada eylemlerin cinsiyetçi bir örüntü oluşturup oluşturmadığı da incelenmiştir. Bu açıdan bakıldığında "çocuk bakımı ve eve yönelik eylem" başlığı altında toplanabilecek birçok eylemin kadın karakterler tarafından gerçekleştirildiği görülmektedir. Resim 1'de görüldüğü üzere ütü yapma eylemi kadın ile temsil edilmektedir. Resim 2'de çocuğunu okula gönderen (evde olan) kadındır. Hayat Bilgisi ders kitaplarında çocuk bakımı ve ev işleri konularında cinsiyetçi kalıpyargıları kıracak örneklere rastlamak da mümkündür. Resim 3'te çocuğunun saçını kurutan baba figürü buna bir örnek olarak verilebilir. Ayrıca Hayat Bilgisi kitaplarında sofra kurarken resmedilen erkek çocuğa rastlanmaktadır. Ancak bunların sayısı oldukça azdır. Kitaplara bakıldığında ev ve ev düzeni ile ilgili eylemlerde (örneğin su doldurmak, ütü yapmak, yatak toplamak) kadınlar ve kız çocuğu çok daha aktiftir. Buna karşın ev tamiri ile ilgili eylemlerde (örneğin çivi çakmak, fiş takmak) herhangi bir kadına ya da kız çocuğa rastlanmamaktadır.

Yansı 7 ve 8: Matematik kitaplarında meslek dağılımı ya da mekândaki dağılımda ortaya çıkan cinsiyetçi örüntünün karakterlerin eylemlerinde de görüldüğü söylenebilir. Kitaplarda bakıma ve ev işlerine yönelik eylemlerde daha çok kadınlar resmedilmektedir. Örneğin, Matematik 1 kitabından alınan Resim 1 ve 2'de kadınlar mutfakta bardakları dizerken ve evin salonunu toplarken resmedilmişlerdir. Resim 3'te ise dikiş dikme eylemi kadın karakter ile temsil edilmiştir. Görselleri Yansı 8'de yer alan soru örnekleri ile destekleyiniz.

Yansı 9: Resimde yer alan, Hayat Bilgisi 1 kitabından alınan temsil ise cinsiyetçi kalıpyargıları kırmaya yarayacak olumlu bir örnek olarak alınabilir. Bu örnekte ders kitabı yazarı aile bireylerinin mesleklerini tanıtırken, babayı öğretmen, anneyi doktor olarak resmetmiştir. Cinsiyetçi iş bölümü algısında kadınlık ile öğretmenliğin, erkeklik ile doktorluğun özdeşleştirildiği bir gerçektir. Bu açıdan aşağıdaki örnek, cinsiyetçi iş bölümü algısını tersine çevirmektedir. Cinsiyetçi kalıpyargıların oluşmasını önlemek için bu tür örneklerin çoğaltılması gerekmektedir.

Yansı 10: Görselde örneklenen doktor, oyuncu, bilim insanı vs. tüm meslekleri erkek karakterler temsil etmektedir. Dolayısıyla İngilizce kitaplarının genel dağılımında mesleki çeşitlilik açısından nispeten eşit bir

durum söz konusu olsa da, ders kitaplarında bulunan ve Resim 1'e benzer örneklerin de değişmesi gerekmektedir.

Yansı 11: Resim 1'de alıntıların Türkçe-5 kitabında olduğu gibi, seçim ile ilgili bir konuda yazarların ve görsel uzmanlarının aklına sadece erkek siyasetçiler gelmektedir.

- 3. Ders kitaplarından verdiğiniz örnekler sonrasında "Dolayısıyla kullandığımız eğitim materyallerinin içeriğini sürekli olarak toplumsal cinsiyet eşitliği gözüyle değerlendirmemiz gerekir" açıklamasını yapınız.
- 4. Bir sonraki etkinlikte bize bu bakış açısını sağlayabilmesi için katılımcılara bazı ölçütler dağıtacağınızı ve bu ölçütler üzerinden ders kitaplarından örnekleri inceleyeceğinizi belirtiniz.

5. GRUP ÇALIŞMASI:

- Katılımcıların her birine daha önceden çoğalttığınız Ek 6: "Ders Kitabı İnceleme Ölçütleri" fotokopilerini dağıtınız.
- Öncelikle bireysel olarak ölçütleri okumaları için katılımcılara birkaç dakika süre veriniz. Sonra büyük grupta ölçütlerin üzerinden teker teker geçerek anlaşılmayan noktaları açıklayınız.
- Ölçütleri açıkladıktan sonra katılımcılara şimdi bir ders kitabından alınan örneği küçük gruplarda bu ölçütlerle inceleyeceklerini söyleyiniz.
- Katılımcıları üç ya da dört gruba bölünüz.
- Her gruba önceden çoğalttığınız Ek 7: "Ders Kitabı Örneği" fotokopilerini dağıtınız.
- Her gruba kitap örneklerini küçük grupta tartışmaları için 15 dakika süre veriniz.
- Sonra büyük gruba dönerek, her grubun tartışmalarını 3 dakika içinde sunmalarını isteyiniz. Tartışmalar esnasında ders kitabı örneğini projeksiyonla tahtaya yansıtınız (Yansı 12).
- Açıklama: 2. sınıf Hayat Bilgisi kitabından alınan bu örnek, meslekler konusunda cinsiyetçi kalıpyargıları güçlendirme potansiyeli taşımaktadır. Zira kitapta erkekler/erkek çocukları pilotluk, doktorluk gibi mesleklerle, kadınlar/kız çocukları ise aşçılık, terzilik gibi mesleklerle özdeşleştirilmektedir. Görseller de buna uygun olarak düzenlenmiştir. Kadınların ağırlıklı olarak ev içi rollerle veya terzilik, sekreterlik gibi belirli mesleklerle gösterilmesi 'kadınların ancak belirli meslekleri yapabilecekleri' konusundaki yaygın inanışları, dolayısıyla kadınların farklı mesleklere sahip olmasını engelleyen önyargıları ve ayrımcı uygulamaları beslemektedir.
- Daha sonra katılımcılara "Bu örnek sizce başarılı mıdır? Sorunları var mıdır? Siz bu metni ve görselleri yeniden hazırlasanız ne gibi

EIGEP	
	değişiklikler yapardınız?" sorusunu yöneltiniz ve görüşlerini paylaşmalarına fırsat veriniz.
	6. Üçüncü hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 13) ve birazdan göstereceğiniz tarih ders kitaplarında yer alan konular üzerine öğrencilerin toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalıklarını artıracak proje ve ödev konuları ile ilgili önerilerini almak istediğinizi belirtiniz.
	7. İki konuyu teker teker perdeye yansıtınız (Yansı 14-15) ve katılımcıların her biri için proje ve ödev konuları önerilerini paylaşmalarını sağlayınız. Örnek proje ve ödev konuları aşağıda yer almaktadır:
	Ödev Konusu: Tarihin kadın tarihçiler tarafından tanımlarının bulunması; Fatma Aliye Hanım'ın yaptığı çalışmalar; Fatma Aliye Hanım'ın döneminden başlayarak kadın hakları alanında yapılan çalışmaların araştırılması. Proje Konusu: Ulusal ve uluslararası bir kadın tarihçinin yaşamı ile ilgili bir sunum hazırlanması.
	Katılımcılara kendi branşlarında örnekler vermelerini isteyiniz.
	9. Dördüncü hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 16) ve Kılavuz'da yer alan bilgileri paylaştıktan sonra Yansı 17'de yer alan sorular üzerinden katılımcıların kendilerini değerlendirmelerini ve görüşlerini diğer katılımcılarla paylaşmalarını isteyiniz.
	10. Katılımcıların hedefle ilgili başarılı çalışmalarını ve önerilerini paylaşmalarına fırsat veriniz.
	11. Teşekkür ederek oturumu sonlandırınız.
Önemli Noktalar	Eğitimler esnasında katılımcılar zihinlerindeki kalıpyargılar sonucu bazı noktalara itiraz edebilir, "Yani kadınlar kitaplarda hiç mi ev işi yaparken resmedilmemelidir? Anne olarak gösteremeyecek miyiz?" türünde sorular sorabilirler. Burada tekil örneklerin değil, ders kitaplarındaki örüntülerin önemli olduğunu söyleyiniz. Kitaplarda kadınlar tabii ki annelik rolüyle gösterilebilir. Ancak kadınların büyük bölümü sadece annelik rolüyle temsil ediliyorlarsa, bu bir örüntü oluşturur. Bu örüntü de toplumsal cinsiyet ile ilgili kalıpyargıları oluşturur. Gelebilecek sorular karşısında örneklere bu gözle bakmanın önemini vurgulayabilirsiniz.
Bilgi Notu	Bkz. Okullarda Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Standartları Kılavuzu, Bölüm 2.1.

Oturum	2 Gün, 4. Oturum				
Oturum Adı	Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Eğitim Ortamları ve Süreçleri: Öğrenci Değerlendirme, Temsil, Etkinliklere Katılım				
Süre	80 Dakika				
Amaç	Katılımcıların öğrenci performansının değerlendirilmesi sürecinde toplumsal cinsiyet eşitliği açısından gözetilmesi gereken hususları; kız ve erkek öğrencilerin okulda gerçekleştirilen seçimlere ve okul içi/dışı etkinliklere eşit katılımının ve sorumluluk almasının gelişimleri açısından önemini anlamalarını sağlamak				
Hedef	 Katılımcılar oturumun sonunda; Ölçme ve değerlendirme araçlarının içeriğinde toplumsal cinsiyet eşitliğinin gözetilmesinin, Ölçme ve değerlendirme sonuçları paylaşılırken toplumsal cinsiyete duyarlı bir dil kullanılmasının, Ölçme ve değerlendirme sonuçlarının cinsiyet açısından ele alınmasının, Kız ve erkek öğrencilerin başarılarının eşit derecede takdir edilmesinin, Şube Temsilciliği ve Okul Öğrenci Meclisi Başkanlığı seçimlerinde kız ve erkek öğrencilerin eşit derecede teşvik edilmesinin, Okulu yarışma, konser, vb. etkinliklerde temsil edecek öğrencilerin görevlendirilmelerinde her iki cinsiyetin eşit katılımının sağlanmasının, Kız ve erkek öğrencilerin ders dışı etkinliklere katılımının eşit derecede teşvik ve takdir edilmesinin önemini fark eder ve bunun nasıl sağlanacağına yönelik çözümler üretir. 				
Kullanılan	Sözlü anlatım				
Yöntem ve	Soru-cevap				
Teknikler	Tartışma				
Malzemeler	Doküman: 2-4 Değerlendirme-Temsil-Katılım sunusu Araç-Gereç: Projektör, perde				
Akış/İşleyiş	Katılımcılara oturumun amaç ve hedeflerini anlatınız.				
	 Öğrenci değerlendirme ilgili standart ve hedefleri katılımcılarla birlikte gözden geçiriniz ve her bir hedefin içeriği ile ilgili tahminlerini alınız (Yansı 1). 				
	3. Birinci hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 2) ve sunumda yer alan cinsiyetçi soruları (Yansı 3) birlikte inceleyiniz (cevap anahtarında				

belirtilen doğru yanıtlar 1-c ve 2-e'dir).

- Öğretmenlerin genel anlamda ölçme ve değerlendirme konusunda gerekli teknik donanıma sahip olduklarını, daha çok ölçülmek istenen konuya odaklandıklarını, ancak bununla birlikte toplumsal cinsiyet eşitliğini de gözetmeleri gerektiğini vurgulayınız.
- Katılımcılardan bu açıklama üzerine akıllarına gelen toplumsal cinsiyet eşitsizliğini pekiştiren sorulara örnekler vermelerini isteyiniz. (Örnek: Babanın aldığı maaşın harcanması, annenin yemek yaparken kullandığı malzemelerin ölçüleri vb.)
- 6. İkinci hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 4) ve sunumda yer alan iki öğretmen yorumunun öğrenciler tarafından nasıl algılanabileceğini katılımcılarla birlikte tartışınız (Yansı 5).

Birinci ifade için erkek öğrencilerin yorumlama örnekleri:

- "Zor soruları biz erkekler çözemeyiz. Zaten önceden de çözemiyorduk."
- "Belli ki öğretmenin biz erkek öğrencilerden bir beklentisi yok."
- "Öğretmenim niye kız öğrencileri övüyor ki? Onları daha mı çok seviyor?"

İkinci ifade için Ayşe'nin yorumlama örnekleri:

"Öğretmenimin fen bilgisi dersi için benimle ilgili fazla bir beklentisi yok." "Biz kızlar olarak fen bilgisi dersini anlamıyoruz, erkekler bu konuda daha ivi"

"Demek ki fen bilgisi dersi bana göre değil"

- 7. Katılımcılardan örnekleri çoğaltmalarını isteyebilirsiniz.
- 8. Katılımcılara Yansı 6'da yer alan soruyu yanıtlayan öğrencinin cinsiyeti ile ilgili bir fikirleri olup olmadığını sorunuz. Katılımcıların akıllarından geçen cinsiyetin, deneyimlerine dayanarak oluşturdukları bir kalıpyargının sonucu olduğunu vurgulayınız ve bir öğrencinin cinsiyetinden bağımsız olarak bu soruyu bu şekilde yanıtlamasının olası nedenleri üzerine görüşlerini alınız. (Olası nedenler öğrencinin öğrenme güçlüğü olması, konu işlenirken öğrencinin derste olmaması, öğrencinin mizah anlayışı, vb.).
- 9. Bu durumda en iyi teşhisi öğretmenin koyacağını ve bu doğrultuda çözüm üreteceğini belirtiniz. Bu noktada sorunu doğru teşhis etmenin çözüm açısından ne kadar önemli olduğunu vurgulayınız.
- 10. Daha sonra üçüncü hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 6) ve katılımcılara aşağıdaki soruyu sorarak görüşlerini alınız.
 - "Bir sınavda kız öğrenciler belirgin bir şekilde erkek öğrencilerden başarısız olduysa sizce bunun nedenleri neler olabilir?"
- 11. Yansı 7'de yer alan olası sebepleri katılımcılarla tartışınız.
- 12. Konuyu pekiştirmek için katılımcıların deneyimlerinden örnekler vermelerini isteyebilirsiniz.

- 13. Dördüncü hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 8) ve eşit derecede takdir görmenin/görmemenin kız ve erkek öğrenciler tarafından nasıl yorumlanabileceği üzerine tartışınız.
- 14. Son olarak, katılımcıların 9. Yansıdaki sorular üzerine görüşlerini belirtmelerine fırsat veriniz.
- 15. Katılımcılara eğitimin devamında eğitim ortamları ve süreçlerinin dördüncü standardına, ders dışı etkinliklere katılım, okul temsili ve görev dağılımı konularına odaklanacağınızı belirtiniz ve ilgili hedefleri okuyunuz (Yansı 10).
- 16. Birinci hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 11) ve Kılavuz'dan faydalanarak şube temsilciliği ve okul öğrenci meclisi başkanlığı ile ilgili bilgilendirmeyi yapınız. Bu arada Yansı 12'yi yansıtınız.
- 17. Katılımcılardan yanlarında oturan kişiyle sunumda yer alan soru üzerine beş dakika tartışmalarını ve görüşlerini not almalarını isteyiniz (Yansı 13). Gönüllü bir kaç çiftten aldıkları notları katılımcılarla paylaşmalarını isteyiniz.
- 18. Daha sonra katılımcılarla kriterler üzerine değerlendirme yapınız. Bu noktada kadın veya erkek bir öğretmenin görevlendirilmesinin önemli olup olmadığı ile ilgili görüşlerini alınız.
 - Açıklama: Katılımcılar seçimlerde öğrencilerin eşit haklara sahip olduğunu ve tercihlerini kendilerini yaptığını ve bu konuda yapılacak bir şey olmadığını söyleyebilir. Bu durumda bilgiye dayalı tercih yapmanın önemini vurgulayabilirsiniz. Bir ders saatinde tahtanın bir tarafına seçilecek kişinin sorumluluklarını, diğer tarafına ise bu sorumlulukları yerine getirecek kişinin sahip olması gereken özellikleri öğrencilerle birlikte yazabileceklerini, seçimin böyle bir etkinlikten sonra yapılmasının liyakat kavramının pekiştirilmesine katkı sağlayacağını açıklayabilirsiniz.
- 19. İkinci hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 14) ve sunumda yer alan "Okulunuzun geçen yılki ve bu yılki temsil istatistiklerini biliyor musunuz?" sorusunu sorunuz (Yansı 15).
- 20. Daha sonra eşit katılımla ilgili okullarından örnekler vermelerini isteyiniz. Bu tip etkinliklerin öğrencilerin gelişimi için ne kadar önemli olduğunu, sınırlı bütçeleri ile tüm öğrencilere okullarını temsil hakkı verememekle birlikte, en azından kaynaklarını kız ve erkek öğrenciler için eşit şekilde kullanmaları gerektiğini vurgulayınız.
- 21. Üçüncü hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 16) ve bu etkinliklerin hangi çalışmaları kapsadığını özetleyerek Kılavuz'da yer alan bilgileri paylaşınız (Yansı 17).
- 22. Okullarında etkinlikleri bu gözle değerlendirmelerini ve görüşlerini paylaşmalarını isteyiniz.
- 23. Teşekkür ederek oturumu sonlandırınız.

Bilgi Notu	Bkz.	Okullarda	Toplumsal	Cinsiyet	Eşitliğine	Duyarlı	Okul	Standartları
	Kılavı	uzu, Bölüm	2.1.					

Oturum	3. Gün, 1. Oturum
Konu	Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Eğitim Ortamları ve Süreçleri: Eğitim Ortamında İletişim-Öğretmen Tutum ve Davranışları-Veliler ile İlişkiler
Süre	80 Dakika
Amaç	 Eğitim ortamlarında gerçekleşen iletişimin toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamadaki önemini ve velilerle kurulacak ilişkinin toplumsal cinsiyet eşitliğine etkisini anlamalarını sağlamak Toplumsal cinsiyete duyarlı öğretmen tutum ve davranışlarını tanımalarını ve cinsiyet eşitliğini geliştirmedeki önemini kavramalarını sağlamak
Hedef	 İletişim ve toplumsal cinsiyet eşitliği/eşitsizliği ilişkisini tanımlar, Öğrencilerle olan sözlü ve sözsüz iletişimlerinde toplumsal cinsiyet kalıpyargılarından arınmış bir dil kullanmanın önemini kavrar, Ayrımcı atasözleri ve deyimlerin toplumsal cinsiyet eşitsizliğini nasıl ürettiklerini fark eder, Kullanılan dille düşünceler arasındaki ilişkiyi kavrar, Toplumsal cinsiyete duyarlı öğretmen tutum ve davranışlarına örnekler verir, Kız veya erkek öğrencileri dezavantajlı duruma getiren öğretmen tutum ve davranışlarını fark eder ve düzeltilmesi için yöntemler geliştirir, Öğrencilerin toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı olmalarını teşvik etmenin önemini anlar, Öğrenme ortamında toplumsal cinsiyet rolleri ile ilgili arkadaş baskısını ve dışlamayı önlemeye yönelik çözüm önerileri geliştirir, Kız ve erkek öğrencilere eşit imkânların tanınması, toplumsal cinsiyete yönelik önyargıların yıkılması ve eğitimde toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin önüne geçilmesi için velilerle kurulacak ilişkilerin önemini kavrar.
Kullanılan	Sözlü anlatım
Yöntem ve Teknikler	TartışmaGrupla çalışma
Malzemeler	Doküman: 3-1 İletişim-Tutum ve Davranışlar-Veliler ile İlişkiler sunusu Araç-Gereç:

	Projektör, perde
Akış/İşleyiş	Katılımcılara oturumun amaç ve hedeflerini anlatınız.
	2. Katılımcılara aşağıdaki soruları sorunuz ve görüşlerini alınız.
	İletişim hangi şekillerde gerçekleşir? Kullandığımız dil ve seçtiğimiz kelimeler neden önemlidir? Kullandığımız dil ile toplumsal cinsiyet arasında sizce bir bağlantı var mıdır?
	3. Daha sonra Yansı 1'i kullanarak sorularla ilgili gerekli açıklamaları yapınız.
	 Okulda iletişimin kimler arasında gerçekleştiğini katılımcılara sorunuz cevapları aldıktan sonra öğrenci-öğrenci, öğrenci-öğretmen, öğrenci-veli, veli-öğretmen, öğretmen-öğretmen arasında gerçekleşebileceğini vurgulayınız.
	 Eğitim ortamında iletişim ile ilgili standart ve hedefleri katılımcılarla birlikte gözden geçiriniz ve her bir hedefin içeriği ile ilgili tahminlerini alınız (Yansı 1).
	6. Birinci ve ikinci hedefi birlikte ele alacağınızı belirterek hedefleri katılımcılara okuyunuz (Yansı 3).
	7. Katılımcılara Kadir Has Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Araştırma Merkezi'nin "Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bir Yazım Rehberi" (2015) çalışmasında altı öneriden bahsedildiğini, bu önerilerin sadece yazım değil, sözlü iletişim için de geçerli olduğunu belirterek önerileri verilen örneklerle paylaşınız (Yansı 4-9).
	8. İkinci hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 10), hedefle ilgili kritik noktaları açıklayınız (Yansı 11).
	Yansı 12'de yer alan sorular doğrultusunda katılımcılardan okullarındaki durum hakkında bilgi paylaşımında bulunmalarına fırsat veriniz.
	10. Üçüncü hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 13), hedefle ilgili kritik noktaları açıklayınız (Yansı 14).
	11. Yansı 15'te yer alan sorular doğrultusunda katılımcılardan okullarındaki durum hakkında bilgi paylaşımında bulunmalarına fırsat veriniz.
	12. Oturuma öğretmen tutum ve davranışları ile devam edeceğinizi belirterek ilgili standardı okuyunuz (Yansı 16).
	13. Öğretmenlerin tutum ve davranışlarının önemi ile ilgili olarak katılımcıların görüşlerini alınız.
	 Öğretmenlerin öğrencilerden beklentilerinin ve sınıf içerisindeki tutum ve davranışlarının cinsiyetçi kalıpyargılardan bağımsız olmasının hayati önemi olduğunun altını çiziniz (Yansı 17).
	15. Cinsiyetçi kalıpyargıların öğretmen davranışlarında nasıl kendini

LIGHT	
	gösterebileceği konusunda tartışma açınız. "Ne gibi kalıpyargılar öğretmenlerce içselleştirilmiş olabilir?", "Bu kalıpyargılar öğretmenlerin kız ve erkek öğrencilerle etkileşiminde etkili olabilir mi?", "Bu kalıpyargıların öğretmenlerin öğrencilerden beklentilerinde etkisi olabilir mi?" vb. sorularla tartışmayı yönlendiriniz.
	16. Katılımcılardan öğretmenlerin öğrencilerinden beklentilerinde cinsiyetlerinin etkisine dair örnek durum isteyiniz.
	17. Öğretmenlerin de herkes gibi bazı kalıpyargılarının olabileceği fakat bu kalıpyargıların yaptıkları işleri nasıl etkileyebileceğinin bilincinde olmaları gerektiğini vurgulayınız. Ancak bu kabullenme ve farkındalık sayesinde kalıpyargıların eğitim-öğretim etkinliklerine olası olumsuz yansımalarının önüne geçilebileceğinin altını çiziniz.(Yansı 18).
	18. Katılımcılara ilgili hedefleri okuyunuz (Yansı 19) ve her bir hedefi ayrı ayrı ele alacağınızı belirtiniz.
	19. Hedeflerle ilgili olarak Kılavuz'dan da faydalanarak gerekli açıklamaları yapınız (Yansı 20-31) ve her bir hedef açıklamasından sonra, paylaşılan başlangıç soruları üzerinden katılımcılara görüşlerini paylaşmaları için fırsat veriniz.
	20. Oturuma veli ile iletişim ile devam edeceğinizi belirterek ilgili standardı okuyunuz (Yansı 32) ve velilerle olan ilişkinin ve iletişimin neden önemli olduğu hakkında katılımcıların görüşlerini alınız.
	21. Daha sonra Yansı 33'te yer alan açıklamayı yapınız.
	22. Katılımcılara ilgili hedefleri okuyunuz (Yansı 34) ve her bir hedefi ayrı ayrı ele alacağınızı belirtiniz.
	23. Hedeflerle ilgili olarak Kılavuz'dan da faydalanarak gerekli açıklamaları yapınız (Yansı 35-40) ve her bir hedef açıklamasından sonra, paylaşılan başlangıç soruları üzerinden katılımcılara görüşlerini paylaşmaları için fırsat veriniz.
	24. Teşekkür ederek oturumu sonlandırınız.
Bilgi Notu	Bkz. Okullarda Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Standartları Kılavuzu, Bölüm 2.1.

* CCFCU

LIGHT							
Oturum	3. Gün, 2. Oturum						
Konu	Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Eğitim Ortamları ve Süreçleri: Rehberlik Hizmetleri, Şiddet/Zorbalık						
Süre	80 Dakika						
Amaç	 Okullardaki rehberlik hizmetlerinde toplumsal cinsiyete duyarlı olmanın önemini ve toplumsal cinsiyet eşitsizliği ile okullardaki şiddet ve zorbalık ilişkisini kavramalarını ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve zorbalığın nasıl önlenebileceğine ilişkin temel bilgileri sağlamak Toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı eğitim ortamları ve süreçleri standartları ile ilgili olarak okullarda yapılabilecek uygulamalar geliştirilmesini sağlamak 						
Hedef	 Bu oturumun sonunda katılımcılar; Mesleki, eğitsel ve bireysel/kişisel rehberlik hizmetlerinin toplumsal cinsiyet eşitliğinin gerçekleştirilmesindeki rolünü kavrar. Toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı eğitim ortamları ve süreçleri standartları ile ilgili sorunlara yönelik çözüm önerileri getirir. 						
Kullanılan	Sözlü anlatım						
Yöntem ve	Soru-cevap						
Teknikler	Tartışma						
Malzemeler	Grupla çalışma Doküman:						
Maizemelei	3-2 Rehberlik-Şiddet ve Zorbalık sunusu, Ek 8: "TCE Duyarlı Eğitim Ortamları ve Süreçleri Standart ve Hedefleri-1" fotokopileri, Ek 9: "TCE Duyarlı Eğitim Ortamları ve Süreçleri Standart ve Hedefleri-2" fotokopileri. Araç-Gereç: Projektör, perde, farklı renklerde gazlı kalemler						
Akış/İşleyiş	Katılımcılara oturumun amaç ve hedeflerini anlatınız.						
	2. Rehberlik hizmetleri ile ilgili standardı okuyunuz (Yansı 1) ve içinde yaşadığımız toplumun kız ve erkek çocuklarından "akademik başarı", "toplumsal uyum", "psikolojik sağlık", "iyi bir kariyer ve toplumsal statü sahibi olma" gibi konulardaki beklentilerini tartışmaya açınız. Bu beklentilerin cinsiyetçi kalıpyargılardan beslenip beslenmediğini sorunuz.						
	 Katılımcılardan eğitsel, mesleki ve kişisel rehberlik hizmetlerini sunarken toplumsal beklentilerin oynadıkları role dair kendi gözlem ve yaşantılarını paylaşmalarını isteyiniz. Örneğin, velilerin beklentilerinin meslek ve alan seçimindeki etkisine dair deneyimlerinin neler olduğunu sorabilirsiniz. Daha sonra standartla ilgili Kılavuz'da yer alan bilgileri paylaşınız. 						
	5. Hedefleri katılımcılarla birlikte gözden geçiriniz (Yansı 1-2) ve her biri ile						

ilgili olarak Kılavuz'da yer alan açıklamaları paylaşınız. Tüm katılımcıların hedeflerden aynı şeyi anladığından emin olunuz.

6. Daha sonra şiddet ve zorbalık ile ilgili standardı okuyunuz (Yansı 3) ve standartla ilgili Kılavuz'da yer alan bilgileri paylaşınız. Ardından hedefleri katılımcılarla birlikte gözden geçiriniz ve her biri ile ilgili olarak Kılavuz'da yer alan açıklamaları paylaşınız. Tüm katılımcıların hedeflerden aynı şeyi anladığından emin olunuz.

Açıklama: Oturumun buraya kadar olan bölümünü 20 dakika içinde tamamlamaya çalışınız.

7. GRUP ÇALIŞMASI:

- Katılımcılara oturumun geri kalan kısmında, eğitim ortamları ve süreçlerinin bazı standartlarına yönelik bir grup çalışması yapacağınızı belirtiniz.
- Katılımcıları toplam beş gruba bölünüz ve grupları numaralandırınız.
- Daha önceden eğitim salonunun birbirinden uzak yerlerine astığınız Ek 8: "TCE Duyarlı Eğitim Ortamları ve Süreçleri Standart ve Hedefleri-1" çalışma yapraklarını katılımcılara gösteriniz ve beş dakika boyunca istedikleri gibi gezerek standartlara ve ilgili hedeflerine göz atmalarını isteyiniz.
- Beş dakikanın bitmesine az bir süre kala Ek 9: "TCE Duyarlı Eğitim Ortamları ve Süreçleri Standart ve Hedefleri-2" çalışma yapraklarını, ilgili standart ve hedeflerin yanına asınız ve astığınız çalışma yapraklarında koyu renkle yazılan hedef ile ilgili olarak bir okul müdürünün veya öğretmenin yaşadığı sorunun yer aldığını belirtiniz.
- Beş dakika tamamlandığında katılımcılardan ait olduğu grup üyeleri ile bir araya gelmelerini ve grup numaralarının yazılı olduğu standardın önünde toplanmalarını isteyiniz.
- Her bir gruba farklı renkte birer gazlı kalem veriniz ve koyu renkle yazılan hedef ile ilgili olarak bir okul müdürünün veya öğretmenin yaşadığı sorun için önerilerini, sonradan astığınız çalışma yapraklarına yazmalarını isteyiniz. Birden fazla öneri yazabileceklerini ancak tüm sayfayı doldurmamaları gerektiğini vurgulayınız.
- Katılımcıların bu çalışma için beş dakikaları olduğunu belirtiniz.
- Gruplar önerilerini yazdıktan sonra, istasyon çalışması yapacağınızı, kendilerinden sonraki grubun yerine geçmelerini ve orada kendilerinden önceki grubun yazdıkları önerileri okuduktan sonra kendi çözüm önerilerini listeye eklemelerini isteyiniz.
- Grupların bir vaka önünde yığılmasını engellemek üzere istasyon değişim zamanı için sizin komutunuzu beklemelerini söyleyiniz.

ETCEP	
	 Gruplara her bir istasyon için beş dakika veriniz ve bu şekilde tüm grupların tüm vakalara yönelik öneriler yazmalarını sağlayınız.
	 Tüm gruplar tüm istasyonlarda çalıştıktan sonra, her gruptan bir kişinin ilk başladıkları vaka ile ilgili yazılan tüm çözüm önerilerini sırayla sesli olarak okumasını isteyiniz. Bunun için tüm katılımcıları ilgili vaka önünde toplayabilir veya herkesi yerine oturtabilirsiniz.
	Anlaşılmayan bir öneri olursa, öneri sahibi grup üyelerinin açıklama yapmasına izin veriniz.
	Katılımcıların önerilerle ilgili olumlu veya olumsuz görüşleri olursa, konuyu tartışmaları için fırsat veriniz.
	İhtiyaç duyduğunuz yerlerde standart ve hedefler ile ilgili açıklama yapınız.
	 Katılımcılara oturumun başında ele aldıkları hedeflerle bağlantılı olarak çözümünde zorlandıkları bir vaka yaşayıp yaşamadıklarını sorunuz. Bu aşamada hedeflerin yer aldığı yansıları tekrar yansıtabilirsiniz.
	Böyle bir durum olursa, söz konusu vaka için katılımcılarla birlikte öneriler geliştiriniz.
	Teşekkür ederek oturumu sonlandırınız.
Önemli Noktalar	Grup çalışmasında:
	 Duvara asılı çalışma yapraklarının önüne yeterli sayıda sandalye koyarak, yazıcı hariç diğer katılımcıların oturarak çalışmasını sağlayabilirsiniz.
	 Grup çalışmasında katılımcıların masalarda çalışmalarını da sağlayabilirsiniz. Bu durumda her bir gruba ilgili çalışma yapraklarını dağıtınız. Çalışmalarını tamamladıktan sonra, paylaşım aşamasında duvarlara asmalarını sağlayabilirsiniz.
	 Çalışma yapraklarının çıktılarını A3 boyutunda kâğıda almanız, okunabilirlik açısından kolaylık sağlayacaktır.
Bilgi Notu	Bkz. Okullarda Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Standartları Kılavuzu, Bölüm 2.1.

Oturum	3. Gün, 3. Oturum
Oturum Adı	Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Yönetimi: Planlama ve Uygulama, İnsan Kaynağı Geliştirme, İlişkiler ve İletişim
Süre	80 Dakika
Amaç	 Okulda toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması konusunun çalışma planlarına dâhil edilmesinin öneminin fark edilmesini sağlamak Okulda toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması konusunda çalışanların öneminin gözden geçirilmesini sağlamak Çalışanların kendilerine verilecek toplumsal cinsiyet eşitliği ile ilgili eğitimlerde dikkat edilmesi gereken hususları fark etmelerini sağlamak Okulda cinsiyete dayalı ayrımcı ve aşağılayıcı söylemlerden, tutumlardan ve davranışlardan uzak durulması ile ilgili yöntemlerin anlaşılmasını sağlamak
Hedef	 Bir okula ait stratejik planı toplumsal cinsiyet eşitliği bakış açısıyla değerlendirir. İnsan ve finans kaynaklarının toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı bir şekilde nasıl kullanılması gerektiğini örneklerle açıklar. Toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamaya yönelik planlama ve tedbirlerin okul toplumu ile yazılı olarak paylaşılmasının önemini kavrar. Okul toplumuna toplumsal cinsiyet eşitliği, toplumsal cinsiyet temelli şiddet ve zorbalık, Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Standartları konularında eğitimler verilmesinin, okulda toplumsal cinsiyet eşitliği ile ilgili farkındalığın arttırılmasındaki önemini fark eder. Yönetim ile çalışanlar arasındaki ilişkilerde cinsiyet ayırt etmeksizin şeffaflık ve bilgilendirmenin neden önemli olduğunu bilir. Kadın ve erkek çalışanların cinsiyete dayalı farklılıkları ve benzerlikleri herhangi bir baskı altında kalmadan tartışabilecekleri ortamların nasıl sağlanacağını bilir. Çalışanların toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı dil kullanımını teşvik etmek için önerler geliştirir. Cinsiyete dayalı aşağılayıcı tutum ve davranışlara karşı tutarlı bir yaklaşım benimsenmesinin önemini fark eder.
Kullanılan	Sözlü anlatım
Yöntem ve	
Teknikler	Tartışma
	Grupla çalışma
Malzemeler	Doküman: Planlama ve Uygulama-İnsan Kaynağı Geliştirme-İlişkiler ve İletişim sunusu, Ek 10: "Örnek Stratejik Plan" fotokopileri Araç-Gereç:
	Ludy Colod.

	Projektör, perde
Akış/İşleyiş	 Katılımcılara oturumun amaç ve hedeflerini anlatınız. Katılımcılarla, stratejik planın niye hazırlandığı ve ne işe yaradığı ile ilgi olarak bir süre sohbet ediniz. Katılımcılara uygulamada yaşanan sıkıntıları bir kenara bırakarak, teorik açıdan görüşlerini paylaşmaların isteyiniz. Tüm katılımcıların stratejik planın gerekliliği konusunda hemfiki olduğunu anladığınız aşamada kendilerine aşağıdaki soruyu sorunuz. "Sizce toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı bir stratejik plan nasıl olur?" Katılımcıların görüşlerini aldıktan sonra konuyla ilgili bir çalışma yapacağınızı belirtiniz. GRUP ÇALIŞMASI: Katılımcıları dörder kişilik gruplara bölünüz. Katılımcılara her birine önceden çoğalttığınız Ek 10: "Örnek Strateji Plan" fotokopilerini dağıtınız. Katılımcılara kendilerine dağıtılan örnek stratejik planı toplumsa cinsiyet eşitliği açısından incelemelerini, olumlu ve eksik bulduklar
	yanlarını plan üzerine not almalarını isteyiniz. Açıklama: Katılımcıların çalışmayı daha iyi anlamaları için Tablo örneğini veriniz. Tablo 6'da, eğer öğretmen sayısı kadın/erkek olara ayrıştırılsaydı, bu veri, örneğin öğretmenlerin mesleki gelişimi için sağlanan olanakların eşitlikçi bir yaklaşımla kullanılması açısındal önemli bir veri olurdu. Amacın sadece kâğıt üzerinde kadın/erkek kız/erkek öğrenci ayrıştırması olmadığını belirterek önerilerini uygulamada ne işe yarayacağına odaklanmalarını isteyiniz. Katılımcılara grup çalışması için 15 dakikaları olduğunu belirtiniz. Gruplar çalışmalarını tamamladıktan sonra, her gruptan bir kişinin dakikalık bir sunum yapmasını isteyiniz.
	 Katılımcılara okul yönetimi standart alanının birinci standardını ve birinci hedefi okuyunuz (Yansı 1) ve yaptıkları çalışmanın bu konuyu nasıl ele alınabileceği ile ilgili olduğunu belirtiniz. Okulun tüm planlama dokümanlarına (stratejik plan, okul rehberlil programı, okul çalışma takvimi vb.) toplumsal cinsiyet gözlüğü ile bakılmasının önemini bir kez daha vurgulayınız. Katılımcılara toplumsal cinsiyet eşitliğini geliştirmeye yönelik ne tü projeler yapılabileceğini sorarak görüşlerini alınız.
	 Bu tür projelerin planlama dokümanlarında yer almasının önemir vurgulayınız. İkinci hedefi katılımcılara okuyunuz ve insan kaynağının toplumsa cinsiyet eşitliğine duyarlı bir şekilde nasıl kullanılabileceği ile ilgi görüşlerini sorunuz ve bir tartışma ortamı yaratınız. Aynı şekilde finans kaynaklarının toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı bi şekilde nasıl kullanılabileceği ile ilgili görüşlerini sorunuz ve bir tartışma

ortamı yaratınız.

- 12. Daha sonra hedefle ilgili olarak Kılavuz'da yer alan bilgileri paylaşınız ve başlangıç soruları üzerinden katılımcıların değerlendirmelerini alınız.
- 13. Üçüncü hedefi katılımcılara okuyunuz ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması için yapılan planlamaların ve alınan tedbirlerin tüm okul toplumu ile paylaşılmasının önemini vurgulayınız.
- 14. Tedbirlerin neler olabileceği ve hangi yöntemlerle paylaşılabileceği ile ilgili görüşlerini aldıktan sonra Kılavuz'da yer alan bilgileri paylaşınız.
- 15. Katılımcılara oturumun devamında okul yönetiminin ikinci standardına, okul çalışanlarının konuyla ilgili farkındalığının ve bilgi düzeyinin arttırılmasına odaklanacağınızı belirtiniz ve standardı okuyunuz (Yansı 2).
- 16. Daha sonra Kılavuz'da yer alan "dönüşüm yaratmanın insan boyutu" ile ilgili bilgileri paylaşınız.
- 17. Yansıda yer alan eğitimlerin ayrı ayrı önemini vurgulayınız.
- 18. Eğitimlerin kimlere verileceği, kimler tarafından verileceği ve ne zaman verilmesi gerektiği ile ilgili Kılavuz'da yer alan bilgileri paylaşınız.
- 19. Katılımcılara oturumun devamında üçüncü standardına odaklanacağınızı belirterek ilgili standart ve hedeflerini okuyunuz (Yansı 3) ve standartla ilgili olarak Kılavuz'da yer alan bilgileri paylaşınız.
- 20. Birinci hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 4) ve daha sonra katılımcıların bilgilendirme yöntemleri ile ilgili olarak okullarındaki uygulamaları paylaşmalarını isteyiniz ve hep birlikte değerlendiriniz.
- 21. Yansı 5'i kullanarak bilgilendirme yöntemlerini özetleyiniz.
- 22. İkinci hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 6) ve çalışanların cinsiyete dayalı farklılıkları ve benzerlikleri tartışılabileceği ortamların neler olabileceği ile ilgili görüşlerini alınız. Bu konuda zümre toplantıları ve öğretmenler kurulu toplantılarına vurgu yapınız.
- 23. Üçüncü hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 7) ve katılımcılara ne tür teşvik yöntemleri kullanılabileceğini sorunuz.
- 24. Katılımcılardan gelen görüşleri hep birlikte değerlendiriniz.
- 25. Dördüncü hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 8) ve cinsiyete dayalı aşağılayıcı tutum ve davranışlar ile bu davranışlara uygulanacak yaptırımların yazılı olarak paylaşılmasının önemini açıklayınız.
- 26. Daha sonra hangi belgelerin paylaşılabileceğini açıklayınız (Yansı 9).
- 27. Katılımcılara okul yönetiminin uygulamada kararlı tutumunun neden önemli olduğunu açıklayınız.
- 28. Daha sonra sunumda yer alan sorular üzerinden katılımcıların görüşlerini paylaşmalarına izin veriniz (Yansı 10).
- 29. Teşekkür ediniz ve oturumu sonlandırınız.

Dila: Natu	DI Ola Manda Tandamand Olasi ad EsiMilitia Banada Olad
Bilgi Notu	Bkz. Okullarda Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul
	Standartları Kılavuzu, Bölüm 2.2.
	Örnek Stratejik Plan Değerlendirmesi:
	TCE hassasiyeti:
	Bölüm 3.2: Birinci stratejik amaçta kız çocuklarının eğitime erişimi konusu
	Bölüm 3-3.3.2: İkinci tedbirde toplumsal cinsiyet eşitliği hassasiyeti
	Öneriler:
	Tablo 6: İnsan kaynakları dağılımında kadın-erkek personel dağılımı
	Tablo 7: Öğretim durumu dağılımında kadın-erkek personel dağılımı
	Tablo 11: Öğrenci sayısı dağılımında kız-erkek öğrenci dağılımı
	Grafik 1: İç paydaş memnuniyet oranlarında kadın-erkek arasında anlamlı
	bir fark olup olmadığı
	Grafik 2: Dış paydaş memnuniyet oranlarında kadın-erkek arasında
	anlamlı bir fark olup olmadığı
	Bölüm 2.5.4: Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sorun/gelişim alanları arasında
	yer alması
	Bölüm 3-1.1.2: Tedbirler bölümünün ikinci ve altıncı maddelerinde
	toplumsal cinsiyet eşitliği hassasiyeti
	, , , , , ,
	Bölüm 3-2.1.1: Performans göstergelerine cinsiyet bazlı hedef konulması
	(1, 5 ve 11 hariç)
	Bölüm 3-3.1.1: 4-6. Performans göstergelerinde cinsiyet bazlı hedef
	konulması
	Bölüm 3-3.2.2: Beşinci tedbir için kız ve erkek öğrencilerin taleplerinin
	dikkate alınması
	1

Oturum	3. Gün, 4. Oturum
Oturum Adı	Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Yönetimi: Çalışan Desteği, Katılım, Görev Dağılımı
Süre	80 Dakika
Amaç	 Çalışanların toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyecek çalışmalar yapmalarında okul yönetiminin tutumunun öneminin fark edilmesini sağlamak Okulda karar alma sürecinde toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı katılımın ve bu süreçlerde cinsiyete duyarlı eşit temsil sağlanmasının öneminin fark edilmesini sağlamak Okul içi ve dışı görev dağılımında toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı bir yaklaşım benimsemesinin öneminin fark edilmesini sağlamak
Hedef	 Katılımcılar oturumun sonunda; Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyecek çalışmalarda öğretmenlere nasıl rehberlik yapacağını bilir. Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyecek çalışmalar için gerekli ortam ve olanakların neler olabileceği ile ilgili fikirler üretir. Karar alma süreçlerine öğrenci, veli, öğretmen ve diğer çalışanların

LIGHT	
Kullanılan Yöntem ve Teknikler	toplumsal cinsiyet eşitliğini gözeterek katılımını sağlamanın faydalarını anlar. Kadın ve erkek çalışanların görüş ve önerilerinin eşit derecede dikkate alınması gerektiğini bilir. Karar alma süreçlerinde cinsiyete duyarlı eşit temsil sağlanmasının önemini fark eder. Okul yönetimi, öğretmenlerin okul içi ve dışı görev dağılımında toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı bir yaklaşımın nasıl olacağını kavrar. Sözlü anlatım Soru-cevap
	Tartışma
Malzemeler	Doküman:
	Çalışan Desteği-Katılım-Görev Dağılımı sunusu Araç-Gereç: Projektör, perde
Akış/İşleyiş	Katılımcılara oturumun amaç ve hedeflerini anlatınız.
	 Katılımcılara dördüncü standardı okuyunuz (Yansı 1) ve Kılavuz'da yer alan bilgileri paylaşınız. Daha sonra birinci hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 2) ve aşağıdaki sorulara verecekleri cevaplarla katılımlarını sağlayınız. Söz konusu rehberlik için okul yöneticileri neler yapabilir? Okul yöneticilerimizin öğretmenlerin toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda çalışmalar yapabilmelerine rehberlik edebilmeleri için hangi yeterliliklere sahip olması gerekir? Daha sonra okul yöneticilerinin konuyla ilgili süpervizyon alınmasını sağlayabileceğini belirterek, süpervizyonun ne anlama geldiğini açıklayınız. Katılımcıların okul yöneticilerinin hangi konularda rehberlik yapabileceği ile ilgili görüşlerini alınız ve daha sonra Yansı 3'ü kullanarak gerekli açıklamaları yapınız. İkinci hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 4) ve toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyecek çalışmaların yapılabilmesi için gerek duyulan ortamın nasıl olması gerektiği, hangi olanaklara ihtiyaç olabileceği ile ilgili katılımcıların düşünmelerini sağlayınız. Daha sonra hedefle ilgili olarak Kılavuz'da yer alan bilgileri paylaşınız ve başlangıç soruları üzerinden katılımcıların değerlendirmelerini alınız. Çalışanların kendilerini toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlılık konusunda geliştirmeleri ve bunun yaygınlaşması için BM ve Avrupa Birliği gibi kuruluşların çalışmalarından bahsedebilir konu hakkında katılımcıların farkındalıklarını artırabilirsiniz.

- 9. Katılımcılara eğitimin devamında okul yönetiminin beşinci standardına, öğrenci, veli, öğretmen ve diğer çalışanların karar alma süreçlerine katılımının ve bunu yaparken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetmenin önemine odaklanacağınızı belirtiniz.
- Okul ortamında demokratik bir karar alma sürecinin işliyor olmasının ne gibi faydalar sağlayacağı üzerinde durunuz. Katılımcılardan gelen katkıları tahtaya not alabilirsiniz.
- 11. Daha sonra katılımcılara okullarında karar alma süreçlerinde nasıl bir yol izlediklerini sorunuz aldığınız cevapları tartışınız.
- 12. Katılımcılara standardı ve ilgili hedefleri okuyunuz (Yansı 5).
- 13. Birinci hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 6) ve aşağıdaki soruları tartışmalarını sağlayınız.
 - Okulunuzdaki karar alma süreçlerine öğretmen, öğrenci, veli ve diğer çalışanlar katılabiliyor mu? Katılım nasıl sağlanıyor?
 - Karar alma süreçlerine öğrenci, veli, öğretmen ve diğer çalışanların hepsini katabilmek için neler yapılabilir?
 - Karar alma süreçlerine okulun tüm paydaşlarının katılmasının ne gibi artıları veya eksileri olabilir?
- Katılımcılara rasyonel karar alma sürecinden bahsediniz ve okulda karar alma süreçlerine tüm paydaşların katılımının sağlanmasının ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin gözetilmesinin önemine değininiz (Yansı 7-8).
- 15. Katılımcılara Roger Hart'ın çocukların katılımı için önerdiği katılım merdivenini gösteriniz (Yansı 9) ve bu merdivenin çocuklar için farklı katılım düzeylerini ifade eden sekiz basamaktan oluştuğunu belirtiniz. İlk üç basamak çocuk katılımının olmadığı basamaklardır. Sonraki beş basamak ise farklı katılım derecelerini ifade etmektedir.
- 16. İkinci hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 10). Daha sonra Yansı 11'de yer alan başlangıç sorularını yöneltiniz ve fikirlerini alınız.
- 17. Katılımcılarla Kılavuz'da yer alan bilgileri paylaşınız.
- 18. Üçüncü hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 12) ve cinsiyet ayırt etmeksizin tüm çalışanların görüş ve önerilerinin eşit derecede dikkate alınmasının, kurum açısından tüm kaynakların verimli kullanılması ve çalışanların kurumsal aidiyetinin artması neticesinde verimliliklerinin artması açısından, olumlu sonuçlar vereceğini vurgulayınız.
- 19. Yansı 13'te yer alan soru üzerinden katılımcıların görüşlerini alınız.
- 20. Paylaşımlar sonrasında çıkan sonuçları birkaç cümle ile özetleyiniz.
- 21. Katılımcılara oturumun son bölümünde okul yönetiminin altıncı

standardına, görev dağılımına odaklanacağınızı belirtiniz.

- 22. Görev dağılım ile ilgili standardı ve ilgili hedefleri okuyunuz (Yansı 14).
- 23. Katılımcıların hedeflere yönelik deneyimlerini ve görüşlerini kısaca paylaşmalarına fırsat veriniz.
- 24. Birinci hedefi okuyunuz (Yansı 15) ve Kılavuz'da yer alan bilgileri paylaşınız.
- 25. Daha sonra katılımcılara aynı yansıda yer alan iki soru ile katılımlarını sağlayınız.
- Öğretmenlerden sorularla ilgili cevaplarını aldıktan sonra görevlendirmeler konusunda yöneticilerin ne gibi problemler yaşadıkları ve problemlerin nasıl aşılabileceği ile ilgili fikirlerini alınız (Yansı 16).
- 27. İkinci hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 17), öğretmenlerin veya diğer çalışanların işin niteliği ve iş yükleri belirlenirken toplumsal cinsiyet eşitliği gözetilmesinin önemini vurgulayınız.
- 28. Yapılabileceklerle ilgili olarak aşağıdaki açıklamayı yapabilirsiniz:
 - Okul yönetimi, öğretmenlerin ders saatleri, sınıf dağıtımı planlaması, derse giriş çıkış saatleri, nöbet çizelgeleri gibi görevler verirken toplumsal cinsiyet eşitliğini göz önüne alarak vermelidir ve verilen görevlere yönelik çalışanlar eşit bir görev dağılımı yapıldığını düşünmelidir. Ayrıca hamile ya da bebek sahibi öğretmenlerin iş yüklerinin özel durumları göz önüne alınarak belirlenmesi gerekmektedir. Aynı dikkatin özel durumları olan erkek öğretmenler için de gösterilmesi gerekmektedir.
- 29. Üçüncü hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 18) ve 2015 yılında Türkiye'de il/ilçe millî eğitim müdürlerinin, şube müdürlerinin, okul müdürlerinin ne kadarının erkek ne kadarının kadın olduğu ile ilgili tahminlerini alınız.
- 30. Daha sonra istatistiki bilgileri paylaşınız (Yansı 19).
- 31. Yöneticilik pozisyonları için cinsiyet eşitliğine duyarlı teşvikin nasıl olacağı konusunda açıklamalarda bulununuz.
- 32. Dördüncü hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 20), kadın ve erkek öğretmenlerin liderlik becerilerini kullanmaları için eşit fırsatların verilmesi gerektiğinin öneminden bahsediniz.
- 33. Katılımcılara kadın ve erkek çalışanlara liderlik özelliklerini geliştirecek ne tür görevler verilebileceğini sorunuz. Zümre başkanlığı, kurul/komite/komisyon başkanlığı gibi görevlerin, çalışanların liderlik becerilerini geliştirmeleri için bir fırsat

	olabileceğini vurgulayınız.
	34. Teşekkür ediniz ve oturumu sonlandırınız.
Bilgi Notu	Bkz. Okullarda Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Standartları Kılavuzu, Bölüm 2.2.

Oturum	4. Gün, 1. Oturum
Oturum Adı	Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Yönetimi: Performans Değerlendirme, Veli İşbirliği, Güvenlik
Süre	80 Dakika
Amaç	 Çalışanların performans değerlendirilmesi yapılırken toplumsal cinsiyet eşitliği açısından dikkat edilmesi gereken hususların fark edilmesini sağlamak Toplumsal cinsiyet eşitliğini yaygınlaştırmaya yönelik çalışmaların velilerle işbirliği yapılarak geliştirilmesi için etkili yöntemlerin üretilmesini sağlamak Okul güvenliğinin toplumsal cinsiyet eşitliği açısından önemini ve güvenli okul oluşturmak için yapılması gerekenler ile ilgili temel bilgileri kazandırmak
Hedef	 Katılımcılar oturumun sonunda; Performans değerlendirmesi sürecinde toplumsal cinsiyet eşitliği açısından dikkat edilmesi gereken hususları bilir. Veliler ile kurulacak işbirliğinin toplumsal cinsiyet eşitliğinin geliştirilmesindeki yerini ve bunun için velilerin toplumsal cinsiyet eşitliği konusundaki farkındalıklarının arttırılması gerektiğini kavrar. Güvenli okulun özelliklerini, güvenli okul için planlama yapmayı, güvenli okul için alınabilecek tedbirleri, güvenli okul için işbirliğinin önemini kavrar.
Kullanılan	Sözlü anlatım
Yöntem ve Teknikler	Soru-cevap Tartışma
Malzemeler	Doküman: 4-1-Performans Değerlendirme-Veli İşbirliği-Güvenlik Sunusu Araç-Gereç: Projektör, perde
Akış/İşleyiş	 Katılımcılara oturumun amaç ve hedeflerini anlatınız. Performans değerlendirme ile ilgili standardı okuyunuz (Yansı 1) ve katılımcılara performans değerlendirmenin ne olduğunu ve neden

yapıldığını sorunuz. Performans değerlendirmenin işveren, çalışan ve hizmetten faydalanan açısından yararlarının neler olabileceğine odaklanmalarını sağlayınız.

- 3. Katılımcıların yorumlarını aldıktan sonra Yansı 2'de yer alan bilgileri paylaşınız.
- 4. Daha sonra katılımcılara Yansı 3'te yer alan karikatürü gösteriniz ve değerlendirmelerini alınız. Performans değerlendirmenin nasıl olması gerektiğini karikatür üzerinden tartışmalarını sağlayınız.
- 5. Birinci hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 4), kadın ve erkek çalışanların başarılarını eşit düzeyde takdir edilmesinin öneminden bahsediniz.
- 6. Aynı yansıda yer alan başlangıç sorularını katılımcılarla birlikte değerlendiriniz ve katılımcılara yansıda yer alan soruları sorunuz.
- 7. Bireylerin başarılarının uygun şekilde takdir edilmesinin nasıl olması gerektiğinden kısaca bahsediniz ve konuyu toparlayınız.
- 8. İkinci hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 5) ve katılımcılardan yansıda yer alan soruları yanıtlamaları isteyiniz.
- 9. Katılımcıların görüşlerini aldıktan sonra performans değerlendirmede vansızlık ilkesini acıklayınız (Yansı 6).
- 10. Üçüncü hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 7). Değerlendirme sonuçlarının kişiyle paylaşımında toplumsal cinsiyete duyarlı bir dil kullanımının önemine değininiz.
- 11. Son olarak Yansı 8'de yer alan sözü paylaşınız.
- 12. Katılımcılara eğitimin devamında eğitim ortamları ve süreçlerinin sekizinci standardına, okul yönetiminin toplumsal cinsiyet eşitliğini yaygınlaştırmaya yönelik yapılacak çalışmalar için velilerle işbirliği yapmanın önemine odaklanacağınızı belirtiniz.
- 13. Sekizinci standardı okuyunuz (Yansı 9) ve katılımcıların okul-veli iletişim ve işbirliğinin önemine ilişkin deneyimlerinden yola çıkarak örnekler vermelerini isteyiniz.
- 14. Birinci hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 10) ve söz konusu ayrımın ne şekilde yapılabileceği ve bunun nasıl engellenebileceği ile ilgili olarak katılımcıların görüşlerini alınız.
- 15. İkinci ve üçüncü hedefin birbiri ile bağlantılı olduğunu belirterek iki hedefi okuyunuz (Yansı 11) ve katılımcılara velilere yönelik ne tür bilgilendirici faaliyetler gerçekleştirilebileceğini sorunuz ve görüşlerini alınız.
- 16. Daha sonra Yansı 12'de yer alan sorular üzerinden kendi uygulamalarını değerlendirmelerini sağlayınız.
- 17. Katılımcılara oturumun son bölümünde eğitim ortamları ve süreçlerinin

	dokuzuncu standardına, toplumsal cinsiyet eşitliği ve okul güvenliği konusuna odaklanacağınızı belirtiniz.
	18. Katılımcılara dokuzuncu standardı ve hedeflerini okuyunuz (Yansı 13) ve Kılavuz'da yer alan standart açıklamasını paylaşınız.
	19. Her bir hedefte ele alınan uygulamaların aslında tüm okullarda yapıldığını, ancak bu uygulamalara bir de toplumsal cinsiyet eşitliği açısından bakılması gerektiğini belirtiniz.
	20. Katılımcı özelliklerini dikkate alarak okul güvenliği ile ilgili yansılar üzerinden gerekli bilgilendirmeyi yapabilirsiniz (Yansı 14-17).
	21. Birinci ve ikinci hedefi birlikte ele alacağınızı belirterek hedefleri katılımcılara okuyunuz (Yansı 18).
	22. Önleme programlarının neden önemli olduğunu yaşantılarından örneklerle açıklamalarını sağlayınız ve bu tür programların önemini vurgulayınız (Yansı 19).
	23. Daha sonra çerçeve plan örneğini ve krize müdahale konusunu kısaca ele alınız (Yansı 20-21).
	24. Üçüncü hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 22) ve katılımcıların okula güvenli ulaşımla ilgili yapılabileceklerle ilgili görüşlerini alınız. Daha sonra Yansı 23'ü gösteriniz.
	25. Dördüncü hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 24), kimlerle işbirliği yapılabileceği üzerine tartışınız ve ardından Yansı 25'i gösteriniz.
	26. Katılımcıların, bu kurum ve birimlerle hangi boyutta işbirliği yapılabileceği konusundaki düşüncelerini paylaşmalarına fırsat veriniz.
	27. Katılımcılara okul güvenliğinin sağlanmasının birinci sorumlusunun okul yönetimi olduğunu ancak PDR (psikolojik danışma ve rehberlik) uzmanlarının yapılacak çalışmaların niteliği açısından çok önemli bir konumda olduğunu ve gerektiğinde okul yönetimini de yönlendirmesi gerektiğini vurgulayınız.
	28. Teşekkür ediniz ve oturumu sonlandırınız.
Bilgi Notu	Bkz. Okullarda Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Standartları Kılavuzu, Bölüm 2.2.

Oturum	4. Gün, 2. Oturum
Oturum Adı	Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Yönetimi: Bina Kullanımı ve Fiziksel Kapasite
Süre	80 Dakika

Amaç	Okulda kullanılan ortak alanların kız ve erkek öğrenciler ile kadın ve erkek öğretmenlerin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde planlanmasının toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasındaki önemini fark ettirmek
Hedef	Katılımcılar oturumun sonunda; ortak yaşam alanlarının, okulda kullanılan görsellerin, okul tuvaletleri, vb. alanların kadın/erkek öğretmen ve kız/erkek öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde planlanmasının önemini açıklar.
Kullanılan	Sözlü anlatım
Yöntem ve	Soru-cevap
Teknikler	Tartışma
	Grupla çalışma
Malzemeler	Doküman:
	4-2 Bina Kullanımı ve Fiziksel Kapasite sunusu
	Araç-Gereç:
	Projektör, perde, beyaz kartonlar, renkli kalemler, hamur yapıştırıcı
Akış/İşleyiş	Katılımcılara oturumun amaç ve hedeflerini anlatınız.
	2. Katılımcılara onuncu standardı ve ilgili hedefleri okuyunuz (Yansı 1).
	3. Hedeflere geçmeden önce Kılavuz'da yer alan standart açıklamasını paylaşınız.
	4. Birinci hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 2) ve katılımcılara okul koridorları, spor alanları, okul bahçesi ve kantin gibi ortak yaşam alanlarının öğrenciler açısından neden önemli olduğunu sorunuz.
	5. Katılımcıların görüşlerini aldıktan sonra sunumda yer alan fotoğrafları toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifinden hep birlikte değerlendirme yapınız (Yansı 3-16).
	6. Katılımcılara kız ve erkek öğrenciler için ayrı alışveriş pencereleri yapılmasının bir çözüm olup olamayacağını sorunuz. Görüşlerini aldıktan sonra bunun bir çözüm olmadığını günlük yaşama dayandıracağınız sebeplerle açıklayınız.
	7. Daha sonra kendi okullarındaki ortak yaşam alanlarını kız ve erkek öğrencilerin nasıl kullandığını, okullarında özel bir tasarım yapılıp yapılmadığı paylaşmalarını isteyiniz.
	8. İkinci hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 17) ve sunumda yer alan fotoğraflar üzerinden paylaşımlarda bulununuz (Yansı 18-20).
	Açıklama: Yansı 18-20'de yer alan okul duvarı kullanımı ile ilgili fotoğrafları arka arkaya gösterebilir ve ortak yanlarının ne olduğunu bulmalarını isteyebilirsiniz. Daha sonra duvarlarda yer alan başarılı ve büyük insanların erkek ağırlıklı olmasının kız ve erkek öğrenciler üzerindeki olası etkilerini katılımcılarla birlikte tartışabilirsiniz.

ETCEP	
	9. Sunumda da yer alan sorular üzerinden katılımcıların okullarının durumunu değerlendirmesini ve öneriler geliştirmelerini sağlayınız (Yansı 21).
	10. Üçüncü hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 22) ve katılımcılara okullarında kadın ve erkek öğretmenlerin dinlenme zamanlarını nerelerde geçirdiklerini ve nedenlerini sorunuz.
	11. Daha sonra sunumda yer alan fotoğraflar üzerinden paylaşımlarda bulununuz (Yansı 23-27).
	12. Dördüncü hedefi katılımcılara okuyunuz (Yansı 28) ve sunumda yer alan fotoğraflar üzerinden ülke gerçeğine vurgu yapınız (Yansı 29).
	13. Sunumda da yer alan sorular üzerinden neler yapılması gerektiğini vurgulayınız (Yansı 30).
	14. Okul fiziki yapısının öğretmen ve öğrencilerin ihtiyaçları dikkate alınarak düzenlenmesinin, onlara verilen değerin bir göstergesi olduğunu, ayrıca bu tür uygulamaların öğretmen ve öğrenci performansında etkili olduğunu belirtiniz.
	15. Teşekkür ediniz ve oturumu sonlandırınız.
Alternatif Etkinlik	10. Standart-Üçüncü Hedef İçin Alternatif Etkinlik:
	GRUP ÇALIŞMASI:
	 Katılımcıları beşer kişiden dört gruba bölünüz ve her bir gruba beyaz kartonlar ve kalemler veriniz.
	 Gruplardan hayallerindeki öğretmenler/zümre öğretmenleri odası üzerinde çalışmalarını ve ortak görüşlerini kartonlara resim olarak yansıtmalarını isteyiniz. Bunun için 20 dakika süreleri olduğunu söyleyiniz.
	 Öncelikle öğretmenler odası ve zümre odası arasında bir tercih yapmalarını ve mekânın büyüklüğüne karar vermelerini, daha sonra odada bulunması gerektiğini düşündükleri mobilya ve malzemenin neler olması gerektiği üzerine yoğunlaşmalarını, daha sonra çizime geçmelerini öneriniz.
	Grupların hazırladığı kartonların eğitim salonunun duvarlarına asılmasını sağlayınız.
	 Katılımcıların sırayla her bir kartonun önünde toplanmasını ve grupların çalışmalarını sunmalarını isteyiniz.
	 Paylaşımlar sonrasında çıkan sonuçları katılımcılardan alınız ve en sonunda toplumsal cinsiyet eşitliği açısından önemli gördüğünüz noktalara değinen birkaç cümle ile özetleyiniz.
	 Alternatif olarak, tüm gruplar sunumlarını yaptıktan sonra, katılımcıların kendi çizimleri dışında en çok beğendikleri çizimin önünde durmalarını

	isteyebilir ve en çok beğenilen çizimi yapan grubu alkışlatabilirsiniz.
	 Etkinlik sonunda katılımcılara bu tür bir çalışmanın öğrencilerle de yapılabileceğini hatırlatınız.
Bilgi Notu	Bkz. Okullarda Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Standartları Kılavuzu, Bölüm 2.2.

Oturum	4. Gün, 3. Oturum
Oturum Adı	TCE Duyarlı Okul Standartlarının Okullarda Kullanımı: Uygulama Çalışması-1
Süre	80 Dakika
Amaç	Katılımcıların, toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı okul olma sürecinin hazırlık, uygulama, izleme ve değerlendirme aşamalarını planlamalarını sağlamak
Hedef	Bu oturumun sonunda katılımcılar;
	 Toplumsal cinsiyet eşitliğini geliştirmek için hazırlık aşamasında neler yapılması gerektiğini belirler. Çalışma planı hazırlar. Mevcut durum analizi yöntem ve süreçlerini tanımlar. Eylem planı hazırlar.
17 11	İzleme ve değerlendirme yöntemleri ile ilgili fikir üretir.
Kullanılan Yöntem ve Teknikler	Soru-cevapTartışmaGrupla çalışma
Kullanılan	Doküman:
Malzemeler	Ek 11: "Aşama 1-Öğretmenleri Bilgilendirme" fotokopileri, Ek 12: "Aşama 2-TEGE-Çalışma İlke ve Esasları-Çalışma Planı" fotokopileri, Ek 13: "Aşama 3-Öğretmen Eğitimi" fotokopileri, Ek 14: "Aşama 4-Öğrencileri ve Velileri Bilgilendirme" fotokopileri, Ek 15: "Aşama 5 ve 6-Mevcut Durum Analizi-Öncelikli Hedeflerin Belirlenmesi" fotokopileri Ek 16: "Aşama 7 ve 8-Eylem Planının Hazırlanması ve Uygulanması" fotokopileri
	Araç-Gereç: yok
Akış/İşleyiş	Katılımcılara oturumun amaç ve hedeflerini anlatınız.
	2. Katılımcılara eğitimin ikinci gününün ilk oturumunda dağıtılan Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Olma Süreci Akış Şemasını çıkarmalarını veya Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Standartları Kılavuzunda yer alan Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Olma Süreci Akış Şemasının olduğu sayfayı açmalarını isteyiniz.
	3. Şemayı katılımcılara kısaca hatırlatınız.
	Daha sonra katılımcılara tüm süreçleri uygulamalı olarak ele alacakları bir grup çalışması yapacağınızı belirtiniz.
1	

ETCEP	
	Katılımcılara bu oturumda gruplar olarak çalışacaklarını, bir sonraki oturumda ise çalışmalarını paylaşacaklarını söyleyiniz.
	6. GRUP ÇALIŞMASI:
	Katılımcıları 4-5 kişilik gruplara bölünüz
	 Katılımcılara iki farklı okul üzerinde çalışma yapacaklarını belirtiniz ve grupların yarısına Ek 11: "Aşama 1-Öğretmenleri Bilgilendirme" fotokopilerinin birinci sayfasını, diğer yarısına ikinci sayfasını veriniz. Örneğin dört grup oluşturduysanız iki gruba birinci sayfayı, diğer iki gruba ikinci sayfayı veriniz.
	 Katılımcılara kendilerine verilen çalışma yapraklarını doldurdukça yanınıza gelerek bir sonraki çalışma yaprağını alacaklarını söyleyiniz. Bu şekilde yavaş ilerleyen gruplara uyarıda bulunarak süreyi doğru kullanmalarını sağlayabilirsiniz.
	Oturum süresi bitince, teşekkür ediniz ve oturumu sonlandırınız.
Önemli Noktalar	 Grup çalışması için önerilen süreler: Aşama 1: Öğretmenleri Bilgilendirme: 5 dakika Aşama 2-TEGE-Çalışma İlke ve Esasları-Çalışma Planı: 10 dakika Aşama 3-Öğretmen Eğitimi: 5 dakika Aşama 4: Öğrencileri ve Velileri Bilgilendirme: 5 dakika Aşama 5 ve 6-Mevcut Durum Analizi-Öncelikli Hedeflerin Belirlenmesi: 25 dakika Aşama 7 ve 8-Eylem Planının Hazırlanması ve Uygulanması: 25 dakika Katılımcılara nihai amacın hedefler üzerinden standartlara ulaşmak olduğunu, bu nedenle öncelikli hedeflerin belirlenmesi aşamasında, öncelikli olarak belirlenen bir hedefin bağlı olduğu standarda ait ele alınması gereken ancak koşulların uygun olmadığı diğer hedefler için de orta vadeli, örneğin bir sonraki eğitim-öğretim yılına yönelik, bir planlama yapılması gerektiğini vurgulayınız. Katılımcıların eylem planını hazırlama aşamasında zorlandıklarını veya yazdıkları faaliyetlerin yetersiz ve/veya faaliyet ifadeleri olmadığını fark ederseniz, zamanı verimli kullanma adına hemen müdahale ediniz. Kılavuz'daki örnekten faydalanabileceklerini belirtiniz veya yönlendirici sorular sorarak uygun faaliyet ifadeleri yazmalarını sağlayınız. Grupların çalışmalarını bir oturumda bitirmesi beklenmektedir. Ancak zaman sorunu yaşanması durumunda, çalışmaların paylaşılacağı bir sonraki oturumun bir kısmında çalışmalarına devam etmelerine izin verebilirsiniz ama bu sürenin 20 dakikayı geçmemesine özen gösteriniz. Zorlandıkları yerlerde katılımcılara destek olabilmeniz ve yönlendirebilmeniz için çalışmaları sırasında grupların arasında dolaşmanızda fayda vardır.
Bilgi Notu	Bkz. Okullarda Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Standartları
	Kılavuzu, Bölüm 3.

Oturum	4. Gün, 4. Oturum
Oturum Adı	TCE Duyarlı Okul Standartlarının Okullarda Kullanımı: Uygulama Çalışması-2
Süre	80 Dakika
Amaç	Katılımcıların, toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı okul olma sürecinin hazırlık, uygulama, izleme ve değerlendirme aşamalarını planlamalarını sağlamak
Hedef	 Bu oturumun sonunda katılımcılar; Toplumsal cinsiyet eşitliğini geliştirmek için hazırlık aşamasında neler yapılması gerektiğini belirler. Çalışma planı hazırlar. Mevcut durum analizi yöntem ve süreçlerini tanımlar. Eylem planı hazırlar. İzleme ve değerlendirme yöntemleri ile ilgili fikir üretir.
Kullanılan	Soru-cevap
Yöntem ve Teknikler	Tartışma
Kullanılan Malzemeler	Doküman: Ek 11: "Aşama 1-Öğretmenleri Bilgilendirme" fotokopileri, Ek 12: "Aşama 2-TEGE-Çalışma İlke ve Esasları-Çalışma Planı" fotokopileri, Ek 13: "Aşama 3-Öğretmen Eğitimi" fotokopileri, Ek 14: "Aşama 4-Öğrencileri ve Velileri Bilgilendirme" fotokopileri, Ek 15: "Aşama 5 ve 6-Mevcut Durum Analizi-Öncelikli Hedeflerin Belirlenmesi" fotokopileri Ek 16: "Aşama 7 ve 8-Eylem Planının Hazırlanması ve Uygulanması" fotokopileri Araç-Gereç: yok
Akış/İşleyiş	 1. GRUP ÇALIŞMASI: Katılımcılara bu oturumda çalışmalarını paylaşacaklarını söyleyiniz. Katılımcılara iki okulun özelliklerini okuyunuz ve bu çalışma sonrasında, bu iki okul için öngördükleri yöntemlerde farklılık olup olmayacağı ile ilgili tahminlerini alınız. Katılımcılara aşamaları her iki okul için birlikte ele alacağınızı açıklayınız. Birinci aşama için önce A Okulu üzerine çalışan bir gruptan çalışmalarını sözlü olarak paylaşmalarını isteyiniz. Daha sonra aynı okul

	üzerinde çalışan diğer grupların görüş ve önerilerini alınız.
	 Daha sonra birinci aşama için B Okulu üzerine çalışan bir gruptan çalışmalarını sözlü olarak paylaşmalarını isteyiniz. Daha sonra aynı okul üzerinde çalışan diğer grupların görüş ve önerilerini alınız.
	Süreci tüm aşamalar için aynı şekilde yürütünüz.
	2. Tüm çalışmalar paylaşıldıktan sonra, katılımcılardan oturumun başında iki okul için öngördükleri yöntemlerde farklılık olup olmayacağı ile ilgili yaptıkları tahminlerin doğru olup olmadığını paylaşmalarını isteyiniz.
	3. Daha sonra bu tür kalite çalışmaları için tek bir reçete olamayacağına ve okulun özelliklerinin özellikle karar süreçlerinde, yaptıkları grup çalışmasında da gördükleri üzere, farklılık yaratacağına dikkat çekiniz.
	4. Benzer şekilde aynı okul üzerinde çalışan grupların da aşamalar için farklı yöntemler öngördüğüne, dolayısıyla okulda görev yapan kişilerin geçmiş deneyimlerinin ve bakış açısının da planlama sürecini nasıl değiştirebileceğine vurgu yapınız.
	5. Teşekkür ediniz ve oturumu sonlandırınız.
Bilgi Notu	Bkz. Okullarda Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Standartları Kılavuzu, Bölüm 3.

O4	5.00 4.00
Oturum	5. Gün, 1. Oturum
Oturum Adı	TCE Duyarlı Eğitim Politikaları ve Mevzuatı-1
	l of Bayan Eginn Fondian vo moreada
Süre	80 Dakika
Amaç	Katılımcılara eğitim-öğretim politikaları ve mevzuatının toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı olarak incelenebilmesi, değerlendirilebilmesi ve yorumlanabilmesi için temel yöntem ve becerileri kazandırmak
Hedef	 Bu oturumun sonunda katılımcılar; Politika analizi ve mevzuat analizi olarak adlandırılan tarama ve değerlendirme araçları ve temel analiz ölçütlerini açıklar. Politika belgeleri, mevzuat ve eğitim-öğretim süreçleri arasındaki bağlantılar, bunların birbirini etkileme süreçlerini bilir. Eğitim-öğretim politika ve mevzuatı toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı olarak inceler ve değerlendirir. Politika ve mevzuatın toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasındaki önemini fark eder. Politikalar ve mevzuatı toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı olarak yorumlar.
Kullanılan	Sözlü anlatım
Yöntem ve	Soru-cevap
Teknikler	Tartışma
	Grupla Çalışma

Kullanılan	Doküman:
Malzemeler	5-1 Eğitim Politikaları ve Mevzuatı-1 sunusu, Ek 17: "MEM Yasal Yükümlülükleri ve Mevzuat Analizi" fotokopileri, Ek 18: "Analiz Ölçütleri" fotokopileri, Ek 19: "Temel Değerlendirme Ölçütleri ve Sorular" fotokopileri
	Araç-Gereç:
	Projektör, perde
Akış/İşleyiş	Katılımcılara oturumun amaç ve hedeflerini anlatınız.
	Katılımcılara Ek 17: "MEM Yasal Yükümlülükleri ve Mevzuat Analizi" fotokopilerini dağıtınız ve aşağıdaki açıklamayı yapınız:
	Bu fotokopi 'Mevzuat Analizi' başlığı taşısa da, aslında bir Mevzuat Analizi değildir. Millî Eğitim Müdürlüğü'nün tabii olduğu temel kanun, genelge ve yönetmelikleri sıralayan bir listedir. Bu listeyi dağıtmamızın amacı belge hakkında yorumda bulunmak değil, mevzuat dediğimiz, uzakta/yukarıda soyut bir şey olarak algılanan 'küme' üzerine katılımcılarda somut bir görüntü yaratmaktır. Liste üzerine özel olarak bir çalışma yapılmayacaktır. Ancak liste oturum sırasında katılımcıları liste içeriği üzerine düşünmeye sevk edecektir.
	3. Katılımcılara "Mevzuatı bilmek önemlidir, çünkü" cümlesini nasıl tamamlayabileceklerini düşünmelerini isteyiniz (Yansı 1).
	Açıklama: Bu etkinlikteki amaç grubu konuya hazırlamak ve katılımcıların konu hakkındaki hazır bulunuşlarını, yaklaşımlarını yakalamaya çalışmaktır. Mevzuatın eğitim sistemi ve eğitim yönetimindeki yerine ve önemine ilişkin çok genel cevapların da gelmesi de beklenebilir.
	4. Bir kaç önemli/anlamlı yanıt ve yorumdan sonra konuyu toplumsal cinsiyet eşitliğine ve bununla ilgili konulara odaklamaya çalışınız ve bu sırada Yansı 2'yi ekrana getiriniz. Bu yansı "Eğitim mevzuatı toplumsal cinsiyet eşitliği açısından önemlidir ve buna katkıda bulunabilir, çünkü" cümlesini içermektedir ve mevzuat konusuyla toplumsal cinsiyet konusunu birleştirmeye yönelik ilk adımdır.
	5. Tahtaya listelediğiniz, ya da sizin hatırlattığınız görüşler üzerinden önyargı, kalıpyargı, ayrımcılık, eşitlik ve hak gibi temel bir kaç kavramı ön plana çekmeye çalışınız.
	6. Katılımcılara "Mevzuatımız nelerden oluşuyor?" sorusunu sorunuz ve yanıtları aldıktan sonra Yansı 3'ü perdeye yansıtınız. Oturuma başlarken dağıtmış olduğunuz fotokopiyi de hatırlatınız.
	7. Katılımcılara "Millî Eğitim Bakanlığı politika belgeleri neler olabilir?" sorusunu sorunuz. Yanıtları aldıktan sonra Yansı 4'ü perdeye yansıtınız.
	8. Katılımcılara politika ve mevzuat arasındaki ilişkiye ilişkin bir örnek olarak Yansı 5 kullanılabilir. Bu yansıda, devam oranları üst politika hedefi olarak

kurgulandığı zaman, bu üst politikaya ilişkin olası alt politika bileşenlerine ilişkin örnekler ve bu politikaları hayata geçirmek istendiği zaman değişiklik gerektirebilecek mevzuat örnekleri verilmiştir.

- 9. Daha sonra katılımcılara "Neden politika ve mevzuat analizi yapılır?" sorusunu ilgili yansıyı göstermeden önce sorunuz.
- 10. Katılımcıların düşüncelerini aldıktan sonra belirli bir sektörün (eğitim, sağlık vb.) ihtiyaçlarına yanıt vermek, sıkışıklığı aşmak, belirli grupların haklarını kullanmalarını sağlamak, karmaşık mevzuattaki uyumsuzluk ve çelişkileri gidermek, eşitlik sağlamak (eşitsizlikleri gidermek) amacıyla analiz yapılabileceği gibi konuları vurgulayınız (Yansı 6).
- 11. Mevzuatın kişi ve grupların eğitim-öğretim yaşamları üzerinde gerek ulusal politikalar gerek okul uygulamaları ekseninde önemli ve doğrudan sonuçları olabileceğinin altını çiziniz. Örneğin, mevzuat izin verdiği, teşvik ettiği veya zorunluluk getirdiği zaman "toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme" çalışmalarının gerek sosyo-ekonomik yaşam gerek eğitim alanında toplumsal cinsiyet açısından çok olumlu sonuçları olabildiğini hatırlatınız.

Açıklama: Bu noktada "mevzuat çok güçlü ama uygulamalarımız yetersiz" yorumu ile karşılaşabilirsiniz. Bu yorum sıkça dile getirilen, bir yandan doğru olabilen öte yandan da yanlış/eksik bir yorumdur. Böyle bir durumda katılımcılara, üst mevzuat (kanunlar) güçlü olsa da alt mevzuatı oluşturan yönetmelik, genelge ve tebliğlerdeki boşlukların uygulamayı olumsuz yönde etkileyebildiğini hatırlatabilirsiniz.

- 12. Aynı zamanda, mevzuat ve politika analizinin tek amacının mevzuat ve politikalarda eksiklik tespit etmek olmadığını, mevzuatın güçlü yanlarını görmenin/bilmenin, gerek ulusal politikalara gerek okul ve eğitim ortamlarındaki uygulamalara destek sağlayabileceğini hatırlatınız.
- 13. Politika ve mevzuat analizinin bizleri sadece "üst" metinleri değerlendirmek konusunda değil, kendi uygulamalarımızın bu üst metinlere oranla ne durumda olduğunu görmek için de bir araç sunabildiğini vurgulayınız (Okullarımızdaki uygulamalarımız mevzuatla belirlenen asgari standartların gerisinde mi, bunları tam mı karşılıyor, yoksa ilerisinde mi?).
- 14. Mevzuatın *çok fazla* (karışık, birbiriyle çelişen, takip edilemeyen düzenlemeler) ya da *çok az* olmasının (alanda başıboşluk, görev ve sorumlulukların, yetki alanlarının karışması, işlerin yerine getirilememesi vb.) olası getirileri ve/veya götürüleri üzerine yorumlar yapınız. Katkıda bulunmak isteyen katılımcılara kısa kısa söz verebilirsiniz.
- 15. Katılımcılara eğitim öğretimin hangi alanlarının mevzuat açısından incelenmeye ve değerlendirilmeye ihtiyacı olduğunu düşündüklerini sorunuz. Yanıtların bir kısmı soruya daha uygun biçimde mevzuat üzerinden, bir kısmı katılımcıların çalışma hayatlarında öncelikli olarak gördükleri konular ve sorunlar üzerinden gelecektir.

- 16. Eğitim-öğretimin tüm konularının ve alanlarının ve tüm mevzuatın doğal olarak, analiz ve değerlendirmenin konusu olabileceğini belirtiniz.
- 17. Katılımcılara eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliğinin nasıl sağlanabileceğine ilişkin elimizde var olan ve üzerine üç gündür eğitim aldıkları Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Standartları'nı hatırlatınız (Yansı 7-9). Bu eğitimde politikalar ve mevzuata ilişkin yaklaşımımızın özellikle bu standartlarda ele alınan konulara odaklandığını belirtiniz.
- 18. Katılımcılara aşağıdaki soruları sorunuz:

"Politika ve Mevzuat Analizi Neye Dayanarak Yapılır?"

"Bu tip analiz ve değerlendirmelerin kaynakları, ilham aldıkları yerler nelerdir?"

- 19. Salonda yanıt vermek isteyen bir kaç katılımcıya söz veriniz.
- 20. Katılımcılardan gelen bir kaç yanıttan sonra, Yansı 10'u gösteriniz ve bu tip analizlerin en temel kaynak ve dayanaklarının ülkelerin imzaladıkları uluslararası sözleşmeler ve uluslararası olarak kabul görmüş iyi/örnek uygulamalar olduğunu belirtiniz.
- 21. Sözleşmelerin hem iç hukuk bakımından ülkeleri (ve dolayısıyla ülkemizi) bağlayıcılığı özelliği olduğunu, hem de küresel toplumun bilgi birikimini gösteren ve geniş ölçekte kabul edilen ölçütler sunduğunu belirtiniz (Yansı 11). Bu bölümde Anayasa'nın 90. Maddesine atıfta bulunarak, usulüne uygun olarak yürürlüğe girmiş uluslararası sözleşmelerin bağlayıcılığı olduğunu, özellikle vurgulayabilirsiniz.
- 22. Aynı zamanda, özellikle belirli İyi Uygulamalar ve Örnek Uygulamaların, uluslararası kampanyaların, farklı ülkelerdeki akademisyenler, eğitimciler, çocuk ve eğitim alanında çalışan pratisyenlerin çalışmalarından yıllar içinde süzülmüş "dersler" olduğunu belirtiniz.
- 23. Yansı 12'yi gösteriniz ve yansıda yer alan örnek sözleşmelerin eğitim, çocuk hakları, eğitim ve toplumsal cinsiyet konusuna ilişkin konularda temel ve bağlayıcı metinler olduğunu belirtiniz.
- 24. Yansı 13'ü gösteriniz ve yansıda yer alan örnek uygulama ve gündemlerin, eğitim, çocuk hakları, eğitim ve toplumsal cinsiyet konusunun kesiştiği konulardan seçildiğini belirtiniz.
- 25. Bu sözleşmeler ve metinlerin ortaya koyduğu anlayış ve değerlerin (değer yargıları değil, değerler), kadın, çocuk ve insan haklarının dayandığı temel "ölçütleri" oluşturduğunu vurgulayınız (Yansı 14). Bu "ölçütlerin" her bir ülkede ilgili tüm tarafların kendi ülkelerinin politika ve mevzuatını değerlendirirken kullandıkları çerçeveyi oluşturduğunu söyleyiniz.
- 26. Ülkemizin uluslararası sözleşmeleri kabul ederek eğitim alanında kız çocukları ve kadınların aleyhine olan durumu en aza indirmeyi taahhüt

etmiş olduğunu belirtebilirsiniz. Gerek mevzuat gerek uygulama alanında eksiklerimiz olsa da, bu taahhüttün çok kıymetli olduğunun altını çizebilirsiniz.

- 27. Fiziksel metaforlardan yardım alarak, bu ölçütlerin bir anlamda "filtre", "süzgeç", "turnusol kâğıdı" gibi işlev gördüğünü belirtebilirsiniz.
- 28. Politika ve mevzuatı eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde değerlendirirken kullandığımız, uluslararası sözleşmeler ve örnekler temelinde belirlenmiş somut ölçütleri açıklayınız (Yansı 15-18).

29. GRUP ÇALIŞMASI:

- Katılımcılar üç kişilik gruplara bölünüz ve her bir gruba Ek 18: "Analiz Ölçütleri" fotokopilerinde veriniz.
- Katılımcılara verilen durumların hangi analiz ölçütü kapsamına girdiğini, kendi aralarında tartışarak belirlemelerini isteyiniz.
- Bu çalışma için 10 dakikaları olduğunu belirtiniz.
- Süre bitince doğru cevapları gösteriniz (Yansı 19-20) ve her bir cevabı gerekçeleri ile açıklayınız.
- 30. Grup çalışması sonrasında katılımcılara Ek 19: "Temel Değerlendirme Ölçütleri ve Sorular" fotokopilerini dağıtınız ve katılımcılara okumaları için fırsat veriniz.
- 31. Katılımcılara ellerindeki fotokopide sıralanan ölçütler hakkında düşüncelerini ve hangi ölçüt ve soruları toplumsal cinsiyet eşitliği açısından daha önemli gördüklerini ve bunun nedenlerini sorunuz.
- 32. Katılımcıların yanıtlarını önemli-daha az önemli çerçevesinde değerlendirmediğinizi, aksine, her bir yanıt ve yorumun önemli olduğunu belirtiniz. Zira bir politika belgesi ya da mevzuatın bir ölçüt bakımından güçlü ve yeterli iken diğer ölçüt bakımından zayıf ve yetersiz de olabileceğini, eğitimin ve okul yaşantısının farklı alanlarında farklı ölçütlerin ön plana çıkabileceğini belirtiniz.
- 33. Katılımcıların farklı yanıt ve önceliklerinin kendi okulları ve çalışma tecrübelerinde karşılaştıkları farklı konu ve sorulardan kaynaklanabileceğini vurgulayınız.
- 34. Yansı 21'i perdeye yansıtınız. Bu yansıda Politika ve Mevzuat Analizi'nin oturumda şu ana kadar anlatılmış olan üç boyutu bir arada gösterilmektedir: 1) Politika ve Mevzuat 2) Eğitim-Öğretimin, özellikle toplumsal cinsiyet açısından temel bileşenleri. 3) Analiz ve değerlendirme ölçütleri
- 35. Konuya ilişkin hareket alanımızın bu üç boyuttan oluştuğunu belirtebilirsiniz. Katılımcılara, bir sonraki oturumda bu üç boyutu kullanarak, seçili politika belgelerini ve mevzuattan örnekleri analiz edeceklerini belirtiniz.
- 36. Teşekkür ediniz ve oturumu sonlandırınız.

Bilgi Notu	Eğitim politikaları ve mevzuatının analizine yönelik temel bilgi ve kavramların kazanılması, eğitimcilerin ve eğitim yöneticilerinin hem genel birikimine hem de toplumsal cinsiyete ilişkin birikimlerini derinleştirmelerine katkıda bulunabilecek bir konudur.
	Mevzuat özünde hukuki bir metin olsa da mevzuata ilişkin tüm analiz, değerlendirme ve yorumlar salt hukuki bir perspektif ve dille sınırlı olmak zorunda değildir. Eğitimcilerin ve eğitim yöneticilerinin politika belgeleri ve mevzuatla yakınlıkları, onların toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı okul standartlarına ilişkin bakış açılarını genişletecektir. Bir başka deyişle, eğitimcilere toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı okul standartlarının ilgilendiği durum ve konulara politika ve mevzuat çerçevesi üzerinden bakma yetisi getirecektir. Böylece eğitimciler Millî Eğitim Bakanlığı'nın politika ve mevzuatının iyileştirilip, güçlendirilmesine yönelik olarak yürüttüğü çalışmalara daha güçlü katkı verebileceklerdir.

Oturum	5. Gün, 2. Oturum
Oturum Adı	TCE Duyarlı Eğitim Politikaları ve Mevzuatı-2
Süre	80 Dakika
Amaç	Katılımcılara eğitim-öğretim politikaları ve mevzuatının toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı olarak incelenebilmesi, değerlendirilebilmesi ve yorumlanabilmesi için temel yöntem ve becerileri kazandırmak
Hedef	Katılımcılar oturumun sonunda;
Kullanılan Yöntem ve Teknikler	 Toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı okul olma standart alanlarına ilişkin birikimlerini, politika ve mevzuat belgeleri üzerinden zenginleştirir. Toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı eğitim ortamları ve süreçleri standartlarının ilgilendiği durum ve konulara, politika ve mevzuat çerçevesi üzerinden bakış açısı ve çözüm önerileri getirir. Toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı eğitim politikaları ve mevzuatı ile ilgili temel konuların doğru anlaşılması için bu süreçte eğitici olarak nelere dikkat etmeleri gerektiğini kavrar. Sözlü anlatım Soru-cevap
Kullanılan	Tartışma Doküman:
Malzemeler	5-2 Eğitim Politikaları ve Mevzuatı-2 sunusu, Ek 20: "Eğitim Mevzuatından Seçili Örnekler" fotokopileri, Ek 21: "Politika Belgelerinden Seçili Örnekler" fotokopileri Araç-Gereç: Projektör, perde

Akış/İşleyiş

- 1. Katılımcılara oturumun amaç ve hedeflerini anlatınız.
- Katılımcılara Ek 20: "Eğitim Mevzuatından Seçili Örnekler" fotokopilerini dağıtınız.
- 3. Katılımcılardan A başlığı altındaki 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'ndan seçilmiş maddeleri gözden geçirmelerini isteyiniz.
- 4. Bu maddelerde toplumsal cinsiyete daha duyarlı bir içerik/ düzenleme kazandırmak için nasıl bir ekleme ya da çıkartma yapmak isteyebileceklerini sorusunu yöneltiniz (Yansı 1). Sorunun "doğru" yanıtı diye bir endişeleri olmamasını, bir önceki oturumda bahsedilen konular çerçevesinde düşünüp öneride bulunmalarının yeterli olduğunu, karmaşık düşünmek yerine, basit yaklaşmalarını belirtiniz.
- 5. Katılımcılardan görüş ve önerilerini alınız.
- 6. Katılımcıların Madde 1 ve Madde 2'ye odaklanmalarını isteyiniz. Madde 1 ve Madde 2'yi toplumsal cinsiyet eşitliği konusuna daha duyarlı biçime getirmek için bir öneri örneği içeren olan paragrafı okuyunuz katılımcılara aşağıdaki soruyu sorarak düşüncelerini alınız (Yansı 2).
 - Yansıdaki metinde koyu renkle yazılmış olan kısımlar, orijinal mevzuat metnine eklense, toplumsal cinsiyet eşitliğine daha duyarlı bir mevzuat metni olması için yeterli olur mu?
- 7. Yansıda yer alan, "Madde 4 Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet ve din ayırımı gözetilmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz" düzenlemesinin toplumsal cinsiyet eşitliği açısından geliştirilmeye gereksinimi olup olmadığını katılımcılara sorununuz ve katılımcılardan bir kaç yanıt alınız (Yansı 3).
- 8. Bu düzenlemenin eğitim sistemimizde ayrımcılığın yasaklanması bakımından çok önemli ve temel bir düzenleme olduğunu belirtiniz. Sorunun tek bir doğru bir yanıtı olmadığını, önemli olanın bu cümleyi toplumsal cinsiyete eşitliğine ilişkin kapsayıcılığı bakımından tartışmak ve düşünmek olduğunu vurgulayınız.
- "Madde 8 Eğitimde kadın erkek herkese fırsat ve imkân eşitliği sağlanır." düzenlemesine olası ek fıkranın toplumsal cinsiyet eşitliği açısından katkıları olabilir mi, olursa bu bize hangi ölçütler temelinde yapılmış bir değişiklik olarak savunulabilir sorusunu sorunuz ve katılımcılardan bir kaç yanıt alınız (Yansı 4)

Örnek ek fıkra: "Eğitimde kadın erkek eşitliğinin fiilen hayata geçmesi için gerekli düzenlemeler yapılır ve tedbirler alınır. Kadın erken eşitliğinin tam olarak sağlanmasına yönelik düzenlemeler ve tedbirler Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırılık olarak yorumlanamaz."

Açıklama: Bu tip bir öneri, bir önceki oturumda tanıtılmış olan "Fiili Eşitlik" kavramından yola çıkar ve mevzuat metninde mevcut olan genel eşitlik

yaklaşımına fiili eşitlik yaklaşımını katarak, mevzuatın toplumsal cinsiyet eşitliğine olan duyarlılığını güçlendirir.

- 10. Türk Millî Eğitimi'nin Temel İlkeleri başlığı altına Yansı 5'teki gibi bir madde eklenmesi önerisi üzerine yorum ve düşüncelerini alınız. Bu yöndeki bir mevzuat değişikliğinin olası kazanımları, güçlü ve zayıf yanları neler olabilir diye sorunuz ve katılımcıların görüşlerini alınız.
- Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 23. Maddesine Yansı 6'daki gibi bir ek düzenleme yapılması önerisi üzerine yorum ve düşüncelerini alınız (Yansı 6).
- 12. Katılımcılardan mevzuat listesinde B başlığı altındaki 3308 Sayılı Meslekî Eğitim Kanunu'na göz atmalarını rica ediniz.
- 13. "İl Meslekî Eğitim Kurulu Madde 7-Meslekî Eğitim Kurulunun görevleri" kısmını toplumsal cinsiyet açısından değerlendirdikleri zaman ne düşündüklerini, bu görevlendirme maddesine nasıl bir ekleme/çıkarma önermek istediklerini sorunuz (Yansı 7).
- 14. Yorum ve önerileri alınız. Tartışmanın ve yorum ve önerilerin odağının İl Mesleki Eğitim Kurulu'nun, meslek eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetmek ve sağlamakla ilgili bir görevi olması konusuna odaklanmasını sağlayınız.
- 15. Yansı 8'i ekrana getiriniz. "İşletmelerde Meslek Eğitimi" başlığı altındaki maddelerde (Madde 36, 37, 38, 39,) toplumsal cinsiyet açısından bir iyileştirme yapmak isterlerse nasıl bir değişiklik ya da ek yapmak isteveceklerini sorunuz.
- 16. Konunun "işletmelerde meslek eğitiminde her iki cinsiyetin de ihtiyaçlarının gözetilmesi, işletme sahiplerinin toplumsal cinsiyet eşitliğine ve ayrımcılık yapmadan işyerlerini düzenlemesi" odağında kalmasını sağlayınız.
- 17. Katılımcılardan Meslek Kurslarına ilişkin Madde 70'de belirtilen esasları incelemelerini isteyiniz ve "meslek kurslarının toplumsal cinsiyete duyarlı hale nasıl getirilebileceği ve kadın istihdamına katkıda bulabileceği" konusu açısından nasıl göründüğünü sorunuz (Yansı 9).
- 18. "Madde 141 Spor alanları, araç-gereci ve spor tesislerinin kullanımı" maddesini toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin bir fıkra ya da düzenleme yapılması üzerine yorum ve düşüncelerini alınız.
- 19. Böyle bir düzenlemenin gereksiz bir detaycılık mı yoksa temel bir ihtiyacın karşılanması olup olmayacağı üzerine kısa bir tartışma yaptırabilirsiniz. İlgili maddenin sonundaki "Resim odalarının kuzey-kuzeybatı yönünde yapılmasını düzenleyen maddemiz bile varken, toplumsal cinsiyet eşitliği konusu çok fazla bir detay olur mu?" sorusunu sorabilirsiniz.

Açıklama: Mesleki Teknik Eğitim Yönetmeliği, mülga olmuş bir yönetmeliktir. 2013 yılında Orta Öğretim Kurumları Yönetmeliği'nin

yayınlanmasıyla yürürlükten kaldırılmış çok sayıda yönetmelikten biridir. Bu eğitim programında, mevzuat, mesleki eğitim ve eğitimde toplumsal cinsiyet konusuna ilişkin güçlü bir örnek durum ortaya koyduğu için kullanmakta olduğumuz bir örnek mevzuat metnidir.

- 20. Katılımcıların C başlığı altındaki Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği'ne göz atmalarını isteyiniz. Bu yönetmelikte Madde 21-Ç düzenlemesi olan "Kız öğrencilerin, engellilerin ve toplumun özel ilgi bekleyen diğer kesimlerinin eğitime katılımını yaygınlaştıracak şekilde yürütülür" cümlesine odaklanmalarını sağlayınız (Yansı 10). Bu düzenlemenin bir yandan kız öğrencileri içerdiği için güçlü ve toplumsal cinsiyete duyarlı bir mevzuat olduğu gerçeğini vurgulayınız. Ancak, aynı zamanda bu düzenlemede, "toplumun özel ilgi bekleyen diğer kesimleri" ifadesinin yer almasının, bu metnin toplumsal cinsiyet açısından olumlu gücüne etki edip etmediğini sorunuz.
- 21. Katılımcılardan D başlığı altındaki "Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği içindeki, "Öğrencilerin uyacakları kurallar ve öğrencilerden beklenen davranışlar" bölümüne göz atmalarını isteyiniz (Yansı 11).
- 22. Burada belirtilmiş olan davranışlar listesini toplumsal cinsiyet eşitliği, ayrımcılık yapmama gibi ölçütler üzerinden değerlendirmelerini isteyiniz.
- 23. Bu kurallar listesine kısa ve net bir "toplumsal cinsiyete duyarlı davranış" maddesi eklemelerini isteyiniz ve bir kaç katılımcıdan yazdıkları cümleyi okumasını rica ediniz.
- 24. Katılımcılardan E başlığı altındaki "Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik Ve Denetim Başkanlığı İle Maarif Müfettişleri Başkanlıkları Yönetmeliği", "rehberlik ve denetim ilkeleri" bölümüne göz atmalarını rica ediniz (Yansı 12)
- 25. Bu ilkeler arasına toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı olunmasına yönelik kısa bir ilke daha eklemek isterlerse, nasıl bir ilke yazmak isteyeceklerini sorunuz. Bir kaç katılımcıdan önerdikleri cümleyi okumasını rica ediniz.
- 26. Katılımcılardan, F başlığı altındaki, "Ders Kitapları Ve Eğitim Araçları Yönetmeliği", "Ders kitaplarının nitelikleri" bölümünü gözden geçirmelerini rica ediniz (Yansı 13).
- 27. Ders kitapları nitelikleri arasında toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun olma maddesini ne şekilde eklemek isteyebileceklerini sorunuz.
- 28. Yarım saat kadar önce, 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun "Türk Millî Eğitimi'nin Temel İlkeleri" başlığı altında bu yönde bir ek madde yazılması üzerine yapılan çalışmayı hatırlatınız ve "madem Kanunumuzda böyle bir düzenleme yapıldı, o zaman Yönetmeliğimizde de yapılması uygun ve gerekli olur" diye belirtiniz. Bu şekilde Kanun ve Yönetmelik arasındaki ilişkiye dair de bir kazanım elde edilmiş olacaktır.
- 29. G başlığı altındaki "Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Görevlendirilmelerine Dair Yönetmelik", "Yönetici görevlendirmede esas alınacak hususlar

LIGHT	
	Madde 27"ye göz atmalarını rica ediniz (Yansı 14).
	30. 6. Fıkra olan "Karma eğitim yapılan ve müdür yardımcısı sayısı üç ve daha fazla olan eğitim kurumlarının müdür yardımcılarından en az biri kadın adaylar arasından görevlendirilir." düzenlemesini toplumsal cinsiyet açısından değerlendirmelerini rica ediniz.
	31. "Müdür yardımcısı sayısı iki olan eğitim kurumlarında da müdür yardımcılarından en az biri kadın adaylar arasında görevlendirilsin mi?" sorusunu sorunuz ve yorumları alınız.
	32. Benzeri biçimde, zaman yeterli gözüküyorsa, kız okulları ve okulöncesi eğitim kurumlarında yöneticilerin kadın olması uygulamasının toplumsal cinsiyet eşitliği açısından yerinde bir uygulama olup olmadığını; yoksa bunun eşitlikçi olmaktan çok kalıpçı bir uygulama olup olmadığına ilişkin tartışmaya da yer verebilirsiniz.
	33. Son olarak, katılımcılara Ek 21: "Politika Belgelerinden Seçili Örnekler" fotokopilerini dağıtınız ve göz atmalarını rica ediniz (Yansı 15).
	34. Hem eğitim programının bütününde hem de Mevzuat ve Politikalar oturumlarında edindikleri tecrübe ve görüşler ışığında belgeleri incelemelerini rica ediniz. Eğer oturumda zaman kaldıysa bu konuda kısa bir tartışma yapılabilir. "Mevzuat değişikliklerini gündeme almak için Politika Belgeleri nasıl bir araç olabilir?" sorusunu sorabilirsiniz.
	35. Teşekkür ediniz ve oturumu sonlandırınız.
Önemli Noktalar	Eğitimin son 5-10 dakikasında eğitim politikası belgelerinin incelenmesine ayrılması, oturumun bütüncül kazanımları açısından oldukça önemlidir. Mevzuata ilişkin örnekler ve tartışmanın politika belgelerinin incelenmesine vakit bırakmaması riskine karşı dikkatli olunmasında yarar vardır.

Oturum	5. Gün, 3. Oturum
Oturum Adı	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Konusunda Farkındalık Yaratma-1
Süre	80 Dakika
Amaç	 Katılımcıları, farkındalık yaratma kavram ve yöntemleri ile tanıştırmak Katılımcıların, toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalık yaratmak ile ilgili temel bilgi ve becerileri artırmak yoluyla toplumsal cinsiyet perspektifini içselleştirmelerini desteklemek
Hedef	Bu oturumun sonunda katılımcılar farkındalık yaratma kavram ve yöntemlerini bilir.
Kullanılan	Sözlü anlatım
Yöntem ve	Soru-cevapTartışma

Teknikler	
Kullanılan	Doküman:
Malzemeler	5-3 Farkındalık Yaratma-1 sunusu
	Araç-Gereç:
	Projektör, perde
Akış/İşleyiş	Katılımcılara oturumun amaç ve hedeflerini anlatınız.
	2. Katılımcılara farkındalık yaratmanın tanımını veriniz (Yansı 1).
	3. Kampanyanın tanımını veriniz ve özelliklerini anlatınız (Yansı 2-3).
	4. Farkındalık Yaratma Kampanyası nedir, açıklayınız (Yansı 4).
	5. Toplumsal cinsiyet eşitliği farkındalığını anlatınız (Yansı 5-6).
	6. Farkındalık yaratmada okulların önemini, farklı aktörleri ve karşılaşılabilecek zorlukları açıklayınız (Yansı 7-9)
	7. Farkındalık yaratma kampanyalarına örnekler veriniz (Yansı 10-11). Bu bölümde örnekler, size fikir vermek amacıyla yazılmıştır. Siz de bildiğiniz ve/veya içinde bulunduğunuz benzer çalışmalar varsa bu çalışmaları da bu yansıya eklemeyi unutmayınız.
	8. ETCEP Bünyesinde gerçekleştirilen Okul Temelli Toplumsal Cinsiyet Farkındalığı Kampanyasından bahsediniz. Bu kısmı anlatmadan önce Okul Temelli Toplumsal Cinsiyet Farkındalığı Kampanya Kılavuzunu iyice okuyunuz.(Yansı 12)
	9. Kampanya Planlama Sürecinde dikkate alınması gereken dört temel unsuru açıklayınız (Yansı 13).
	10. Kampanya Planlama Sürecinin dört ana bölümden oluştuğunu anlatınız (Yansı 14). Analiz Sürecinin, Karar Verme Süreci için yapılması gereken ön aşama olduğunu belirtiniz.
	Açıklama: Bu temel sorular, Karar Verme Sürecindeki taslak strateji Metninin arka planının şekillendirilmesinde yardımcı olacaktır.
	11. Analiz Sürecinde sorulması gereken temel soruları tek tek açıklayarak anlatınız (Yansı 15-17).
	12. Daha sonra Planlama Sürecinde Karar Verme aşamasında kullanılan 5N-1K yöntemini açıklayınız (Yansı 18).
	13. Taslak Strateji Metnini göstererek (Yansı 19), her bir sorunun karşılığını tek tek açıklayınız. Burada her bir yansıda, Okul Temelli Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Farkındalık Kampanyası Kılavuzu' nda belirtilen sorular

PIGEI	
	ve cevaplar üzerinden ya da bildiğiniz ve/veya içinde bulunduğunuz bir kampanya var ise bunun üzerinden giderek, karar verme aşamasında doğru seçimlerin nasıl yapılacağını gösteriniz (20-28) 14. Bunun yanı sıra seçilen başarısız örnekleri de irdeleyerek, nerelerde yanlışlar yapıldığını katılımcılarla beraber bulmaya çalışınız. 15. Teşekkür ediniz ve otumu sonlandırınız.
Bilgi Notu	Bkz. Okul Temelli Toplumsal Cinsiyet Farkındalığı Kampanya Kılavuzu
	Farkındalık yaratma, savunuculuk yapan grupların, özel bir olay, bir fikir ya da bütün organizasyonu gerekçelendirmek için kullandıkları ortak bir kavramdır. Belirli bir durumdan bütün genel halkı ya da hedef kitleyi haberdar etmek ve bu kişiler üstünde istendik davranış değişiklikleri oluşturmak amacıyla düzenlenir. Bu kapsamda farkındalık yaratma, mevcut problemlere çözüm bulmak için yürütülen bir dizi faaliyet/ proje/ müdahalenin bir parçasıdır, çoğunlukla ilk adımıdır.
	Okul Temelli Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Kampanya Kılavuzu, kız çocukların ve erkek çocukların her türlü kalıpyargıdan uzak biçimde eşit haklara ve fırsatlara sahip olabilmelerine yönelik, farklı kademede görev yapan eğitim uzmanları ve diğer ilgili personel tarafından uygulanabilecek farkındalık yaratma çalışmalarının nasıl yürütüleceği ve bu konuda yapılabilecek etkinlik örneklerini anlatan bir el kitabıdır. Bu el kitabında verilen örneklerin yanı sıra, uluslararası, ulusal ve yerel
	düzeyde yürütülen farklı kampanyalardan verilebilecek örnekler de mevcuttur.

Oturum	5. Gün, 4. Oturum
Oturum Adı	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Konusunda Farkındalık Yaratma-2, Eğitimin Değerlendirilmesi
Süre	80 Dakika
Amaç	Toplumsal cinsiyet eşitliği ile ilgili kaynakları harekete geçirmek ve/veya taahhütleri artırmak için uygulayabilecekleri faklı yöntemler önermek
Hedef	Bu oturumun sonunda katılımcılar okul temelli toplumsal cinsiyet eşitliği kampanyası hazırlama deneyimi kazanır.
Kullanılan	Sözlü anlatım
Yöntem ve	Soru-cevapTartışma
Teknikler	Grupla çalışma
Kullanılan	Doküman:
Malzemeler	5-4 Farkındalık Yaratma-2 sunusu, Ek 22: "Taslak Strateji Metni" fotokopileri, Ek 23: "Farkındalık Yaratma Çalışması" fotokopileri, Ek 24: "Eğitim Programı Değerlendirme Formu", 5-4 Kısa Film Araç-Gereç: Projektör, perde
Akış/İşleyiş	Katılımcılara üzerinde çalıştığınız hedefleri hatırlatınız ve oturumun amaç ve hedeflerini anlatınız.
	Bir önceki oturumda yapmış olduğunuz çalışmayı kısaca özetleyiniz. Daha sonra bu çalışmada kullanılan faaliyetleri kısaca belirtiniz.
	3. Kampanyanıza özel faaliyetleri sıraladıktan sonra, yansıda bulunan diğer faaliyet örneklerini tek tek anlatınız (Yansı 1).
	4. Bir kampanyanın tek bir faaliyet üzerinden yürütülebileceği gibi, birçok faaliyetin bir araya gelmesiyle yürütülebileceğini belirtmeyi unutmayınız. Buna örnek olarak yukarıda bahsetmiş olduğunuz uluslararası, ulusal ve yerel düzeyde yürütülen kampanyaları katılımcılarla birlikte irdeleyiniz. Bu kampanyaların bu faaliyet türlerinden hangilerini kapsadıklarını tartışınız.
	5. Daha önce uygulanmış kampanyalardan başarı öyküleri anlatınız. (Yansı 2-3).
	6. Katılımcılara ETCEP proje videolarından birini izleteceğinizi belirtiniz (5-4 Kısa Film).

 7. Videoyu izlettikten sonra katılımcıların görüşlerini alınız. 8. GRUP ÇALIŞMASI: Katılımcılara gruplar şeklinde vaka çalışması yapacağınızı belirtiniz.(Yansı 4). Katılımcıları dört gruba bölünüz. Tüm katılımcılara Ek 22: "Taslak Strateji Metni" fotokopilerini dağıtımız. Daha sora iki gruba Ek 23: "TCE Konusunda Farkındalık Yaratma Çalışması" fotokopilerinde yer alan vakalardan birincisini, diğer iki gruba ikincisini veriniz. Gruplardan kendi ellerinde bulunan vaka için bir kampanya düzenlemelerini ve bu kampanyanın Taslak Strateji Metnini oluşturmalarını isteyiniz. Gruplara bu çalışma için 30 dakikaları olduğunu söyleyiniz. Süre tamamlanınca her bir vaka çalışması için bir grubun sunum yapmasını, aynı vaka çalışmasını yapmış olan diğer grubun da "tartışmacı" olmasını isteyiniz. Bu şekilde, her bir sunum hakkında farklı görüşlerin sunulmasını isteyiniz. 9. Katılımcılara beş günlük toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimini tamamladıklarını belirtiniz ve katılımları için teşekkür ediniz. 10.Aldıkları eğitimi değerlendirmeleri için kendilerine dağıtacağınız Ek 24: "Eğitim Programı Değerlendirme Formu"nu doldurmalarını isteyiniz. 	EIGEP	
 Katılımcılara gruplar şeklinde vaka çalışması yapacağınızı belirtiniz.(Yansı 4). Katılımcıları dört gruba bölünüz. Tüm katılımcılara Ek 22: "Taslak Strateji Metni" fotokopilerini dağıtımız. Daha sora iki gruba Ek 23: "TCE Konusunda Farkındalık Yaratma Çalışması" fotokopilerinde yer alan vakalardan birincisini, diğer iki gruba ikincisini veriniz. Gruplardan kendi ellerinde bulunan vaka için bir kampanya düzenlemelerini ve bu kampanyanın Taslak Strateji Metnini oluşturmalarını isteyiniz. Gruplara bu çalışma için 30 dakikaları olduğunu söyleyiniz. Süre tamamlanınca her bir vaka çalışması için bir grubun sunum yapmasını, aynı vaka çalışmasını yapmış olan diğer grubun da "tartışmacı" olmasını isteyiniz. Bu şekilde, her bir sunum hakkında farklı görüşlerin sunulmasını isteyiniz. Katılımcılara beş günlük toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimini tamamladıklarını belirtiniz ve katılımları için teşekkür ediniz. 10.Aldıkları eğitimi değerlendirmeleri için kendilerine dağıtacağınız Ek 24: "Eğitim Programı Değerlendirme Formu"nu doldurmalarını isteyiniz. 		7. Videoyu izlettikten sonra katılımcıların görüşlerini alınız.
 belirtiniz.(Yansı 4). Katılımcıları dört gruba bölünüz. Tüm katılımcılara Ek 22: "Taslak Strateji Metni" fotokopilerini dağıtımız. Daha sora iki gruba Ek 23: "TCE Konusunda Farkındalık Yaratma Çalışması" fotokopilerinde yer alan vakalardan birincisini, diğer iki gruba ikincisini veriniz. Gruplardan kendi ellerinde bulunan vaka için bir kampanya düzenlemelerini ve bu kampanyanın Taslak Strateji Metnini oluşturmalarını isteyiniz. Gruplara bu çalışma için 30 dakikaları olduğunu söyleyiniz. Süre tamamlanınca her bir vaka çalışması için bir grubun sunum yapmasını, aynı vaka çalışmasını yapmış olan diğer grubun da "tartışmacı" olmasını isteyiniz. Bu şekilde, her bir sunum hakkında farklı görüşlerin sunulmasını isteyiniz. Katılımcılara beş günlük toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimini tamamladıklarını belirtiniz ve katılımları için teşekkür ediniz. 10.Aldıkları eğitimi değerlendirmeleri için kendilerine dağıtacağınız Ek 24: "Eğitim Programı Değerlendirme Formu"nu doldurmalarını isteyiniz. 		8. GRUP ÇALIŞMASI:
 Tüm katılımcılara Ek 22: "Taslak Strateji Metni" fotokopilerini dağıtımız. Daha sora iki gruba Ek 23: "TCE Konusunda Farkındalık Yaratma Çalışması" fotokopilerinde yer alan vakalardan birincisini, diğer iki gruba ikincisini veriniz. Gruplardan kendi ellerinde bulunan vaka için bir kampanya düzenlemelerini ve bu kampanyanın Taslak Strateji Metnini oluşturmalarını isteyiniz. Gruplara bu çalışma için 30 dakikaları olduğunu söyleyiniz. Süre tamamlanınca her bir vaka çalışması için bir grubun sunum yapmasını, aynı vaka çalışmasını yapmış olan diğer grubun da "tartışmacı" olmasını isteyiniz. Bu şekilde, her bir sunum hakkında farklı görüşlerin sunulmasını isteyiniz. Katılımcılara beş günlük toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimini tamamladıklarını belirtiniz ve katılımları için teşekkür ediniz. Aldıkları eğitimi değerlendirmeleri için kendilerine dağıtacağınız Ek 24: "Eğitim Programı Değerlendirme Formu"nu doldurmalarını isteyiniz. 		, , , , , , , , , , , , , , , , , , , ,
 Daha sora iki gruba Ek 23: "TCE Konusunda Farkındalık Yaratma Çalışması" fotokopilerinde yer alan vakalardan birincisini, diğer iki gruba ikincisini veriniz. Gruplardan kendi ellerinde bulunan vaka için bir kampanya düzenlemelerini ve bu kampanyanın Taslak Strateji Metnini oluşturmalarını isteyiniz. Gruplara bu çalışma için 30 dakikaları olduğunu söyleyiniz. Süre tamamlanınca her bir vaka çalışması için bir grubun sunum yapmasını, aynı vaka çalışmasını yapmış olan diğer grubun da "tartışmacı" olmasını isteyiniz. Bu şekilde, her bir sunum hakkında farklı görüşlerin sunulmasını isteyiniz. Katılımcılara beş günlük toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimini tamamladıklarını belirtiniz ve katılımları için teşekkür ediniz. 10.Aldıkları eğitimi değerlendirmeleri için kendilerine dağıtacağınız Ek 24: "Eğitim Programı Değerlendirme Formu"nu doldurmalarını isteyiniz. 		Katılımcıları dört gruba bölünüz.
 Çalışması" fotokopilerinde yer alan vakalardan birincisini, diğer iki gruba ikincisini veriniz. Gruplardan kendi ellerinde bulunan vaka için bir kampanya düzenlemelerini ve bu kampanyanın Taslak Strateji Metnini oluşturmalarını isteyiniz. Gruplara bu çalışma için 30 dakikaları olduğunu söyleyiniz. Süre tamamlanınca her bir vaka çalışması için bir grubun sunum yapmasını, aynı vaka çalışmasını yapmış olan diğer grubun da "tartışmacı" olmasını isteyiniz. Bu şekilde, her bir sunum hakkında farklı görüşlerin sunulmasını isteyiniz. Katılımcılara beş günlük toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimini tamamladıklarını belirtiniz ve katılımları için teşekkür ediniz. 10.Aldıkları eğitimi değerlendirmeleri için kendilerine dağıtacağınız Ek 24: "Eğitim Programı Değerlendirme Formu"nu doldurmalarını isteyiniz. 		Tüm katılımcılara Ek 22: "Taslak Strateji Metni" fotokopilerini dağıtımız.
düzenlemelerini ve bu kampanyanın Taslak Strateji Metnini oluşturmalarını isteyiniz. Gruplara bu çalışma için 30 dakikaları olduğunu söyleyiniz. • Süre tamamlanınca her bir vaka çalışması için bir grubun sunum yapmasını, aynı vaka çalışmasını yapmış olan diğer grubun da "tartışmacı" olmasını isteyiniz. • Bu şekilde, her bir sunum hakkında farklı görüşlerin sunulmasını isteyiniz. 9. Katılımcılara beş günlük toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimini tamamladıklarını belirtiniz ve katılımları için teşekkür ediniz. 10.Aldıkları eğitimi değerlendirmeleri için kendilerine dağıtacağınız Ek 24: "Eğitim Programı Değerlendirme Formu"nu doldurmalarını isteyiniz.		Çalışması" fotokopilerinde yer alan vakalardan birincisini, diğer iki gruba
yapmasını, aynı vaka çalışmasını yapmış olan diğer grubun da "tartışmacı" olmasını isteyiniz. Bu şekilde, her bir sunum hakkında farklı görüşlerin sunulmasını isteyiniz. 9. Katılımcılara beş günlük toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimini tamamladıklarını belirtiniz ve katılımları için teşekkür ediniz. 10.Aldıkları eğitimi değerlendirmeleri için kendilerine dağıtacağınız Ek 24: "Eğitim Programı Değerlendirme Formu"nu doldurmalarını isteyiniz.		düzenlemelerini ve bu kampanyanın Taslak Strateji Metnini oluşturmalarını isteyiniz. Gruplara bu çalışma için 30 dakikaları
isteyiniz. 9. Katılımcılara beş günlük toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimini tamamladıklarını belirtiniz ve katılımları için teşekkür ediniz. 10.Aldıkları eğitimi değerlendirmeleri için kendilerine dağıtacağınız Ek 24: "Eğitim Programı Değerlendirme Formu"nu doldurmalarını isteyiniz.		yapmasını, aynı vaka çalışmasını yapmış olan diğer grubun da "
tamamladıklarını belirtiniz ve katılımları için teşekkür ediniz. 10.Aldıkları eğitimi değerlendirmeleri için kendilerine dağıtacağınız Ek 24: "Eğitim Programı Değerlendirme Formu"nu doldurmalarını isteyiniz.		
"Eğitim Programı Değerlendirme Formu"nu doldurmalarını isteyiniz.		, , , , , , , , , , , , , , , , , , , ,
44 Delahum dan famalam tanladiktan sanan katikura dan tahuna tasakkiin adinis ya		
oturumu sonlandırınız.		11.Doldurulan formları topladıktan sonra katılımcılara tekrar teşekkür ediniz ve oturumu sonlandırınız.
Bilgi Notu Bkz. Okul Temelli Toplumsal Cinsiyet Farkındalığı Kampanya Kılavuzu	Bilgi Notu	Bkz. Okul Temelli Toplumsal Cinsiyet Farkındalığı Kampanya Kılavuzu

EKLER

Ek 1: Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Hizmetiçi Eğitim Beklenti Formu

Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Hizmetiçi Eğitim Beklenti Formu	
Adınız Soyadınız:	
Çalıştığınız Kurum:	
Göreviniz:	
Görevdeki hizmet süreniz (yıl olarak):	
Programa katılmanızla ilgili durumunuzu en iyi yansıtan ifadeyi belirtiniz. Sertifika programına katılmamı;	
a. Amirim önerdi.	
b. Amirim önerdi ben de istekli oldum.	
c. Ben gönüllü oldum, amirlerim kabul etti.	
d. Diğer (lütfen yazınız)	
ha önce toplumsal cinsiyet eşitliği çalışmalarında/projelerinde görev aldınız mı? Lütfen ayrıntılarını yazınız.	
2. Program bitiminde özellikle neleri öğrenmiş olmayı istersiniz? Lütfen yazınız.	

Ek 2: Kız ve Erkek Çocuklara Yönelik Beklentiler

Çod Ş ve

Çocukluğunuzda kız çocuk/erkek çocuk olduğunuz için sizlerden beklenen ve beklenmeyen davran ve eylemleri düşünerek aşağıdaki sorular üzerine tartışınız.
Türkiye'de;
Bir erkek çocuktan neler yapması/nasıl davranması beklenir?
Bir kız çocuktan neler yapması/nasıl davranması beklenir?
Bir erkek çocuk için neleri yapması hoş görülmez ya da izin verilmez?
Bir kız çocuk için neleri yapması hoş görülmez ya da izin verilmez?

Ek 3: Kişinin Bir Günü

Grup 1: Sizin ilinizde yaşayan, **Merve Hanım** evli, 52 yaşında bir sınıf öğretmeni. Eşi de başka bir okulda beden eğitimi öğretmeni. Biri 13 yaşında kız, diğeri 16 yaşında erkek iki çocukları var. **Merve Hanım**'ın hafta içi sıradan bir gününü düşünerek aşağıdaki tabloyu doldurunuz. Tartışmalarınızda aşağıdaki noktaları göz önünde bulundurabilirsiniz;

- Kaç saat çalışıyor? ("çalışma" dendiğinde sadece ücretli çalışmayı değil, bütün ev işleri ve çocuk/yaşlı/hasta bakımı işleri, alışveriş, fatura yatırma vb. düşününüz)
- Kendine ne kadar zaman ayırıyor?
- Uykuya ne kadar zaman ayırıyor?
- Kendini geliştirmeye ne kadar zaman ayırıyor?
- Toplumsal ve kültürel etkinliklere katılım ve en yakın çevre dışındaki insanlarla sosyalleşme imkânı ne kadar?

5.00 - 6:00 6.00 - 7:00 7.00 - 8:00 8.00 - 9:00 9.00 - 10:00 11:00 - 11:00 11:00 - 12:00 12:00 - 13:00 13:00 - 14:00 14:00 - 15:00 15:00 - 16:00 16:00 - 20:00 21:00 - 22:00 22:00 - 23:00 01:00 - 02:00 01:00 - 02:00 04:00 - 05:00	SAAT	AKTİVİTE
7.00 - 8:00 8.00 - 9:00 9.00 - 10:00 10:00 - 11:00 11.00 - 12:00 12.00 - 13:00 13.00 - 14:00 14.00 - 15:00 15.00 - 16:00 16.00 - 20:00 21.00 - 22:00 22.00 - 23:00 24.00 - 01:00 01.00 - 02:00 02.00 - 03:00	5.00 - 6:00	
8.00 - 9:00 9.00 - 10:00 10:00 - 11:00 11.00 - 12:00 12.00 - 13:00 13.00 - 14:00 14.00 - 15:00 15.00 - 16:00 16.00 - 20:00 21.00 - 22:00 22.00 - 23:00 24.00 - 01:00 01.00 - 02:00 02.00 - 03:00	6.00 – 7:00	
9.00 - 10:00 10:00 - 11:00 11.00 - 12:00 12.00 - 13:00 13.00 - 14:00 14.00 - 15:00 15.00 - 16:00 16.00 - 20:00 21.00 - 22:00 22.00 - 23:00 24.00 - 01:00 01.00 - 02:00 02.00 - 03:00	7.00 – 8:00	
10:00 - 11:00 11:00 - 12:00 12:00 - 13:00 13:00 - 14:00 14:00 - 15:00 15:00 - 16:00 16:00 - 20:00 21:00 - 22:00 22:00 - 23:00 24:00 - 01:00 01:00 - 02:00 02:00 - 03:00	8.00 – 9:00	
11.00 – 12:00 12.00 – 13:00 13.00 – 14:00 14.00 – 15:00 15.00 – 16:00 21.00 – 22:00 22.00 – 23:00 24.00 – 01:00 01.00 – 02:00 02.00 – 03:00	9.00 – 10:00	
12.00 - 13:00 13.00 - 14:00 14.00 - 15:00 15.00 - 16:00 16.00 - 20:00 21.00 - 22:00 22.00 - 23:00 24.00 - 01:00 01.00 - 02:00	10:00 – 11:00	
13.00 - 14:00 14.00 - 15:00 15.00 - 16:00 16.00 - 20:00 21.00 - 22:00 22.00 - 23:00 24.00 - 01:00 01.00 - 02:00 02.00 - 03:00	11.00 – 12:00	
14.00 - 15:00 15.00 - 16:00 16.00 - 20:00 21.00 - 22:00 22.00 - 23:00 24.00 - 01:00 01.00 - 02:00 02.00 - 03:00	12.00 – 13:00	
15.00 - 16:00 16.00 - 20:00 21.00 - 22:00 22.00 - 23:00 24.00 - 01:00 01.00 - 02:00	13.00 – 14:00	
16.00 - 20:00 21.00 - 22:00 22.00 - 23:00 24.00 - 01:00 01.00 - 02:00 02.00 - 03:00	14.00 – 15:00	
21.00 - 22:00 22.00 - 23:00 24.00 - 01:00 01.00 - 02:00 02.00 - 03:00	15.00 – 16:00	
22.00 - 23:00 24.00 - 01:00 01.00 - 02:00 02.00 - 03:00	16.00 – 20:00	
24.00 - 01:00 01.00 - 02:00 02.00 - 03:00	21.00 – 22:00	
01.00 – 02:00 02.00 – 03:00	22.00 – 23:00	
02.00 - 03:00	24.00 – 01:00	
	01.00 - 02:00	
04.00 – 05:00	02.00 - 03:00	
	04.00 - 05:00	

Grup 2: Sizin ilinizde yaşayan, **Mert Bey** evli, 52 yaşında bir sınıf öğretmeni. Eşi de başka bir okulda beden eğitimi öğretmeni. Biri 13 yaşında kız, diğeri 16 yaşında erkek iki çocukları var. **Mert Bey**'in hafta içi sıradan bir gününü düşünerek aşağıdaki tabloyu doldurunuz. Tartışmalarınızda aşağıdaki noktaları göz önünde bulundurabilirsiniz;

- > Kaç saat çalışıyor? ("çalışma" dendiğinde sadece ücretli çalışmayı değil, bütün ev işleri ve çocuk/yaşlı/hasta bakımı işleri, alışveriş, fatura yatırma vb. düşününüz)
- Kendine ne kadar zaman ayırıyor?
- Uykuya ne kadar zaman ayırıyor?
- Kendini geliştirmeye ne kadar zaman ayırıyor?
- > Toplumsal ve kültürel etkinliklere katılım ve en yakın çevre dışındaki insanlarla sosyalleşme imkânı ne kadar?

SAAT	AKTIVITE
5.00 - 6:00	
6.00 – 7:00	
7.00 – 8:00	
8.00 – 9:00	
9.00 – 10:00	
10:00 – 11:00	
11.00 – 12:00	
12.00 – 13:00	
13.00 – 14:00	
14.00 – 15:00	
15.00 – 16:00	
16.00 – 20:00	
21.00 – 22:00	
22.00 – 23:00	
24.00 – 01:00	
01.00 - 02:00	
02.00 - 03:00	
04.00 - 05:00	

Grup 3: Sizin ilinizde yaşayan, **Efe Bey** evli, 52 yaşında bir sınıf öğretmeni. Eşi çalışmıyor. Biri 13 yaşında kız, diğeri 16 yaşında erkek iki çocukları var. **Efe Bey**'in hafta içi sıradan bir gününü düşünerek aşağıdaki tabloyu doldurunuz. Tartışmalarınızda aşağıdaki noktaları göz önünde bulundurabilirsiniz;

- ➤ Kaç saat çalışıyor? ("çalışma" dendiğinde sadece ücretli çalışmayı değil, bütün ev işleri ve çocuk/yaşlı/hasta bakımı işleri, alışveriş, fatura yatırma vb. düşününüz)
- Kendine ne kadar zaman ayırıyor?
- Uykuya ne kadar zaman ayırıyor?
- Kendini geliştirmeye ne kadar zaman ayırıyor?
- > Toplumsal ve kültürel etkinliklere katılım ve en yakın çevre dışındaki insanlarla sosyalleşme imkânı ne kadar?

SAAT	AKTIVITE
5.00 - 6:00	
6.00 – 7:00	
7.00 – 8:00	
8.00 – 9:00	
9.00 – 10:00	
10:00 – 11:00	
11.00 – 12:00	
12.00 – 13:00	
13.00 – 14:00	
14.00 – 15:00	
15.00 – 16:00	
16.00 – 20:00	
21.00 – 22:00	
22.00 – 23:00	
24.00 – 01:00	
01.00 – 02:00	
02.00 - 03:00	
04.00 – 05:00	

Grup 4: Sizin ilinizde yaşayan, **Ece Hanım** evli, 52 yaşında bir sınıf öğretmeni. Eşi çalışmıyor. Biri 13 yaşında kız, diğeri 16 yaşında erkek iki çocukları var. **Ece Hanım**'ın hafta içi sıradan bir gününü düşünerek aşağıdaki tabloyu doldurunuz. Tartışmalarınızda aşağıdaki noktaları göz önünde bulundurabilirsiniz;

- ➤ Kaç saat çalışıyor? ("çalışma" dendiğinde sadece ücretli çalışmayı değil, bütün ev işleri ve çocuk/yaşlı/hasta bakımı işleri, alışveriş, fatura yatırma vb. düşününüz)
- Kendine ne kadar zaman ayırıyor?
- Uykuya ne kadar zaman ayırıyor?
- Kendini geliştirmeye ne kadar zaman ayırıyor?
- > Toplumsal ve kültürel etkinliklere katılım ve en yakın çevre dışındaki insanlarla sosyalleşme imkânı ne kadar?

SAAT	AKTİVİTE
5.00 - 6:00	
6.00 – 7:00	
7.00 – 8:00	
8.00 – 9:00	
9.00 – 10:00	
10:00 – 11:00	
11.00 – 12:00	
12.00 – 13:00	
13.00 – 14:00	
14.00 – 15:00	
15.00 – 16:00	
16.00 – 20:00	
21.00 – 22:00	
22.00 – 23:00	
24.00 – 01:00	
01.00 - 02:00	
02.00 - 03:00	
04.00 - 05:00	
	HINESON DI LIVOLINI II OLI III II III III

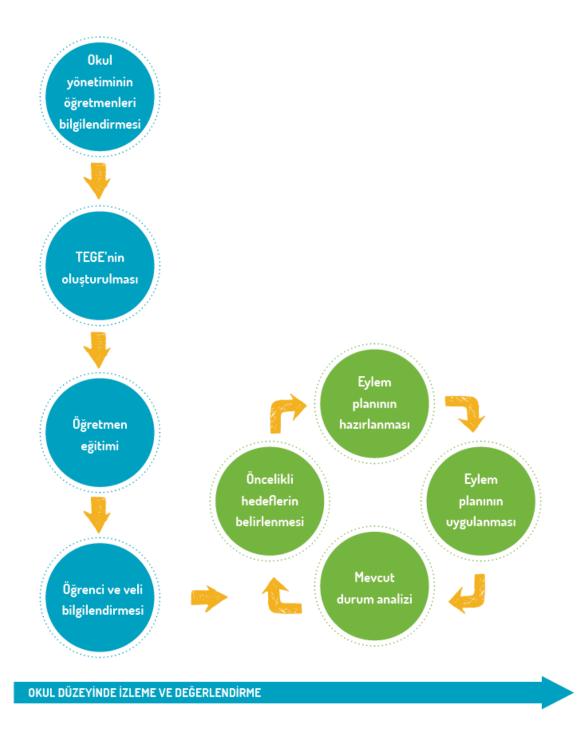

Ek 4: Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Olma Süreci Akış Şeması

Ek 5: Sınıf İçi Uygulamalar

Açıklama: Aşağıdaki hedeflerle ilgili olarak alınabilecek tedbirleri ilgili kutulara yazınız.

EO-1. Sınıf içi uygulamalar toplumsal	Konuyla ilgili olarak okulunuzda ne tür
cinsiyet eşitliğini sağlayacak şekilde yapılır.	tedbirler alınabilir?
EO-1.1. Sınıf içi uygulamalarda kullanılan, yöntem, teknik ve stratejiler, kız ve erkek çocukların farklı ilgi ve yeteneklerini toplumsal cinsiyet kalıpyargıları ile sınırlanmadan belirlenir.	
EO-1.2. Derslik, laboratuvar ve diğer eğitim ortamlarında kız ve erkek öğrencilere eşit düzeyde uygulama fırsatı verilir.	
EO-1.3. Kız ve erkek öğrencilere akademik performanslarını yükseltmeleri için eşit düzeyde destek sağlanır.	
EO-1.4. Sınıfça kararlar alınırken kız ve erkek öğrencilerin eşit katılımını sağlayacak önlemler alınır.	
EO-1.5. Sınıf içi iş bölümünde her iki cinsiyete eşit fırsat verilir.	

Ek 6: Ders Kitabı İnceleme Ölçütleri

Ders kitaplarını toplumsal cinsiyet eşitliği açısından incelemek için bazı ölçütler:

- Görsellerde ve metinlerde yetişkin kadınlar ve erkekler ya da kız ve erkek çocukları kalıpyargıları beslemeyecek özelliklerle tanımlanmışlar mı?
 Örnek: Erkeklerin sürekli akılcı, kadınların ise duygusal olarak gösterilmeleri kalıpyargıları besler ve cinsiyete dayalı ayrımcılığın temelini oluşturabilir.
- Görsellerde ve metinlerde yetişkin kadınlar ve erkekler ya da kız ve erkek çocukları eşit rol ve statülerde gösterilmişler mi?
 Örnek: Erkekleri sürekli karar alma mekanizmalarında ve toplumda kabul gören, statülü mesleklerde, kadınları ise ev içi rollerde göstermek cinsiyetçi kalıpyargıları besleyebilir.
- 3. Kadınların/erkeklerin ve kız/erkek çocuklarının aile içindeki rolleri cinsiyetçi kalıpyargılardan bağımsız olarak gösterilmiş mi? Örnek: Aile içindeki rollerle ilgili resimlerde ev işlerinin sürekli kadınlarla ilişkilendirilmeleri, erkeklerin ve çocukların diğer uğraşlarla resmedilmeleri cinsiyetçi işbölümünü besleme potansiyeli taşır.
- 3. Görsel ve metinlerde cinsiyetçi olmayan bir dil kullanılmış mı? Örnek: 'Bilim adamı' veya 'işadamı' gibi belirli pozisyonları erkek olmakla özdeşleştiren ifadeler cinsiyetçi dil kullanımına örnektir. Bunlar yerine bazı ders kitaplarında 'bilim insanı' sözcüğü kullanılmaya başlanmıştır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

EĞİTİMDE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNİN GELİSTİRİLMESİ TEKNİK DESTEK PROJESİ

Ek 7: Ders Kitabı Örneği

MESLEKLER

Düşünelim, konuşalım: Sevdiğiniz meslekler nelerdir?

Yıllar önce ben de sizin gibi okula gittim. Bana da "Büyüyünce ne olacaksın?" diye sormuşlardı. Ben de "Öğretmen olacağım." demiştim. Yıllar geçti. Okudum, büyüdüm, öğretmen oldum. Şimdi sizin gibi öğrencilerim var. Onları çok seviyorum. En iyi biçimde yetiştirmeye çalışıyorum. Bir gün öğrencilerime, "Büyüyünce ne olacaksınız?" sorusunu sordum. Hepsi çevrelerindeki meslekleri iyi incelemişlerdi. Bakın nasıl cevaplar verdiler:

Ece, söz alınca ortaya çıktı. Dans etme konusunda oldukça yetenekliydi. Başladı dans etmeye. Dans bitiminde arkadaşları onu alkışladılar. Ece, arkadaşlarını ve öğretmenini selamladı. "Sanırım ne olmak istediğimi anladınız." dedi. Sizce Ece hangi mesleği seçmek istiyor?

Yavuz: "Ben mekanik aradarla çok ilgileniyorum. Onların nasıl çalıştığı çok ilgimi çekiyor. Özellikle uçaklar. Uçakla dünyanın her yerine uçmak, her yeri görmek istiyorum."

Yavuz hangi mesleğe yeteneği olduğunu düşünüyor?

Esin dedi ki: "Annem bana yemeğin nasıl yapılacağını öğretti. Bircok yemeğin nasıl pisirileceğini biliyorum.

Büyüyünce ben de yemek yapacağım. Bu konuda oldukça yetenekliyim."

Esin sizce kendisi için hangi mesleği belirlemiştir?

Söz alan Gökhan, pencerenin önüne geçti. Dışarıya bakıp önündeki kâğıda bir şeyler çizdi ve boyadı. Sonra arkadaşlarına döndü ve "Ben doğayı renklerle anlatmak istiyorum. Okuldaki görsel sanatlar dersinde de çok başarılıyım." dedi. Sizce Gökhan büyüyünce hangi mesleği yapmak istiyor olabilir?

Mert, bir arkadaşının yanına gitti. Ağzını açtırdı, içine baktı. Gözlerini inceledi. Sırtını dinledi. Sonra kâğıda bir şeyler yazar gibi yaptı. "Geçmiş olsun." dedi. Sizce Mert büyüyünce ne olmak istiyor?

Nihan, arkadaşının boyunu, kollarını ölçtü. Sonra kumaşın üzerine şekiller çizdi. Makasla kumaşı kesti, iğneyle dikti. Diktiği şeyi arkadaşına giydirdi. "Harika oldu!" dedi. Nihan'ın gönlünde yatan meslek sizce hangisidir?

Arzu, söz alınca çok heyecanlandı. Arkadaşının saçlarını tarar gibi yaptı. Makasla keser, düzeltir gibi davrandı. Şekil verdi. Arkadaşı da "Teşekkür ederim. Bu saç bana çok yakıştı." dedi. Arzu büyüyünce ne olmak istiyor, söyler misiniz?

Ek 8: TCE Duyarlı Eğitim Ortamları ve Süreçleri Standart ve Hedefleri-1

1

Standart	Hedefler
EO-5. Eğitim ortamında toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı bir iletişim vardır.	EO-5.1. Okulda kullanılan dil toplumsal cinsiyet eşitliğini destekler.
	EO-5.2. Öğrenciler cinsiyetçi tutum ve davranışlarla karşılaştıklarında öğretmenleriyle veya okul yöneticileriyle paylaşıp yardım isteyebilir. *EO-5.3. Kız ve erkek öğrencilerin sözleri ve fikirleri eşit derecede dikkate alınır.
	EO-5.4. Ayrımcı atasözlerin ve deyimlerin toplumsal cinsiyet eşitsizliğini nasıl ürettiklerine dikkat çekilir.

2

Standart	Hedefler
EO-6. Öğretmenler tutum ve davranışlarında toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlıdır.	EO-6.1. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve sonuçlarına dair öğrencilerde farkındalık yaratılır.
eşimgine düyanıdır.	*EO-6.2. Kız ve erkek öğrenciler arasında olumlu davranış geliştirmek için kullanılan yöntemler cinsiyete dayalı olarak ayrıştırılmaz.
	EO-6.3. Öğrencilerin eşitlikçi davranışları öğretmenler tarafından teşvik edilir.
	*EO-6.4. Kız ve erkek öğrencilere eşit davranılır, öğrencilerin cinsiyetlerinden dolayı kendilerine farklı davranıldığına dair algı oluşturacak tutum ve davranışlardan kaçınılır.
	EO-6.5. Öğrenme ortamında toplumsal cinsiyet rolleri ile ilgili arkadaş baskısını ve dışlanmayı önlemeye yönelik tedbirler alınır.

3

Standart	Hedefler
EO-7. Veli ile olan ilişkilerde toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı	EO-7.1. Okulda toplumsal cinsiyet eşitliğini geliştirmeye yönelik çalışmalarda velilerle işbirliği yapılır.
yaklaşılır.	EO-7.2. Çocukların eğitimlerine katkı vermeleri için erkek ve kadın veliler eşit derecede desteklenir ve güçlendirilir.
	EO-7.3. Tek başına çocuk büyüten veliler çocuklarının eğitimlerine katkı vermeleri için özellikle desteklenir.

Standart	Hedefler	
EO-8. Mesleki, eğitsel ve bireysel rehberlik hizmetlerinde toplumsal cinsiyete duyarlı olunur.		
cinaryete dayam olanar.	EO-8.2. Öğrencilerin, mesleklere ilişkin sahip oldukları kalıpyargılarla mücadele etmek için etkinlikler düzenlenir.	
	EO-8.3. Alan ve meslek seçimi konularında öğrenciler cinsiyetten bağımsız olarak ilgi, yetenek ve kişilik özelliklerine uygun olarak yönlendirilir.	
	EO-8.4. Öğrencilerin cinsiyetlerinden bağımsız olarak ilgi, yetenek ve kişilik özelliklerine dayalı, alan ve meslek seçimi konularında velilerde duyarlılık geliştirilir.	
	EO-8.5. Rehberlik uygulamalarında kullanılan ölçme-değerlendirme araç tasarlanırken ve sonuçları değerlendirilip, paylaşılırken toplumsal cinsiye duyarlı olunur.	
	EO-8.6. Öğrencilerin cinsiyetlerinden bağımsız olarak ilgilerini, yeteneklerini, öğrenme yollarını ve öğrenme güçlüklerini tanımalarına yönelik çalışmalar yapılır.	
	EO-8.7. Cinsiyetçi toplumsal normların, önyargıların ve psiko-sosyal çevrenin kız ve erkek öğrencilerin psikolojik gelişimleri üzerindeki etkileri dikkate alınır.	
	EO-8.8. Öğrencilerin gelişimlerini destekleyen problem çözme becerileri, atılganlık becerileri, bedeni tanıma, cinsel gelişim, cinsel kimlik, ergenlik sorunları, yeme bozukluklarına vb. yönelik etkinlikler kız ve erkek öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun olarak düzenlenir.	

5		
Standart	Hedefler	
EO-9. Cinsel istismar başta olmak üzere şiddet ve zorbalığı önleme	EO-9.1. Okul ve sınıf ortamlarında başta cinsiyet temelli olmak üzere şiddet ve tacizi önlemek için gerekli düzenlemeler yapılır.	
konusunda ortak tutum sergilenir.	EO-9.2. Bilgi iletişim teknolojileri aracılığıyla gerçekleştirilen cinsiyete dayalı şiddet ve tacizi önlemeye yönelik çalışmalar yapılır.	
	EO-9.3. Çocukların erken evlilik vb. konularda oluşacak baskılarla karşılaştıklarında nerelerden yardım alabilecekleri konusunda bilgi düzeyleri ve farkındalıkları artırılır.	
	EO-9.4.Cinsiyete dayalı şiddetle mücadelede tüm paydaşlarla işbirliği yapılır.	

Ek 9: TCE Duyarlı Eğitim Ortamları ve Süreçleri Standart ve Hedefleri-2

1

Bir okul müdürünün EO-5 ile ilgili aşağıda belirttiği sorununa yönelik çözüm önerilerinizi Öneriler bölümüne yazınız.

Okul Müdürü: Okulumda görev yapan çoğu öğretmenimin özellikle öğrencileri ile kurdukları iletişimde toplumsal cinsiyet eşitliğine yeterince özen göstermediklerine şahit oluyorum. Bu sorunu çözmek için neler yapabilirim?

ÖNERİLER:	
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	Millî Föitim Bakanlığı Ortañöretim Genel Miidiirliiğii

Bir öğretmenin EO-6 ile ilgili aşağıda belirttiği sorununa yönelik çözüm önerilerinizi *Öneriler* bölümüne yazınız.

Öğretmen: Ben bir ilkokul sınıf öğretmeniyim. Özellikle erkek öğrencilerimin toplumsal cinsiyet rolleri açısından birbirlerini baskı altına aldıklarına, hatta bazı öğrencileri dışladıklarına şahit oldum. Örneğin, ağlayan arkadaşları ile alay ettiklerini, oyun tercihlerinden dolayı dışladıklarını gördüm. Aynı şekilde kız öğrencileri cinsiyetlerinden dolayı oyunlarına almadıklarına da şahit oldum. Erkek öğrencilerimin bu davranışlarını önlemeye yönelik neler yapabilirim?

ÖNERİLER: 1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	Millî Főitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü

Bir okul müdürünün EO-7 ile ilgili aşağıda belirttiği sorununa yönelik çözüm önerilerinizi Öneriler bölümüne yazınız.

Okul Müdürü: Okulum şehrin en çok göç alan, gelir ve eğitim düzeyi düşük bölgelerinden birinde. Toplumsal cinsiyet eşitliği ile ilgili olarak öğretmen ve öğrencilerimle birçok çalışma yaptık. Ancak bu çalışmalara velilerimizi yeterince katamadığımızı düşünüyorum. Bu konuda neler yapabilirim?

ÖNERİLER:			
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.	Mileton Division of the		
	Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Mü	lauriugu	

Bir okul müdürünün EO-8 ile ilgili aşağıda belirttiği sorununa yönelik çözüm önerilerinizi Öneriler bölümüne yazınız.

Okul Müdürü: Ben bir lise müdürüyüm ve öğrencilerimizin mesleklere ilişkin bazı kalıpyargılara sahip olduğunu biliyorum. Bu konuda çalışmalar yapacak olan rehber öğretmenlerimin meslekte ilk yılları ve benim onlara yön göstermem gerekiyor. Onlara ne tür faaliyetler önerebilirim?

ÖNERİLER:					
1.					
2.					
3.					
o.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü					

Bir öğretmenin EO-9 ile ilgili aşağıda belirttiği sorununa yönelik çözüm önerilerinizi Öneriler bölümüne yazınız.

Öğretmen: Ben Atatürk Lisesi'nde 9-A sınıfının şube rehber öğretmeniyim. Öğrencilerimin çoğunun sosyal medyayı bilinçli bir şekilde kullanmadığını düşünüyorum ve özellikle cinsiyete dayalı şiddet ve tacize karşı farkındalıklarının yeterli düzeyde olmamasından endişe ediyorum. Bu konuda neler yapabilirim?

ÖNERİLER:			
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
	Millî Făitim Rakanlığı Ortağăratin	n Genel Müdürlüğü	

Ek 10: Örnek Stratejik Plan

2. BÖLÜM

2.5.1.2.2.Kurulan Ekip / Kurul ve Komisyonlar

Müdürlüğümüz bölümlerinde çalışma yapmak, yapılan iş ve işlemleri takip etmek amacıyla belirli aralıklarla ekip/ kurul ve komisyonlar toplanmaktadır. Müdürlüğümüz bünyesinde kurulan ekip/ kurul ve komisyonlar bazıları aşağıdaki gibidir.

Tablo.5. Kurulan Ekip, Kurul ve Komisyonlar

√ □Rehberlik kurulu	√ □ Okul seçim kurulu
✓□Öğretmenler kurulu	√□Sandık kurulu
✓□Sosyal etkinlikler kurulu	✓□Satın alma komisyonu
✓□Okul aile birliği denetleme kurulu	✓□Muayene ve teslim alma komisyonu
✓□İnceleme kurulu ve seçme kurulu	✓□Kantin denetleme kurulu
✓□Zümre Öğretmenler Kurulu	✓□Tören ve kutlama komisyonları(11 adet)
✓ □Íhale komisyonu	✓□Servis Denetleme Komisyonu
✓□Okul aile birliği denetleme kurulu	✓□Taşınır değer tespit komisyonu
✓□Kütüphane kaynaklarını tespit komisyonu	√□Taşınır sayım kurulu
✓□Okul risk takip kurulu	✓□BEP birimi
✓□TKY kalite kurulu	✓□WEB Yayın Komisyonu
	✓□TKY Geliştirme Ekibi

2.5.3.İnsan Kaynakları

A İlkokulunun insan kaynaklarına dair ilgili veriler aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Tablo.6. İnsan Kaynakları Dağılımı

Hizmet Sınıfları	
Eğitim / Öğretim	
Müdür	1
Müdür Yardımcısı	2
Öğretmen	68
Genel İdare Hizmetleri	
Memur	1
Yardımcı Hizmetler Sınıfı	
Hizmetli	7
Genel Toplam	80

Tablo.7.Personelin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

Öğrenim Durumu	Öğrenim Dur	Öğrenim Durumuna Göre Dağılım		
	Sayı	Oran		
Yüksek Lisans (TEZLİ)	8	%11.2		
Yüksek Lisans (TEZSİZ)	2	%2.81		
Lisans	57	%80.28		
Ön Lisans	4	%5.63		
Genel Toplam	71	%100		

2.5.1.6. Eğitim ve Öğretimle İlgili İstatistiki Bilgiler

Tablo.11. Öğrenci Sayısı Dağılımı

Yıllar	Anasınıfı	1.Sınıf	2. Sınıf	3.Sınıf	4.Sınıf	Toplam
2013/2014	90	300	405	287	302	1384
2014/2015	81	279	303	410	294	1367

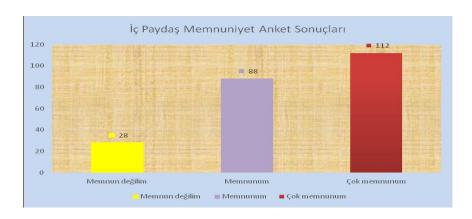

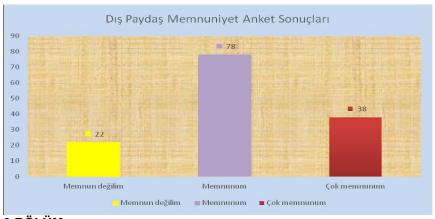
2.5.2.1. A İlkokulu İç Paydaş Anket Bulguları

Grafik.1.İç Paydaş Memnuniyet Oranları

2.5.2.2. A İlkokulu Dış Paydaş Anket Bulguları

Grafik.2.Dış Paydaş Memnuniyet Oranları

3.BÖLÜM

3.GELECEĞE YÖNELİM

3.1. Misyon, Vizyon, Temel Değerler

MISYONUMUZ

Öğrenciyi merkeze alan; katılımcı, iş birliğine dayalı bir eğitim anlayışıyla; mutlu ve temel becerileri kazanmış bireyler yetiştirmek.

VIZYONUMUZ

Öğrencilere temel beceri ve davranışları kazandırmak için iyi bir eğitim hizmeti sunan, yeniliklere açık, kendini sürekli geliştiren model bir kurum olmak.

TEMEL DEĞERLERİMİZ

Yeniliğe ve gelişime açıklık, bilimsellik Güvenilir olmak

Planlı olmak

Profesyonellik ve demokrasiye bağlılık

Etik değerlere bağlılık

Ulaşılabilirlik

Farklılıklara karşı saygılı, sabırlı ve anlayışlı olmak, farklılıklardan güç almak

Tarafsızlık ve örgütsel adalet

Şeffaflık ve hesap verebilirlik

Kişisel verilerde gizlilik

Ulaşılabilir, etkili, kaliteli ve çözüm odaklı hizmet

Çevreye insana ve diğer canlılara duyarlılık

3.2.Stratejik Plan Genel Tablosu

•Stratejik Amaç 1. EĞİTİM VE ÖĞRETİME ERİŞİM

Okul öncesi eğitimde dahil ilkokulda başta engelliler ve kız çocukları olmak üzere tüm çocukların eğitime erişimine, eğitimlerini tamamlamalarına ortam ve imkan sağlamak.

Stratejik Hedef 1.1. Eğitim Öğretime Katılım ve Tamamlama

Plan dönemi sonuna kadar okulöncesi ve ilkokul kademesinde bireylerin eğitim öğretime katılımını artırmak, devamsızlığı azaltmak

•Stratejik Amaç 2.EĞİTİM-ÖĞRETİMDE KALİTENİN ARTTIRILMASI

İlkokul kademesindeki bireyleri ulusal ve uluslararası ölçütlerde bilgi, beceri, tutum ve davranışın kazandırılması ve yaratıcı, dil becerileri yüksek, iletişime ve öğrenmeye açık, öz güven ve sorumluluk sahibi sağlıklı ve mutlu bireylerin yetişmesine imkân sağlamak.

Stratejik Hedef 2.1. Öğrenci Başarısı ve Öğrenme Kazanımları

Sosyal, kültürel ve sportif faaliyetleri artırarak kendini gerçekleştirmiş, sanatsal ve estetik yönü gelişmiş, kültürel mirasımızı koruyan, geliştiren ve gelecek kuşaklara aktarmayı görev edinmiş ruhsal ve fiziksel bakımdan iyi bireyler yetiştirmek

•Stratejik Amaç 3. KURUMSAL KAPASİTENİN GELİŞTİRİLMESİ

Kurumsallaşma düzeyini yükseltecek, eğitime erişimi ve eğitimde kaliteyi artıracak etkin ve verimli işleyen bir kurumsal yapıyı tesis etmek için; mevcut beşeri, fiziki ve mali alt yapı ile yönetim ve organizasyon yapısını iyileştirerek kapasiteyi geliştirmek.

Stratejik Hedef 3.1. Beşeri Alt Yapı

İşlevsel bir insan kaynakları yönetim yapısını plan dönemi sonuna kadar oluşturmak.

Stratejik Hedef 3.2. Fiziki ve Mali Alt Yapı

Plan dönemi sonuna kadar, finansal kaynakların etkin dağılımını sağlayarak fiziki ve mali alt yapıyı geliştirmek.

Stratejik Hedef 3.3. Yönetim ve Organizasyon

Bürokrasinin azaltıldığı, çoğulcu, katılımcı, şeffaf ve hesap verebilir bir yönetim ve organizasyon yapısını plan dönemi sonuna kadar oluşturmak.

TEMA: EĞİTİM VE ÖĞRETİME ERİŞİM

1.1.1.Performans Göstergeleri

			Mevcut Durum	Hedef
No	Performans Göstergeleri	İlgili Bölüm	2014	2019
1	Okul öncesi eğitimden yararlanmak üzere başvuru yapan bireylerin eğitime erişim oranı	Okul öncesi	%50	%75
2	Zorunlu eğitime erişim kapsamında kayıt bölgesinde olan bireylerin eğitime erişim oranı	Rehber Öğretmenler	%97	%100
3	Özel eğitim tanısı alan bireylerin yönlendirildiği eğitime erişim oranı (%)	Öğretmen Genel Kurulu	%90	%100
4	İlkokulda devamsızlık oranı (10 gün ve üzeri)	ZÖK	%3	%0

1.1.2.Tedbirler

No	Tedbir	Sorumlu Birimler
1	Okul öncesi eğitimin önemine dair farkındalığı artırmak için etkinlikler düzenlenecektir.	Okul Yönetimi
2	Okulumuzda bölgesel farklılıklar dikkate alınarak dezavantajlı durumda olan öğrencilerin tespit edilip ihtiyaçlarının giderilmesi yönünde tedbirler alınacaktır.	Okul Yönetimi/ZÖK
3	Özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencilerin tespiti yapılarak gerekirse özel eğitim sınıfı ve destek eğitimi odası açılacaktır.	Okul Yönetimi/ZÖK/Rehber Öğretmenler
4	Destek eğitim odalarında görevlendirilecek öğretmenler için Tuzla RAM'la işbirliği yapılacaktır.	Okul İdaresi/Rehber Öğretmenler
5	Destek eğitimi odalarında eğitim verilecek öğrenciler için BEP hazırlanacaktır.	Rehber Öğretmenler
6	Hayat boyu öğrenme yaklaşımı çerçevesinde anne baba eğitimi, aile içi şiddet, kadın hakları gibi toplumsal konularda velilere eğitimler verilecektir.	Okul Yönetimi/Rehber Öğretmenler
7	Öğrenci devamsızlıkları düzenli olarak takip edilerek veli ile iletişim artırılacaktır.	Okul Yönetimi
8	Sürekli devamsızlık yapan öğrenciler tespit edilerek komisyon marifetiyle okula devamı sağlanacaktır.	Okul Yönetimi/ZÖK
9	Okula devam sorunu olan öğrencilere ve ailelere kişisel ve sosyal	Okul Yönetimi/Rehber

rehberlik çalışmaları yapılacaktır. Öğretmenler

TEMA: EĞİTİM-ÖĞRETİMDE KALİTE

2.1.1.Performans Göstergeleri

				Mevcut Durum	Hedef
No	Performans Göstergeleri	İlgili E	Bölüm	2014	2019
1	Okulda açılan sosyal etkinlik sınıf sayısı oranı	Okul ZÖK	Yönetimi-	%9	%15
2	Okulda yapılan egzersiz çalışmalarından yararlanan öğrenci sayısı oranı	Okul ZÖK	Yönetimi-	%15	%28
3	Kulüplerden yararlanan öğrenci sayısı oranı	Okul ZÖK	Yönetimi-	%11	%35
4	Rehberlik hizmetlerinden bireysel yararlanan öğrenci sayısı oranı	Okul Rehbe Öğretr		%2	%2
5	Konferans salonunda yapılan etkinlik sayısı	Okul ZÖK	Yönetimi-	93	120
6	"Benimle okur musun ?"Projesine katılan öğrenci sayısı oranı	Okul ZÖK	Yönetimi-	%72	%100
7	Okul ve İlçede yapılan yarışmalara katılan öğrenci sayısı oranı	Okul ZÖK	Yönetimi-	%4	%7
8	Gezilere katılan öğrenci sayısı oranı	Okul ZÖK	Yönetimi-	%78	%95
9	İlçede yarışmalarda dereceye giren öğrenci sayısı oranı	Okul ZÖK	Yönetimi-	%0,8	%2,5
10	İlde yarışmalarda dereceye giren öğrenci sayısı oranı	Okul ZÖK	Yönetimi-	%0,7	%1,5
11	Okulda var olan oyun alanı sayısı	Okul ZÖK	Yönetimi-	16	21
12	Satranç turnuvasına katılan öğrenci sayısı oranı	Okul ZÖK	Yönetimi-	36	50

^{*} Performans göstergesi ile ilgili net veri olmadığından 2014 yılı gerçekleştirme düzeyi yazılamamıştır.

2.1.2.Tedbirler

No	Tedbir	Sorumlu Birimler
1	Öğrenci ve velilerin bilinçlendirilmesine yönelik rehberlik çalışmaları artırılarak, öğrencilerin erken dönemde ilgi ve kabiliyetleri doğrultusunda yönlendirmesi etkin olarak sağlanacaktır.	Okul Rehber Öğretmenleri
2	Öğrencilerin ruhen ve bedenen sağlıklı gelişimi ile bunun akademik başarı üzerindeki etkisine ilişkin başta velilere olmak üzere sürekli bilgilendirme yapılacaktır.	Okul Rehber Öğretmenleri
3	Akran koçluğu ve öğretmen koçluğu sistemini oluşturup, okulumuzda yaygınlaştırılacaktır.	Okul Rehber Öğretmenleri
4	Başta obezite ve kronik hastalık riski olan çocuklar olmak üzere sağlıklı beslenme ve fiziksel aktiviteyi teşvik eden faaliyetler düzenlenecektir.	Sınıf Öğretmenleri
5	Öğrencilerin ruhsal ve fiziksel gelişimleri ile becerilerini artırmaya yönelik geniş katılımlı bilimsel, sportif, sosyal, sanatsal ve kültürel etkinlik ile yarışmalar düzenlenerek, bu alanların gelişmesi ve yaygınlaşması sağlanarak yapılan aktivitelere katılımı artırılacaktır.	Sınıf Öğretmenleri
6	Sportif etkinliklere katılımın artması spor salonunun ortak kullanımı sağlanacaktır.	Okul İdaresi/Okul Aile Birliği/Sınıf Öğretmenleri
7	Plan dönemi sonuna kadar okul sağlığı ile ilgili tüm taraflarda farkındalık oluşturma çalışmaları yapılacaktır.	Sınıf Öğretmenleri/Yardımcı Personel
8	Şiddet nedenleri, iletişim yöntemleri gibi konularda bilgilendirme çalışmaları yapılacak, eğitim kurumları yönetici ve öğretmenleri şiddet ve şiddete kaynaklık eden hususlarda hizmet içi eğitimlerden geçirilecektir.	Okul Rehber Öğretmenleri
9	Eğitim alanlarında güvenlik önlemleri artırılacaktır.	Sivil Savunma Ekibi/ Okul Aile Birliği
10	Hayal odası kurulacaktır.	Okul Rehber-Öğretmenleri/ Sınıf Öğretmenleri
11	Okul koridorlarının farklı temalarla donatılacaktır.	Okul Rehber-Öğretmenleri/ Sınıf Öğretmenleri
12	Akıl oyunları sınıfının oluşturulacaktır.	Okul Rehber-Öğretmenleri/ Sınıf Öğretmenleri
13	Zümre Öğretmenler Kurulunda çocuklara yönelik oyunların geliştirilecektir.	Okul Rehber-Öğretmenleri/ Sınıf Öğretmenleri
14	Okul içi ve dışında yapılan yarışmalara katılımın takip edilecektir.	Okul Rehber-Öğretmenleri/ Sınıf Öğretmenleri
15	Öğretmenler genel kurulu ve zümre öğretmenler kurulunda düzenlenecek gezilerin planlanacaktır.	Okul Rehber-Öğretmenleri/ Sınıf Öğretmenleri
16	Yapılacak gezilerde maliyeti düşürmek için dış paydaşlarla iş	Okul Rehber-Öğretmenleri/ Sınıf Öğretmenleri

	birliğine gidilecektir.	
17	Öğretmenlerin ders dışı eğitim çalışmalarında folklor eğitimi verebilmesi için gerekli hizmet içi faaliyetlerin yapılacaktır.	Okul Rehber-Öğretmenleri/ Sınıf Öğretmenleri
18	Okulda yürütülen proje, yarışma ve diğer etkinliklerin velilere görsel olarak sunulacaktır.	Okul Rehber-Öğretmenleri/ Sınıf Öğretmenleri
19	Okul aile birliği marifetiyle okul içinde kermes, defile sergi vb. etkinliklerin yapılacaktır.	Okul Rehber-Öğretmenleri/ Sınıf Öğretmenleri

TEMA: KURUMSAL KAPASİTE

3.Stratejik Amaç

3.1.1.Performans Göstergeleri

			Mevcut Durum	Hedef
No	Performans Göstergeleri	İlgili Bölüm		2010
			2014	2019
1	Öğretmen başına düşen öğrenci sayısı	Okul Yönetimi- ZÖK	22	20
2	Lisansüstü eğitimi tamamlayan personel sayısı (Tezli/Tezsiz)		10	15
3	Personel başına düşen hizmet içi eğitim süresi (saat)		8.30	15
4	En az bir hizmet içi eğitime katılan personel sayısı		68	68
5	Fatih projesi kapsamında eğitim alan personel sayısı oranı		62	68
6	İlkyardım eğitimi alan personel sayısı		4	10

3.1.2.Tedbirler

No	Tedbir	Sorumlu Birimler
1	Talep eden her çalışanın hizmet içi eğitimlere adil koşullarda ulaşabilmesini sağlayacak bir başvuru değerlendirme sistemi geliştirilecektir.	Okul Yönetimi
2	Çalışanların görevlendirilmesinde aldığı eğitim, sahip olduğu geçerli sertifikalar ve yabancı dil becerisi gibi yeterlilikler dikkate alınacaktır.	Okul Yönetimi/ZÖK
3	Çalışanların bilgi birikimini artırmak ve tecrübe paylaşımını sağlamak	Okul Yönetimi

	amacıyla ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla ortak faaliyetler yapılacaktır.	
4	Okulumuzun temizlik, güvenlik ve sekretarya gibi alanlardaki destek personeli ihtiyacının giderilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.	Okul Yönetimi
5	Okulumuz çalışanlarının motivasyon ve iş doyumunu artırmaya yönelik çalışmalar yapılacaktır.	Okul Yönetimi/ZÖK
6	Engelli çalışanlara bilgi, beceri ve engel durumlarına uygun görevler verilmesi sağlanacaktır.	Okul Yönetimi
7	Aday öğretmenlik süreci öğretmenlerin mesleğe uyum ve hazırlıklarını sağlayacak şekilde düzenlenecektir. Aday öğretmenlik sürecinden başlayarak öğretmenlerin genel ve özel alan yeterlilikleri belirlenerek bunların ölçülmesine ve geliştirilmesine yönelik değerlendirme sistem geliştirilecektir.	Okul Yönetimi

3.2.1.Performans Göstergeleri

			Mevcut Durum	Hedef
No	Performans Göstergeleri	İlgili Bölüm	2014	2019
1	Derslik başına düşen öğrenci sayısı	Okul Yönetimi	23	20
2	Engelli öğrencilerin eğitime erişimi kapsamında yapılan düzenleme sayısı(tutamak, rampa, engelli wc ve lavabo)	Okul Yönetimi	2	4
3	Tahmini bütçenin gerçekleşme oranı	Okul Yönetimi	%69	%90

3.2.2.Tedbirler

No	Tedbir	Sorumlu Birimler
1	Okulumuzda spor salonu şartları iyileştirilecektir.	Okul Yönetimi- ÖK
2	Okulun üst bahçesinin anfi tiyatroya dönüştürmek için yatırım programları ihtiyaç analizleri doğrultusunda hazırlanacaktır.	Okul Yönetimi- ÖK
3	Okul bağışçı sayısının artırılacaktır.	Okul Yönetimi- ÖK
4	Okulumuzun onarım ve bakım ihtiyaçlarının tespiti ve karşılanması için etkin bir bütçe dağıtım ve kontrol mekanizması oluşturulacaktır.	Okul Yönetimi- ÖK
5	Okulumuzun bahçesi, öğrencilerin sosyal ve kültürel gelişimlerini destekleyecek ve aktif yaşamı teşvik edecek şekilde düzenlenecek; öğrencilerin sosyal, sanatsal, sportif ve kültürel etkinlikler yapabilecekleri alanlar artırılacaktır.	Okul Yönetimi- Satın Alma Komisyonu

3.3.1.Performans Göstergeleri

			Mevcut Durum	Hedef
No	Performans Göstergeleri	İlgili Bölüm		
			2014	2019
1	Öğrenci memnuniyet oranı	OGYE	%90	%100
2	Veli memnuniyet oranı	OGYE	%80	%90
3	Çalışan memnuniyet oranı	OGYE	%85	%95

3.3.2.Tedbirler

No	Tedbir	Sorumlu Birimler
2	Kadın çalışan/öğretmenlerin hamilelik/doğum olaylarında yasal haklarının takibi özenle yapılacak, bu konuda kendileri detaylı bilgilendirilecektir.	Okul Yönetimi
3	Süreç analizi çalışmalarına hız verilerek okulumuz iş süreçleri maliyet, zaman ve risk analizine dayalı olarak iyileştirilecektir.	Okul Yönetimi
5	Okulumuz içinde ödüllendirilecek örnek uygulamaların yaygınlaştırılması sağlanacaktır.	Okul Yönetimi

Not: Bu çalışma yaprağı gerçek bir stratejik plandan faydalanılarak hazırlanmıştır. Okulun adı gizli tutulmuştur.

Ek 11: Aşama 1-Öğretmenleri Bilgilendirme

Aşağıda özellikleri belirtilen A Okulu için toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı okul olma sürecinin aşamaları ile ilgili olarak verilen sorular için çözüm üretiniz.

<u>A OKULU</u>: 1.600 öğrencisi, 150 eğitim personeli olan, ikili eğitim yapılan bir ilkokul. Eğitim personelinin yaş dağılımı homojen ve eğitim personeli sirkülasyonu düşük. Okul göç alan bir bölgede yer almakta ve velilerin sosyo-ekonomik durumu düşük.

Öğretmenler hangi yöntem veya yöntemlerle bilgilendirilecek? Bütün öğretmenlerin bilgilendirilmesi nasıl sağlanacak?

Öğretmenler ne derinlikte bilgilendirilecek?

Aşağıda özellikleri belirtilen B Okulu için toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı okul olma sürecinin aşamaları ile ilgili olarak verilen sorular için çözüm üretiniz.

B OKULU: 500 öğrencisi (80'i yatılı kız öğrenci), 45 eğitim personeli olan, normal eğitim yapılan bir resmi Anadolu lisesi. Okulda karma eğitim yapılmakta. Eğitim personelinin yaş ortalaması düşük olmakla birlikte okulda deneyimli öğretmenler de mevcut. Okulda eğitim personeli sirkülasyonu yüksek. Öğrencilerin ailelerinin sosyo-ekonomik durumu orta düzeyde ve çalışan anne-baba sayısı yüksek.

Öğretmenler hangi yöntem veya yöntemlerle bilgilendirilecek? Bütün öğretmenlerin bilgilendirilmesi nasıl sağlanacak?

Öğretmenler ne derinlikte bilgilendirilecek?

Ek 12: Aşama 2-TEGE, Çalışma İlke ve Esasları, Çalışma Planı
TEGE üyelerini belirlerken nelere dikkat edilecek?
Hangi özellikteki kişiler TEGE'ye dahil edilecek?
TEGE kaç kişiden oluşacak?
Çalışma ilke ve esasları neler olacak?

TEGE olarak çalışma planınızı hazırlayınız.

ÇALIŞMA PLANI

		FAALİYETLER	TARIHLER	KATKIDA BULUNACAK KİŞİLER	İHTİYAÇLAR	AÇIKLAMALAR
		1. TEGE Çalışma İlke ve Esaslarının Belirlenmesi				
	Hazırlık Aşaması	2. Öğretmen eğitimi				
Değerlendirme		3. Mevcut durum analizi				
İzleme ve Değe		4. Öncelikli hedeflerin belirlenmesi				
İzle	Aşaması	5. Eylem planın hazırlanması				
	Uygulama	6. Eylem planının uygulanması				

Ek 13: Aşama 3-Öğretmen Eğitimi
Eğitimin amacı ne olacak?
Eğitimi kim verecek?
Eğitim nerede verilecek?
Eğitim ne zaman verilecek?

Ek 14: Aşama 4-Öğrencileri ve Velileri Bilgilendirme

Öğrenciler hangi yöntem veya yöntemlerle bilgilendirilecek? Bütün öğrencilerin bilgilendirilmesi nasıl sağlanacak?

Öğrenciler ne derinlikte bilgilendirilecek?

Veliler hangi yöntem veya yöntemlerle bilgilendirilecek? Bütün velilerin bilgilendirilmesi nasıl sağlanacak?

Veliler ne derinlikte bilgilendirilecek?

Ek 15: Aşama 5 ve 6-Mevcut Durum Analizi-Öncelikli Hedeflerin Belirlenmesi
Nicel veri toplama aracı kimler tarafından doldurulacak?
Nicel veri toplama yönteminiz/yöntemleriniz ne olacak? Katılımı yüksek tutmak için hangi tedbirleri alacaksınız.
Nicel veri toplama aracında, aracı dolduracak kişilerden kendileri ile ilgili hangi bilgileri paylaşmalarını isteyeceksiniz?
Nicel veriler toplandıktan sonra nasıl bir hesaplama yapacaksınız?
Nitel veri inceleme aşamasında hangi doküman ve belgeleri inceleyeceksiniz?
Mevcut durum analizi sonuçları raporunu kimlerle ve hangi yöntemle paylaşacaksınız?
Öncelikli hedefler belirlenirken neler dikkate alınacak?

Okulunuzda nicel veri analizi sonuçları aşağıdaki şekildedir. Hangi hedefleri öncelikli olarak belirleyeceksiniz ve gerekçeleriniz nelerdir?

Standartlar	Hedefler	Ortalama
	EO-1.1. Sınıf içi uygulamalarda kullanılan, yöntem, teknik ve stratejiler, kız ve erkek çocukların farklı ilgi ve yeteneklerini toplumsal cinsiyet kalıpyargıları ile sınırlanmadan belirlenir.	2,05
EO-1. Sınıf içi	EO-1.2. Derslik, laboratuvar ve diğer eğitim ortamlarında kız ve erkek öğrencilere eşit düzeyde uygulama fırsatı verilir.	2,14
uygulamalar toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlayacak şekilde	EO-1.3. Kız ve erkek öğrencilere akademik performanslarını yükseltmeleri için eşit düzeyde destek sağlanır.	2,25
yapılır.	EO-1.4. Sınıfça kararlar alınırken kız ve erkek öğrencilerin eşit katılımını sağlayacak önlemler alınır.	2,2
	EO-1.5. Sınıf içi iş bölümünde her iki cinsiyete eşit fırsat verilir.	2,25
EO-2. Eğitim materyallerinin konu,	EO-2.1. Konular işlenirken toplumsal cinsiyet eşitsizliklerinin sorgulanmasını sağlayacak temalar seçilir.	1,82
metin ve görsellerinin toplumsal cinsiyet	EO-2.2. Ders kitaplarındaki görsellerin ve metinlerin toplumsal cinsiyet eşitliğine uygunluğu kız ve erkek öğrencilerin katılımıyla değerlendirilir.	1,76
eşitliğini destekleyecek şekilde	EO-2.3. Ödevlerde, projelerde öğrencilerin toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin farkındalığını artıracak konulara yer verilir.	1,67
üretilmesi ve kullanılması sağlanır.	EO-2.4. Derslerde geleneksel medyada ve günümüz bilgi iletişim teknolojilerinde toplumsal cinsiyet kalıpyargılarının yeniden nasıl üretildiği konusuna dikkat çekilir.	2,04
EO-3. Öğrenci	EO-3.1. Ölçme ve değerlendirme araçlarının içeriği toplumsal cinsiyet kalıpyargılarını yeniden üretmeyecek şekilde hazırlanır.	2,02
performansı toplumsal cinsiyete duyarlı bir	EO-3.2. Ölçme ve değerlendirme sonuçları paylaşılırken toplumsal cinsiyete duyarlı bir dil kullanılır.	2,2
şekilde değerlendirilir.	EO-3.3. Ölçme ve değerlendirme sonuçları bir cinsiyete göre olumlu veya olumsuz yığılma gösteriyorsa, nedenleri gözden geçirilir.	1,98

	EO-3.4. Kız ve erkek öğrencilerin başarıları eşit derecede takdir edilir.	2,47
EO-4. Öğrencilerin ders dışı etkinliklere	EO-4.1. Şube Temsilciliği ve Okul Öğrenci Meclisi Başkanlığı seçimlerinde kız ve erkek öğrenciler eşit derecede teşvik edilir.	2,55
katılımı, okul temsili ve görev dağılımı	EO-4.2. Okulu yarışma, konser, vb. etkinliklerde temsil edecek öğrencilerin görevlendirilmelerinde her iki cinsiyetin eşit katılımı sağlanır.	2,44
toplumsal cinsiyet eşitliği gözetilerek yapılır.	EO-4.3. Ders dışı bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif etkinliklere katılım, cinsiyetçi kalıpyargılardan bağımsız olarak eşit derecede teşvik ve takdir edilir.	2,4
	EO-5.1. Okulda kullanılan dil toplumsal cinsiyet eşitliğini destekler.	2,1
EO-5. Eğitim ortamında toplumsal cinsiyet eşitliğine	EO-5.2. Öğrenciler cinsiyetçi tutum ve davranışlarla karşılaştıklarında öğretmenleriyle veya okul yöneticileriyle paylaşıp yardım isteyebilir.	2,04
duyarlı bir iletişim vardır.	EO-5.3. Kız ve erkek öğrencilerin sözleri ve fikirleri eşit derecede dikkate alınır.	2,41
varan.	EO-5.4. Ayrımcı atasözlerin ve deyimlerin toplumsal cinsiyet eşitsizliğini nasıl ürettiklerine dikkat çekilir.	1,94
	EO-6.1. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve sonuçlarına dair öğrencilerde farkındalık yaratılır.	2,01
EO-6. Öğretmenler	EO-6.2. Kız ve erkek öğrenciler arasında olumlu davranış geliştirmek için kullanılan yöntemler cinsiyete dayalı olarak ayrıştırılmaz.	2,22
tutum ve davranışlarında toplumsal cinsiyet	EO-6.3. Öğrencilerin eşitlikçi davranışları öğretmenler tarafından teşvik edilir.	2,32
eşitliğine duyarlıdır.	EO-6.4. Kız ve erkek öğrencilere eşit davranılır, öğrencilerin cinsiyetlerinden dolayı kendilerine farklı davranıldığına dair algı oluşturacak tutum ve davranışlardan kaçınılır.	2,38
	EO-6.5. Öğrenme ortamında toplumsal cinsiyet rolleri ile ilgili arkadaş baskısını ve dışlanmayı önlemeye yönelik tedbirler alınır.	2,02

ı		1
EO-7. Veli ile olan	EO-7.1. Okulda toplumsal cinsiyet eşitliğini geliştirmeye yönelik çalışmalarda velilerle işbirliği yapılır.	2,04
ilişkilerde toplumsal cinsiyet eşitliğine	EO-7.2. Çocukların eğitimlerine katkı vermeleri için erkek ve kadın veliler eşit derecede desteklenir ve güçlendirilir.	2,11
duyarlı yaklaşılır.	EO-7.3. Tek başına çocuk büyüten veliler çocuklarının eğitimlerine katkı vermeleri için özellikle desteklenir.	2,12
	EO-8.1. Rehberlik hizmetleri planında tüm paydaşlarda toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin farkındalık oluşturmaya yönelik etkinliklere yer verilir.	2
	EO-8.2. Öğrencilerin, mesleklere ilişkin sahip oldukları kalıpyargılarla mücadele etmek için etkinlikler düzenlenir.	1,77
	EO-8.3. Alan ve meslek seçimi konularında öğrenciler cinsiyetten bağımsız olarak ilgi, yetenek ve kişilik özelliklerine uygun olarak yönlendirilir.	2,08
EO-8. Mesleki, eğitsel ve bireysel rehberlik	EO-8.4. Öğrencilerin cinsiyetlerinden bağımsız olarak ilgi, yetenek ve kişilik özelliklerine dayalı, alan ve meslek seçimi konularında velilerde duyarlılık geliştirilir.	2,04
hizmetlerinde toplumsal cinsiyete duyarlı olunur.	EO-8.5. Rehberlik uygulamalarında kullanılan ölçme-değerlendirme araçları tasarlanırken ve sonuçları değerlendirilip, paylaşılırken toplumsal cinsiyete duyarlı olunur.	2,05
dayam olumur.	EO-8.6. Öğrencilerin cinsiyetlerinden bağımsız olarak ilgilerini, yeteneklerini, öğrenme yollarını ve öğrenme güçlüklerini tanımalarına yönelik çalışmalar yapılır.	1,97
	EO-8.7. Cinsiyetçi toplumsal normların, önyargıların ve psiko-sosyal çevrenin kız ve erkek öğrencilerin psikolojik gelişimleri üzerindeki etkileri dikkate alınır	2,1
	EO-8.8. Öğrencilerin gelişimlerini destekleyen problem çözme becerileri, atılganlık becerileri, bedeni tanıma, cinsel gelişim, cinsel kimlik, ergenlik sorunları, yeme bozukluklarına vb. yönelik etkinlikler kız ve erkek öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun olarak düzenlenir.	
EO-9. Cinsel istismar başta olmak üzere	EO-9.1. Okul ve sınıf ortamlarında başta cinsiyet temelli olmak üzere şiddet ve tacizi önlemek için gerekli düzenlemeler yapılır.	2,08

şiddet ve zorbalığı önleme konusunda	EO-9.2. Bilgi iletişim teknolojileri aracılığıyla gerçekleştirilen cinsiyete dayalı şiddet ve tacizi önlemeye yönelik çalışmalar yapılır.	2,02
ortak tutum sergilenir.	EO-9.3. Çocukların erken evlilik vb. konularda oluşacak baskılarla karşılaştıklarında nerelerden yardım alabilecekleri konusunda bilgi düzeyleri ve farkındalıkları artırılır.	2,13
	EO9.4.Cinsiyete dayalı şiddetle mücadelede tüm paydaşlarla işbirliği yapılır.	2,15
Standartlar	Hedefler	Ortalama
OY-1. Okul yönetimi, çalışma planlarını	OY-1.1. Çalışma planlarında toplumsal cinsiyet eşitliği vurgusu yapılarak, toplumsal cinsiyet eşitliğini geliştirmeye yönelik faaliyetlere ve projelere yer verilir.	1,85
(stratejik plan, okul rehberlik planı vb.) coplumsal cinsiyet	OY-1.2. İnsan ve finans kaynaklarının toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı bir şekilde kullanımı planlanır.	2,04
əşitliğini /aygınlaştıracak şekilde yapar.	OY-1.3. Toplumsal cinsisyet eşitliğini sağlamaya yönelik tüm planlamalar ve tedbirler, yazılı olarak okul toplumuyla paylaşılır.	2,04
OY-2. Okul yönetimi, üm okul çalışanlarının	OY-2.1. Tüm okul çalışanlarının temel toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi alması sağlanır.	1,88
(öğretmen, yönetici ve destek personel) toplumsal cinsiyet	OY-2.2. Öğretmenlerin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Standartları eğitimi alması sağlanır.	2,01
eşitliğine duyarlı olmaları için gerekli eğitim çalışmalarını yapar.	OY-2.3. Toplumsal cinsiyet temelli şiddet ve zorbalık hakkında tüm okul çalışanlarının eğitim alması sağlanır.	2,05
OY-3. Okul yönetimi, okulda cinsiyete dayalı	OY-3.1. Yönetim ile çalışanlar arasındaki ilişkilerde cinsiyet ayırt etmeksizin şeffaflık ve bilgilendirme temel ilke olarak benimsenir.	2,1
ayrımcı ve aşağılayıcı söylemlerden,	OY-3.2. Kadın ve erkek çalışanların cinsiyete dayalı farklılıkları ve benzerlikleri herhangi bir baskı altında kalmadan tartışabilecekleri ortamlar hazırlanır.	2,05

tutumlardan ve davranışlardan uzak	OY-3.3. Çalışanların toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı dil kullanımı teşvik edilir.	2,02
durulmasının sağlar.	OY-3.4. Okulda cinsiyete dayalı aşağılayıcı/ayrımcı tutum ve davranışlar sergilendiğinde ne yapılacağı bilinir.	2
OY-4. Okul yönetimi, çalışanları toplumsal	OY-4.1 Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyecek çalışmalarda öğretmenlere rehberlik yapılır.	2,19
cinsiyet eşitliğini destekleyecek çalışmalar yapmaları için motive eder.	OY-4.2 Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyecek çalışmalar için gerekli ortam ve olanaklar sağlanır.	2,11
OY-5. Okul yönetimi, karar alma süreçlerine	OY-5.1. Karar alma süreçlerine öğrenci, veli, öğretmen ve diğer çalışanların katılabilmesi için toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı bir karar alma mekanizması oluşturulur.	2,14
öğrenci, veli, öğretmen ve diğer çalışanların	OY-5.2. Toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı katılımın nasıl olacağı çalışanlar tarafından bilinir.	2,16
cinsiyet bazında eşit katılımını sağlar.	OY-5.3. Kadın ve erkek çalışanların görüş ve önerileri eşit derecede dikkate alınır.	2,08
OY-6. Okul yönetimi,	OY-6.1. Öğretmenlere cinsiyet bazında okul içinde ve dışında eşit temsil ve yetki/sorumluluk verilir.	2,04
öğretmenlerin okul içi ve dışı görev dağılımında toplumsal	OY-6.2. İşin niteliği ve iş yükünün belirlenmesinde kadın ve erkek öğretmenler arasında toplumsal cinsiyet eşitliği gözetilir.	2,08
cinsiyet eşitliğine duyarlı bir yaklaşım	OY-6.3. Yöneticilik pozisyonları için kadın ve erkek öğretmenler eşit düzeyde teşvik edilir.	2,01
benimser.	OY-6.4. Kadın ve erkek öğretmenlere liderlik becerilerini kullanmaları için eşit fırsat verilir.	2,08
OY-7. Okul yönetimi çalışanların	OY-7.1. Kadın ve erkek öğretmenlerin başarıları eşit düzeyde takdir edilir.	2,17
performanslarını cinsiyetlerinden	OY-7.2. Performans değerlendirmede yanlılık olup olmadığı gözden geçirilir.	2,02

bağımsız değerlendirir	OY-7.3. Değerlendirme sonuçlarının değerlendirilen kişiyle paylaşımında toplumsal cinsiyete duyarlı bir dil kullanılır.	1,86					
OY-8. Okul yönetimi, toplumsal cinsiyet eşitliğini yaygınlaştırmaya yönelik çalışmaları geliştirmek için velilerle işbirliği yapar.	OY-8.1. Veliler arasında dil, din, ırk, kültür, cinsiyet vb. hiçbir ayrım yapılmaz.						
	OY-8.2. Veliler için toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin ve etkilerinin neler olduğu konusunda bilgilendirici etkinlikler düzenlenir.						
	OY-8.3. Veliler cinsiyete dayalı şiddet ve zorbalığın ne olduğu, etkilerinin neler olduğu ve nasıl önlenmesi gerektiği konusunda bilgilendirilir.	2,07					
OY-9. Okul yönetimi, okul ve çevresinin güvenliğini sağlarken toplumsal cinsiyet temelli ihtiyaçları dikkate alır.	OY-9.1. Okulun toplumsal cinsiyet ile ilgili acil ve riskli durumlar için geliştirilmiş önleme ve iyileştirme programları vardır.	2,05					
	OY-9.2. Okulun açık ve kapalı mekânlarında cinsiyet ayrımı yapılmaksızın çocukların, çalışanların ve velilerin kendilerini güvende hissetmeleri için gerekli önlemler alınır.						
	OY-9.3. Cinsiyet ayrımı yapılmaksızın öğrenci, çalışan ve velilerin okula güvenli bir şekilde ulaşması sağlanır.						
	OY-9.4. Güvenlik görevlileri, veliler, ilgili diğer kurum ve kuruluşlarla cinsiyet temelli şiddeti önlemek üzere düzenli işbirliği yapılır.	2,02					
OY-10. Okul yönetimi, binaların kullanımında, ortamların düzenlenmesinde toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	OY-10.1. Okul koridorları, spor alanları, okul bahçesi ve kantin vb. kız ve erkek öğrencilerin ortak ve eşit olarak yararlanabilecekleri şekilde tasarlanır.	2,19					
	OY-10.2. Okulun iç ve dış mekânlarında (derslikler, koridorlar, laboratuvarlar, bahçe, spor-sanat alanları, vb.) kullanılan görsellerin çocukların gelişim özelliklerine ve toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı olmasına özen gösterilir.						
	OY-10.3. Kadın ve erkek öğretmenlerin öğretmen dinlenme mekânları ortak kullanabilecekleri şekilde düzenlenir.	2,11					
	OY-10.4. Tuvaletler kız ve erkek öğrenciler ile kadın ve erkek öğretmenlerin ihtiyaçlarına uygundur.	2,17					

Ek 16: Aşama 7 ve 8-Eylem Planının Hazırlanması ve Uygulanması									
Eylem planını kim/kimler hazırlayacak?									
Eylem planı hazırlama aşamasında sizin (TEGE) rolünüz ne olacak?									
Hazırlanan eylem planını kimlerle paylaşacaksınız?									
TEGE olarak eylem planının uygulanması aşamasında, uygulamaların planlandığı şekilde yürütülüp yürütülmediğini nasıl takip edeceksiniz?									

Bir önceki aşamada öncelikli hedef olarak belirlediğiniz EO2.2 için belirleyeceğiniz bir faaliyete yönelik eylem planı hazırlayınız.

STANDART					EYL ÜL		EKİM						KASIM			ARALIK				OCAK		
	HEDEF	FAALİYET	FAALİYET ADIMLARI	SORUMLU	3. HAFTA	4. HAFTA	1. HAFTA	2. HAFTA	3. HAFTA	4. HAFTA	5. HAFTA	1. HAFTA	2. HAFTA	3. НАГТА	4. HAFTA	1. HAFTA	2. HAFTA	3. НАГТА	4. HAFTA	1. HAFTA	2. HAFTA 3. HAFTA	
materyallerinin konu, metin ve görsellerinin toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyecek şekilde üretilmesi ve	metinlerin toplumsal cinsiyet eşitliğine uygunluğu kız ve erkek öğrencilerin						,												7			
	katılımıyla değerlendirilir.																					

Ek 17: Millî Eğitim Müdürlüğü Yasal Yükümlülükleri ve Mevzuat Analizi

2015-2019 STRATEJİK PLAN DURUM ANALİZİ

Yasal Yükümlülükler ve Mevzuat Analizi

Hatay İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün yasal yetki, görev ve sorumlulukları başta T.C. Anayasası
/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ve 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı
Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine
dayanılarak 18 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan Millî Eğitim Bakanlığı İl ve
İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri Yönetmeliği esaslarına göre belirlenmektedir.

Anayasanın "Eğitim ve Öğrenim Hakkı ve Ödevi" başlıklı 42. maddesi sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'de Bakanlık teşkilatı Okul öncesi, ilk ve orta öğretim çağındaki öğrencileri bedenî, zihnî, ahlaki, manevî, sosyal ve kültürel nitelikler yönünden geliştiren ve insan haklarına dayalı toplum yapısının ve küresel düzeyde rekabet gücüne sahip ekonomik sistemin gerektirdiği bilgi ve becerilerle donatarak geleceğe hazırlayan eğitim ve öğretim programlarını tasarlamak, uygulamak, güncellemek; öğretmen ve öğrencilerin eğitim ve öğretim hizmetlerini bu çerçevede yürütmek ve denetlemekle sorumlu tutulmuştur.

Hatay İl Milli Eğitim Müdürlüğü, bu sorumlulukları yerel ölçekte ilgili mevzuat hükümleri gereğince yerine getirmektedir. Her ilçede İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü bulunmaktadır. İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri hizmetin özelliklerine göre şubeler ve bürolar ile sürekli kurul ve

: Hatay İl Milli Eğitim Müdürlüğü Yasal Yükümlülükle

FAALİYET ALANLARI	YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER			
	*2013/5171 nolu Bakanlar Kurulu Kararı			
	İlköğretim Kurumları Yönetmeliği			
1. TEMEL EĞİTİM	*Denklik Yönetmeliği			
I. IEMEL EGITIM	*Okul Öncesi Eğitimi Kurumları Yönetmeliği			
	03/09/2013 tarihli ve 2296610 sayılı Bakanlık yazısı			
	*MEB Kurum Açma Ad Verme Yönetmeliği			
	*Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği			
	*Sosyal Etkinlik Yönetmeliği			
2. ORTAÖĞRETİM	*İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumlarında *Parasız Yatılılık			
	Sosyal Yardım Yönetmeliği			
	*Öğrencileri Yetiştirme Kursları Yönergesi			
3. MESLEKÎ VE TEKNÎK	*Ortaöğretim Yönetmeliği			
EĞİTİM	*3308 Mesleki ve Teknik Eğitim Kanunu			
	*5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu			
	*Özel Eğitim Kurumları Yönetmeliği			
4. ÖZEL ÖĞRETİM	*Motorlu Taşıt Sürücü Kursları Yönetmeliği			
	*Özel Öğrenci Yurtları Yönetmeliği			
	*Motorlu Taşıt Sürücü Adayları Direksiyon *Eğitimi Uygulama Yönerges			
	*5378 Sayılı Özürlüler ve Bazı Kanun ve *Kanun Hükmündeki			
5. ÖZEL EĞİTİM VE	Kararnameler Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun			
REHBERLİK	*5825 Sayılı Engellilerin Haklarına İlişkin Kanun			
	*573 Sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname			

Hatay İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayfa 11

2015-2019 STRATEJİK PLAN DURUM ANALİZİ

	*Özürlüler ile ilgili 2002/58 sayılı Başbakanlık Genelgesi
	*2006/18 Sayılı Genelge (Kamu binalarının özürlülere uygun duruma
	*2008/60 Sayılı Genelge (Kaynaştırma Eğitim Uygulamaları)
	*Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği
FAALİYET ALANLARI	YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER
	*3308 Mesleki ve Teknik Eğitim Kanunu
6.HAYAT BOYU ÖĞRENME	*Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği
VE BİLGİ TOPLUMU	*Açık Öğretim Lisesi Yönetmeliği (İlk
	*Halk Eğitimi Faaliyetlerinin Uygulanmasına Dair Yönerge
	*Strateji Geliştirme Birimlerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
	*Îl Milli Eğitim Müdürlükleri Araştırma Geliştirme (ARGE) Yönergesi
	*5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
7. STRATEJİ GELİSTİRME	*Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
7. STRATEST GELIGIE	
	*Milli Eğitim Bakanlığı İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri Yönetmeliği
	*TEFBİS Uygulama Yönergesi
	*Okul Aile Birliği Yönetmeliği
	*Araştırma İzinleri 2012/13 nolu Genelge
	*Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
8. DENETÍM VE	*657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu
REHBERLİK	*Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Müfettişleri Başkanlıları Yönetmeliği
	*5434 Sayılı Emekli Sandığı Kanunu
	*5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu
	*5682 Sayılı Pasaport Kanumu *Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumların Yönetici ve
	Öğretmenlerinin Norm Kadrolarına İlişkin Yönetmelik
	*Milli Eğitim Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği
	Yönetmeliği
	*Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik
	et Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atamalarına İlişkin Yönetmelik
	*Özürlülerin Devlet Memurluğuna Alınma Şartları ile Yapılacak Yarışma Smavları Hakkında Yönetmelik
9. İNSAN KAYNAKLARI	*Özürlülere Verilecek Rapor Hakkında Yönetmelik
	*Korunmaya Muhtaç Çocukların Tespiti ve Atanmalarına İlişkin Yönetmelik
	*Kamu Görevlilerine İlk Defa Atanacaklar için *Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik
	*Milli Eğitim Bakanlığının Yurt Dışı Teşkilatına Sürekli Görevle atanacak Personel Hakkında Yönetmelik
	*Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmenlerin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği
	*Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 9 sayılı Kararı
	içi Eğitim Yönetmeliği
	Aday Memurların Yetiştirilmesine İlişkin Yönetmelik
	*Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumu Yöneticileri
	Değiştirme Yönetmeliği
	*MEB Personeline Başarı, Üstün Başarı Belgesi ve Ödül Verilesine Dair
	Yönerge
	*6245 Sayılı Harcırah Kanunu
10. DESTEK HÌZMETLERÌ	*Taşımalı İlköğretim Yönetmeliği
	*4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu

Hatay İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayfa 12

2015-2019 STRATEJİK PLAN DURUM ANALİZİ

(C)	*MEB Öğretmen ve Yöneticilerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İliskin Karar				
	*2946 Savili Kamu Komulari Kanunu				
	*MEB'e Bağlı Öğretmenevleri, Öğretmenevi ve Öğretmen Lokalleri ile Sosyal Tesisler Yönetmeliği				
	*7126 Sayılı Sivil Savunma Kanunu				
FAALİYET ALANLARI	YÜKÜMLÜLÜKLER				
11. BİLGİ İŞLEM	*Şubat 2011/2641 Sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Merkezi Sistem Sınav Yönergesi				
	*Milli Eğitim Bakanlığı Bilgi ve Sistem Güvenliği Yönergesi				
	*652 Sayılı Milli Eğitim Bakanlığmın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname				
	*222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu				
	*1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu				
	*2942 Sayılı Kamulaştırma Kanunu				
	*5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu				
12. İNŞAAT FAALİYETLERİ	*3194 Sayılı İmar Kanunu				
-	*4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeler				
	*Eğitim Öğretim Tesislerinin Kiralama Karşılığı Yaptırılması ile Tesislerdeki Eğitim Öğretim Hizmet Alanları Dışındaki Hizmet ve Alanları İşletilmesi Karşılığında Yenilenmesi Dair Yönetmelik				
	*Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Tahsis ve Devri Hakkında Yönetmelik				
	*Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik				
Acres mino	*MEB Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğinin 2012/02 nolu Genelgesi				
ÖZEL BÜRO	*4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu				
	Milli Eğitim Bakanlığı İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri Yönetmeliği				

Faaliyet Alanları, Ürün ve Hizmetler

Müdürlüğümüzün faaliyet alanları "Eğitim Öğretim Faaliyetleri" ve "Yönetsel Faaliyetler" olmak üzere iki ana faaliyet alanında gruplandırılarak sunmuş olduğu hizmetler aşağıdaki belirlenmişti

: Eğitim Öğretim Faaliyet Alanları Ürün/Hizmetler

FAALİYET	ÜRÜN VE HİZMATLER	EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAK ÜRÜN VE HİZMETLER
EĞİTİM	a) Okul öncesi eğitind yaygınlaştıracak ve geliştirecek çalışmalar yapmak, b) İlköğretim öğrencilerinin yönden desteklenmesini koordine	Temel eğitim, ortaöğretim, mesleki ve teknik eğitim, din öğretimi, özel eğitim ve rehberlik ile hayat boyu öğrenmeye yönelik ortak hizmetler aşağıda belirtilmiştir. a) Eğitimi geliştirmeye yönelik görevler: ğitim öğretim programlarının uygulanmasını
2.ORTAÖĞRETİM 3. MESLEV VE TEKNİK ZĞİTİM	a) Yülkeköğretimle ilgili Bakanlıkça verilen görevleri yerine b) Yükseköğretime giriş sınavları kuruluşlarla işbirliği yapmak. a) Mesleki ve teknik eğitim istihdam ilişkisini yerelde sağlamak	sağlamak, uygulama rehberleri hazırlamak, 2) Ders kitapları, öğretim materyalteri ve eğitim araç gereçlerine ilişkin işlemleri yürütmek, etkin kullanımlarını sağlamak, 3) Eğitimde firsat eşitliğini sağlamak, 4) Eğitime erişimi teşvik edecek ve artıracak çalışmalar yapmak, 5) Eğitim hizmetlerinin yürütülmesinde

Hacay İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayfa 13

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü

ETCEP Offsi MEB Beşevler Kampüsü, F Blok, Kat:1 Yenimahalle, ANKARA Tel: +90 312 212 50 55 Fax: +90 312 212 50 59

Ek 18: Analiz Ölçütleri

Aşağıda yer alan durumların hangi analiz ölçütü kapsamına girdiğini bulunuz ve ilgili kutuyu işaretleyiniz.

Genel Eşitlik (GE) Fiili Eşitlik (FE) Toplumsal Cinsiyeti Ana Akımlaştırmak (TCA)

	GE	FE	TCA
İlköğretimin tüm çocuklar için ücretsiz ve zorunlu olması			
2. Kız çocuklarının okula gönderilmesi karşılığında aileye verilen şartlı eğitim yardımının erkek öğrencilerin okula gönderilmesine verilenden daha yüksek bir meblağda olması			
3. Toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme planlaması ve kamu harcaması			
4. Okullarda kullanılacak öğretim materyalleri ve ders kitapları için oluşturulacak standartlar arasında toplumsal cinsiyet eşitliğine yer verilmesine ilişkin düzenlemeler			
5. Kız ve erkek öğrencilere eşit eğitim hakkı veren düzenlemeler			
6. Hayat Boyu Öğrenme hizmetleri çerçevesinde verilen eğitim-öğretim ve okuma-yazma kursu gibi hizmetlerde eğitim-öğretim hakkını hiç ya da gereği gibi kullanamamış kadınlara öncelik tanınması			
7. Kamu politikaları belirlenirken kadın ve erkek üzerindeki olası etkileri ve kadınlar ve erkeklerin bu politikadan eşit biçimde yararlanıp yararlanamayacağının göz önüne alınması			
8. İlköğretim bölge okullarına bağlı pansiyonlar ve yatılı ilköğretim bölge okullarına ilişkin düzenlemelerde kız çocuklarına öncelik tanınması, bu kurumlara erişiminde kız çocuklarına öncelik tanınması (pozitif ayrımcılık yapılması)			
9. Okullarda işe alınan öğretici olmayan personelin istihdamında kadın ve erkek çalışan sayısı arasında denge gözetilmesi			

Ek 19: Temel Değerlendirme Ölçütleri ve Sorular

EĞİTİM MEVZUATINI TOPLUMSAL CİNSİYET AÇISINDAN DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ VE SORULARI

A.TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNE DUYARLI EĞİTİM ORTAMI

1. Genel Eşitlik

Genel anlamda eşitlik, eğitimle ilgili kadın ve erkeklerin eşit hakka sahip olması, eğitim ortamında kız ve erkek öğrencilerin eşit haklara sahip olup, eşit muamele görmeleri demektir. Bu ölçüt çerçevesinde sorulacak sorular şunlardır:

İncelenen mevzuat,

- a) kız ve erkek öğrencilere esit eğitim hakkı veriyor mu?
- b) kız ve erkek öğrencilere eşit fırsatlar tanıyor mu?
- c) bilgiye ulaşmada kız ve erkek öğrencilere eşit fırsat tanıyor mu?
- d) cinsiyet bakımından ayrımcılığı yasaklıyor mu?
- e) kız ve erkek çocuklarının eğitime eşit bir şekilde katılmalarını sağlamaya ilişkin düzenleme içeriyor mu?

2. Fiili Eşitlik

Kız ve erkek öğrencilerin eğitim hakkının yaşama geçirilmesiyle ilgili yapılması gerekenleri içeren fiili eşitlik, eğitime erişim olanakları başta olmak üzere, kız ve erkek çocukların bu hakları gereği gibi kullanabilmeleri için fiziksel erişim ve ekonomik erişimle ilgili olanakların onlara sağlanmasını ve pozitif ayrımcılıkla ilgili düzenlemelerin yapılmasını gerektirmektedir. Bu bağlamda, okullara fiziksel erişim, ekonomik erişim, karma eğitimin olup olmadığıyla ilgili katılım, okulun tamamlanmasının sağlanmasıyla ilgili eşitlik, dezavantajlı grupların göz önünde tutulması ve pozitif ayrımcılık uygulamaları fiili eşitlik kapsamındadır. Fiili eşitlik ölçütü çerçevesinde sorulacak sorular şunlardır:

İncelenen mevzuat,

- a) kız ve erkek çocuklarının okullara fiziksel olarak ulaşmalarıyla ilgili imkanların sağlanmasını içeriyor mu?
- b) kız ve erkek çocuklarının taşımalı eğitim ve okula ulaşım imkânlarının sağlanmasıyla ilgili düzenleme iceriyor mu?
- c) kız ve erkek çocuklarının yoksulluk nedeniyle eğitim haklarını bırakmamaları için düzenleme içeriyor mu?
- d) ekonomik zorluklar nedeniyle eğitim dışında kalan veya bu riski taşıyan çocukların ve ailelerinin maddi olarak desteklenmelerine ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- e) kız ve erkek çocuklarının erken dönemde okuldan ayrılmalarını önlemeye ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- f) okuldan ayrılmak zorunda kalmış olan kız çocuklarının ve kadınların eğitimlerini tamamlamalarını sağlamak için düzenleme içeriyor mu?
- g) kız ve erkek çocuklarının eğitime aktif bir şekilde katılmalarını sağlamaya ilişkin düzenleme iceriyor mu?
- h) kız çocuklarının okumalarına ilişkin burs sağlanmasına yönelik düzenleme içeriyor mu?
- i) kız çocuklarının okula gönderilmelerinin teşvik edilmesine ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- j) okul öncesi eğitime kız ve erkek çocuklarının katılımına ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- k) kız çocuklarının spor ve diğer aktivitelere eşit bir şekilde katılmalarına ilişkin düzenleme içeriyor mu?

kız çocuklarının matematik, fen bilimleri ve mühendislik alanlarında (toplumsal klişelerle kız çocuklarının başarısız olduğu varsayılan alanlarda) ilerleyebilmelerini ve başarılı olmalarını sağlamaya yönelik düzenleme içeriyor mu?

Fiili anlamda eşitlik, dezavantajlı grupların eşit eğitim hakkının yaşama geçirilmesi için de düzenlemeler yapılmasını gerektirmektedir. Dezavantajlı grupta engelli öğrenciler olabildiği gibi, ana dili farklı olan öğrenciler ve mülteciler de yer alır. Bu bağlamda incelenecek mevzuatta aranacak hususlar şunlardır:

İncelenen mevzuat,

- a) engelli kız ve erkek çocuklarının eğitim haklarını gereği gibi kullanmalarını sağlayan düzenleme iceriyor mu?
- b) erken dönemde okuldan ayrılmaya zorlayan gelenek ve kültürlere bağlı kız ve erkek çocuklara yönelik özel programlar yapılması ve bu çocukların aileleri üzerinde durulmasına ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- c) sosyal dışlanmayla karşılaşan kız ve erkek çocuklar için özel öncelikler oluşturmayı sağlayan düzenleme içeriyor mu?
- d) mülteci kız ve erkek öğrencilerin eğitim haklarını kullanmalarına ilişkin düzenleme içeriyor mu?

3. Toplumsal Cinsiyetin Ana Akımlaştırılması

Eğitim ortamıyla ilgili toplumsal cinsiyetin ana akımlaştırılması, eğitim ortamında cinsiyetçi yargılara yer verilmemesini ve eşitlikçi bir eğitim ortamına ilişkin yapılması gerekenleri en geniş anlamıyla içermektedir. Toplumsal cinsiyeti ana akımlaştırmak toplumsal cinsiyet eşitliğine ulaşmak bakımından kabul edilen önemli stratejilerden biridir. Toplumsal cinsiyeti ana akımlaştırmak politika döngüsünün — planlama, uygulama, izleme/değerlendirme gibi- tüm aşamalarında toplumsal cinsiyet eşitliği bakış açısını etkin kılmakla ilgilidir. Bu anlamda eğitim ortamında toplumsal cinsiyeti ana akımlaştırmak, toplumsal cinsiyetle ilişkili klişelere ve ön yargılara yer vermeyen öğretim programları, öğretme şekilleri, cinsiyetçi davranmayı önleyen rol modelleri oluşturmakla ilgilidir. Bu çerçevede, mevzuat analizinde kullanılan sorular şunlardır:

İncelenen mevzuat,

- a) ders programlarında toplumsal cinsiyet eşitliğine yer verilmesine ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- b) toplumsal cinsiyete ilişkin klişeler ve ön yargılarla mücadele etmeye ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- c) öğrenci performansını değerlendirmede toplumsal cinsiyet klişelerinden uzak durulmasına ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- d) okullarda kullanılacak materyaller için oluşturulacak standartlar arasında toplumsal cinsiyet eşitliğine yer verilmesine ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- e) öğretmenlerin ders kitapları ve diğer öğretimle ilgili materyal ve dil kullanımında cinsiyetçi ifadelere yer vermemeleri ve bunları kullanmamaları konusunda düzenleme içeriyor mu?
- f) öğretmenlerin eşit bir şekilde öğrencilerle ilişki kurmalarını ve/veya sınıf içi uygulamaların toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun yapılmasını teşvik eden düzenleme içeriyor mu?
- g) öğrencilerin ders dışı etkinliklere katılımı, okul temsil ve görev dağılımında toplumsal cinsiyet eşitliğinden hareket edileceğine dair düzenleme içeriyor mu?
- n) toplumsal cinsiyet klişelerinin en yoğun olduğu spor ve diğer aktivitelerde toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamaya yönelik düzenleme içeriyor mu?

- i) demokratik vatandaşlık ve insan hakları konularında toplumsal cinsiyet eşitliğine yer verilmesine ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- j) öğretim programlarında kadınların ve kız çocuklarının insan hakları ihlallerinin üzerinde durulmasına iliskin düzenleme içeriyor mu?
- k) okullardaki ders materyallerinde görülebilen cinsiyetçi roller, klişeler ve kalıpyargılara dayalı ifadelerin ve içeriklerin taranması ve çıkartılması; ve ders materyallerinin toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı bir dil ve içerikle hazırlanmasına ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- I) mesleki, eğitsel ve bireysel rehberlik hizmetlerinde toplumsal cinsiyete duyarlı olunacağı, toplumsal cinsiyet klişelerinden hareket edilmeyeceğine ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- m) mesleki teknik okul programlarında toplumsal cinsiyet eşitliği veya cinsiyet ayrımcılığı yapılmamasına ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- n) mesleki teknik okul programına ilişkin düzenlemelerin toplumsal cinsiyet eşitliği çerçevesinde yapılacağına dair düzenleme içeriyor mu?
- o) cinsel eğitim ve aile eğitiminin yapılmasına ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- p) velilerle olan ilişkilerde toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı olunmasına ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- q) öğretim programlarında cinsel istismar başta olmak üzere, her türlü şiddet ve zorbalığı önlemekle ilgili eğitim verilmesine ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- r) şiddetin önlenmesi için medya organları tarafından aile içi şiddet ve diğer şiddet türlerini önlemeyi destekleyici yayınlar yapılmasının sağlanmasına yer veriliyor mu?

B.TOPLUMSAL CINSIYET EŞİTLİĞİNE DUYARLI OKUL YÖNETİMİ

1. Genel Eşitlik

Okul yönetimine katılımda cinsiyet eşitliğinden hareket edilmesiyle ilgili hükümler, genel anlamda eşitlikle ilgilidir. Bu ölçüt çerçevesinde sorulacak sorular şunlardır:

İncelenen mevzuat,

- a) okullardaki seçimlere kız ve erkek çocukların eşit bir şekilde katılımını sağlamaya yönelik düzenleme içeriyor mu?
- b) eğitim sürecinin her düzeyinde kadın ve erkeklerin dengeli temsil edilmelerini sağlamaya yönelik düzenleme içeriyor mu?
- c) kız ve erkek çocuklarının okul yönetimine aktif bir şekilde katılmalarına ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- d) eğitim sürecinde velilere yer verilmesine ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- e) karar alma süreçlerine öğretmen, veli, öğrenci ve diğer okul çalışanlarının katılmasını sağlayan düzenleme içeriyor mu?
- f) öğretmenlere cinsiyet bazında eşit temsil, yetki ve sorumluluk verileceğine ilişkin düzenleme iceriyor mu?
- g) yöneticilik pozisyonları için kadın ve erkek öğretmenler eşit bir şekilde teşvik edileceğine ilişkin düzenleme içeriyor mu?

2. Fiili Eşitlik

İncelenen mevzuat,

- a) kız öğrencilerin yönetime aktif şekilde katılmasını sağlayıcı düzenleme içeriyor mu?
- b) kadın öğretmenlerin yönetime katılmalarını sağlayıcı nitelikte düzenleme içeriyor mu?

- c) kadın öğretmenlerin liderlik becerilerini kullanmaları bakımından fırsat tanınmasına ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- d) kadın ve kız çocuklarına yönelik şiddetin ortadan kaldırılmasıyla ilgili bilgilendirme yapılmasına ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- e) kız ve erkek çocuklarına yönelik cinsel istismara dair öğrencilerde farkındalığının sağlanmasına ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- f) öğretmenler ve diğer okul personelinde kız ve erkek çocuklarına yönelik cinsel istismar ve diğer şiddet türleri konusunda farkındalık kazandırmaya yönelik programların yapılmasına ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- g) okul yönetiminin cinsel şiddet, akran şiddeti ve diğer şiddet türleriyle mücadele konusunda eylem planı veya politikalar oluşturmalarına ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- h) okuldaki güvenlik ve okul servis çalışanlarına cinsel şiddet ve diğer şiddet konularında farkındalık eğitimi verilmesine ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- i) kız ve erkek çocukların karşılaşabilecekleri şiddet konusunda nereye ve nasıl başvuracakları konusunda bilgilendirme yapılmasına ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- j) velilere cinsiyete dayalı şiddet ve akran zorbalığı konusunda bilgilendirme yapılmasına ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- k) aile içi şiddet konusunda kız ve erkek çocuklarının bilgilendirilmesine ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- i) zorla evlendirilme gibi geleneklerle karşılaşan kız çocukların desteklenmesine ve korunmasına yönelik neler yapılması gerektiğine ilişkin düzenleme içeriyor mu?

3. Toplumsal Cinsiyeti Ana Akımlaştırmak

Okul yönetiminde toplumsal cinsiyeti ana akımlaştırmak, yönetim düzeyinde ve okul ortamında toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlayıcı düzenlemeler yapılmasını gerektirmektedir. Bu ölçüt çerçevesinde sorulacak sorular şunlardır:

İncelenen mevzuat,

- a) okul idaresinin toplumsal cinsiyeti ana akımlaştırmasına ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- b) okuldaki görevliler, güvenlik personeli ve velileri toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda duyarlı kılma çalışmalarının sağlanmasına ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- c) toplumsal cinsiyet eşitliği, insan hakları ve insan onuru bilgilerine dayalı olarak öğrencilerin kendilerine saygılarını geliştirecek eğitim programları oluşturulmasına ilişkin düzenleme icerivor mu?
- d) kız ve erkek öğrencilerin, okul idaresi ve diğer yönetimle ilgili işlerde ve okuldaki kulüp çalışmaları ve faaliyetlerde dengeli katılımını sağlamaya yönelik düzenleme içeriyor mu?
- e) eğitimcilere yönelik toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin eğitim materyalleri hazırlayarak dağıtmakla ilgili düzenleme içeriyor mu?
- f) öğretmenlerin, kızların ve erkek çocukların tam gelişmelerini önleyici toplumsal cinsiyet ön yargıları ve klişelerine karşı çalışmalar yapmalarını teşvik etmeye yönelik düzenleme içeriyor mu?
- g) öğretmenlere hizmet içi eğitimde toplumsal cinsiyet duyarlılığı kazandırılmasına ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- h) öğretmenlere ve okul personeline yönelik olarak cinsiyet ayrımcılığı yapmamalarına dair programlar yapılmasına ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- i) velilere toplumsal cinsiyet eşitliği duyarlılığı kazandırmaya yönelik programlar yapılmasına ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- j) velilerin toplumsal cinsiyet klişeleri ve ön yargıları konusunda bilgilendirilmesini sağlamakla ilgili düzenleme içeriyor mu?

- k) velilerle işbirliği halinde toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlayıcı çalışmalar yapılmasını gerektiriyor mu?
- l) kız ve erkek çocuklarının sürekli devamsızlık yapmalarına veya okulu terk etmelerine yol açan gelenek ve kültürel yargılara sahip velilere farkındalık kazandırılmasına ve bu velilerde tutum değişikliği yaratılmasına ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- m) okul yönetiminin çalışanların performansını cinsiyetten bağımsız değerlendireceğine ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- n) okul yönetiminin okulda cinsiyete dayalı ayrımcı ve aşağılayıcı söylemlerden uzak durulmasına ilişkin çalışma yapmasına ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- o) okul koridorları, spor alanları ve okul bahçesi kız ve erkek öğrencilerin eşit olarak yararlanacakları şeklinde tasarlanmasına ilişkin düzenleme içeriyor mu?

C) EĞİTİMDE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ PERSPEKTİFİ BAKIMINDAN POLİTİKA BELGELERİNİN TARANMASINA İLİŞKİN GENEL ÖLÇÜTLER

Eğitim politikalarını oluşturan/betimleyen temel politika belgeleri,

- a) toplumsal cinsiyeti ana akımlaştırmaya ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- b) toplumsal cinsiyeti ana akımlaştırmaya ilişkin eylem planları veya programlar ve bunlara ilişkin ayrılan kaynak ve bunları izlemeye ilişkin düzenleme yapmayı içeriyor mu?
- c) toplumsal cinsiyete duyarlı bütçe yapılmasına ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- d) karar alma mekanizmalarında toplumsal cinsiyet dengesinin gözetilmesine ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- e) toplumsal cinsiyet eşitliği ve toplumsal cinsiyetin ana akımlaştırılmasına ilişkin yetkililere eğitim verilmesini belirten düzenleme içeriyor mu?
- f) öğretmenler ve ders planlayıcıları için toplumsal cinsiyet perspektifine ilişkin materyal üretilmesine dair düzenleme içeriyor mu?
- g) kadın ve erkek eşitliği ve özellikle eğitim alanına ilişkin haklar konusunda öğretmenler ve diğer personelin ulusal ve uluslar arası mevzuat hakkında bilgilendirilmesini gerektiren düzenleme içeriyor mu?
- h) herkes için eğitimle ilgili düzenleme içeriyor mu?
- i) kadınların-kız çocuklarının ve erkeklerin eşit şekilde eğitime katılmalarına ilişkin düzenleme içeriyor mu?
- j) kız çocuklarının eğitim yönünden fiili eşitsizliklerini önlemeye dair bütçe ayrılması konusunda düzenleme içeriyor mu?
- k) kadın ve kız çocuklarına yönelik şiddetin önlenmesi konularına eğitimde yer verilmesine ilişkin düzenleme içeriyor mu?

Ek 20: Eğitim Mevzuatından Seçili Örnekler

A)

Millî Eğitim Temel Kanunu (1739)

BİRİNCİ BÖLÜM

Türk Millî Eğitiminin Amaçları

I - Genel amaçlar:

Madde 2 – Türk Millî Eğitiminin genel amacı, Türk Milletinin bütün fertlerini,

- 1. (Değişik: 16/6/1983 2842/1 md.) Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;
- 2. Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;
- 3. İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak;

Böylece bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan millî birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır. II – Özel amaçlar:

Madde 3 – Türk eğitim ve öğretim sistemi, bu genel amaçları gerçekleştirecek şekilde düzenlenir ve çeşitli derece ve türdeki eğitim kurumlarının özel amaçları, genel amaçlara ve aşağıda sıralanan temel ilkelere uygun olarak tespit edilir.

IKINCI BÖLÜM

Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri

I – Genellik ve eşitlik:

Madde 4 – Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet ve din ayırımı gözetilmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.

II – Ferdin ve toplumun ihtiyaçları:

Madde 5 – Millî eğitim hizmeti, Türk vatandaşlarının istek ve kabiliyetleri ile Türk toplumunun ihtiyaçlarına göre düzenlenir.

III – Yöneltme:

Madde 6 – Fertler, eğitimleri süresince, ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlara veya okullara yöneltilerek yetiştirilirler.

(**Değişik:** 16/8/1997 - 4306/3 md.) Millî eğitim sistemi, her bakımdan, bu yöneltmeyi gerçekleştirecek biçimde düzenlenir. Bu amaçla, ortaöğretim kurumlarına, eğitim programlarının hedeflerine uygun düşecek şekilde hazırlık sınıfları konulabilir.

Yöneltme'de ve başarının ölçülmesinde rehberlik hizmetlerinden ve objektif ölçme ve değerlendirme metotlarından yararlanılır.

IV – Eğitim hakkı:

Madde 7 – İlköğretim görmek her Türk vatandaşının hakkıdır.

İlköğretim kurumlarından sonraki eğitim kurumlarından vatandaşlar ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanırlar.

V - Fırsat ve imkan eşitliği:

Madde 8 – Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkan eşitliği sağlanır.

Maddi imkanlardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek eğitim kademelerine kadar öğrenim görmelerini sağlamak amacıyla parasız yatılılık, burs, kredi ve başka yollarla gerekli yardımlar yapılır.

Özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocukları yetiştirmek için özel tedbirler alınır.

Madde 23 – İlköğretimin amaç ve görevleri, millî eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak,

- 1. Her Türk çocuğuna iyi bir vatandaş olmak için gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkları kazandırmak; onu millî ahlak anlayışına uygun olarak yetiştirmek;
- 2. Her Türk çocuğunu ilgi, istidat ve kabiliyetleri yönünden yetiştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamaktır.
- 3. (Ek: 16/8/1997 4306/4 md.) İlköğretimin son ders yılının ikinci yarısında öğrencilere, ortaöğretimde devam edilebilecek okul ve programların hangi mesleklerin yolunu açabileceği ve bu mesleklerin kendilerine sağlayacağı yaşam standardı konusunda tanıtıcı bilgiler vermek üzere rehberlik servislerince gerekli çalışmalar yapılır.

B)

Mesleki Eğitim Kanunu (3308) İKİNCİ BÖLÜM

İl Mesleki Eğitim Kurulu

Madde 7 – Mesleki Eğitim Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Muhtelif sektör ve branştaki çıraklık ve mesleki eğitim ihtiyacını il seviyesinde tespit etmek ve Bakanlığa sunmak.
- b) Bakanlıkça gönderilen çıraklık ve mesleki eğitim çerçeve programlarının il ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi için Bakanlığa görüş bildirmek.
- c) Çıraklık ve mesleki eğitim uygulamalarında ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümüne yardımcı olmak.
- d) Bu Kanun hükümlerinin il seviyesinde eksiksiz yerine getirilmesi için gerekli tedbirleri almak.
- e) Çıraklık ve Mesleki Eğitim konularında valilikçe gönderilecek konuları incelemek ve sonuclandırmak.
- f) İldeki çıraklık ve mesleki eğitim uygulamalarını takip etmek ve değerlendirmek. Bu konu ile ilgili yıllık çalışma raporunu hazırlamak ve Bakanlığa sunmak.

İşletmelerde Meslek Eğitimi

Madde 36 – Aday çırak, çırak, kalfa ve işletmelerde mesleki eğitimde kamu ve özel kuruluşlarca yapılan teorik ve pratik eğitim giderleri kendi kurum ve kuruluşlarınca, işyerlerinde yapılan pratik eğitimin giderleri ise isverlerince karsılanır.

İşyerleri pratik eğitim için eğitim mahalli, sınavlar için sınav ortamı, araç ve gereç hazırlarlar. Meslek kursları

Madde 37 – Bakanlık, örgün eğitim sisteminden ayrılmış, istihdam için gerekli yeterliklere sahip olmayan kişileri iş hayatında istihdam imkanı olan görevlere hazırlamak amacıyla meslek kursları düzenler. Kurslara katılanlar kursa devam ettikleri sürece bu Kanunun çırak ve öğrencilere verdiği haklardan yararlanırlar.

Bakanlık, kursların düzenlenmesinde ilgili Bakanlık, kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapar. Geliştirme ve uyum kursları

Madde 38 – Yirmi ve daha fazla personel çalıştıran işletmeler çalıştırdığı personelin işindeki verimini yükseltmek, yeni teknolojilere uyumunu ve mesleklerinde gelişmelerini sağlamak amacıyla çalışma saatleri dışında çeşitli kurslar açarlar veya aynı amaca yönelik diğer kurumlarca açılan kurslara katılmalarını sağlarlar.

İşletmeler; kurs programlarının hazırlanmasında, uygulanmasında ve değerlen-dirilmesinde Bakanlık, İş ve İşçi Bulma Kurumu ile işbirliği yaparlar. Kursların açılması ve işleyişine ilişkin esas ve usuller yönetmelikle düzenlenir.

Özel eğitim kursları

Madde 39 – Bakanlık, özel eğitime muhtaç kişilere iş hayatında geçerliliği olan görevlere hazırlayıcı özel meslek kursları düzenler. Kursların düzenlenmesinde ve uygulanmasında bu kişilerin ilgi, ihtiyaç ve yetenekleri dikkate alınır.

Kurslara katılanlar kursa devam ettikleri sürece bu Kanunun çırak ve öğrencilere verdiği haklardan yararlanırlar.

Mesleki Teknik Eğitim Yönetmeliği (Mülga)¹

Meslek kurslarının düzenlenme ve yürütülme esasları

Madde 70- (Değişik:RG-20/9/2008-27003) İstihdam için gerekli niteliklere sahip olmayan kişileri, iş hayatında istihdam olanağı bulunan görevlere hazırlamak, mesleğinde ilerlemek ve meslek değiştirmek isteyenleri ilgi alanlarına, yeteneklerine ve sektörün gereksinim duyduğu niteliklere uygun olarak o mesleğin gerektirdiği becerilerin geliştirilmesi amacıyla ilgili kurum ve kuruluşların görüşü alınarak meslek kursları düzenlenir. Meslek kurslarına, herhangi bir işte çalışıp çalışmadığına bakılmaksızın isteyen herkes katılabilir.

Bölgenin eğitim olanakları ile insan gücüne olan gereksinimi belirlenerek o ilde, hangi meslek alanlarında hangi kursların açılacağı(Değişik ibare: RG-20/9/2008-27003) il istihdam ve mesleki eğitim kurulunun görüşü de alınarak valilikçe belirlenir. Ancak, özel ve kamu kurum ve kuruluşlarından gelecek toplu kurs istekleri, kurum müdürlüğünce değerlendirilir ve ilgili kuruluşla yapılacak protokol hükümleri çerçevesinde yürütülür.

Kurslarda beceri eğitiminin iş yerlerinde yapılması durumunda, kursiyerlerin iş yerlerindeki çalışma esasları, kurum ile iş yeri arasında düzenlenecek bir protokol ile belirlenir.

Spor alanları, araç-gereci ve spor tesislerinin kullanımı

Madde 141– Spor alanı, spor salonu ve çok amaçlı salonu bulunan kurumlarda bu yerler, beden eğitimi dersleri ile her tür sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler için kullanıma hazır durumda bulundurulur.

Spor salonu, çok sayıda öğrenci/kursiyerin aynı anda değişik spor etkinliklerini yapabilecekleri şekilde plânlanır. Spor salonu bulunmayan kurumların bahçeleri de aynı amaçla düzenlenir.

Beden eğitimi ve spor programının gerektirdiği spor malzemesiyle bu konudaki kitap ve dokümanlar, yönetimce sağlanarak spor odasında hazır bulundurulur. Spor alanı, spor salonu ve soyunma odalarının temizliği, korunması, bakım ve onarımı için gerekli önlemler alınır.

Spor alanları ve spor salonlarının çevrenin spor gereksinimlerini de karşılayabilecek şekilde kullanılması için gerekli çalışmalar yapılır. Kurum yönetimi, eğitim bölgesi koordinatör müdürü ile iş birliği yaparak spor alanı ve salonu bulunmayan kurumların çevredeki diğer kurum, okul, kurum ve kuruluşlara ait spor tesislerinden yararlanabilmesi için gerekli girişimlerde bulunur.

Resim ve müzik derslikleri

Madde 142– Kurumlarda resim ve müzik derslikleri oluşturulur. Resim dersliğinin, binanın kuzey veya kuzey batı yönünde düzenlenmesine ve bir öğrenci/kursiyere 2m kare alan düşmesine özen gösterilir.

C)

¹ Mesleki Teknik Eğitim Yönetmeliği, mülga olmuş bir yönetmeliktir. 2013 yılında Orta Öğretim Kurumları Yönetmeliği'nin yayınlanmasıyla yürürlükten kaldırılmış çok sayıda yönetmelikten biridir. Bu eğitim programında, mevzuat, mesleki eğitim ve eğitimde toplumsal cinsiyet konusuna ilişkin güçlü bir örnek durum ortaya koyduğu için kullanmakta olduğumuz bir mevzuat metnidir

TAŞIMA YOLUYLA EĞİTİME ERİŞİM YÖNETMELİĞİ

Madde 21 - (4) Millî eğitim müdürlüklerinin taşıma yoluyla eğitime erişim iş ve işlemlerini düzenleyen usul ve esasların hazırlanmasında aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulur:

- a) Tasıma uygulaması ve yönetimi, uyumlu bir bütün olarak olusturulur ve yürütülür.
- b) Eğitim hakkından yoksun kalması muhtemel bütün öğrenci/özel eğitim kursiyerlerinin taşıma yoluyla eğitime erişimlerini sağlayacak tedbirler belirlenir.
- c) Eğitime erişimi kolaylaştıran, her vatandaşın eğitim fırsat ve imkânlarından eşit derecede yararlanabilmesini teminat altına alan bir şekilde oluşturulur ve yürütülür.
- ç) Kız öğrencilerin, engellilerin ve toplumun özel ilgi bekleyen diğer kesimlerinin eğitime katılımını yaygınlaştıracak şekilde yürütülür.
- d) Uygulama birliği ve disiplini sağlamak için gerekli kurallar belirlenir.
- e) İhtiyaçlarının karşılanmasında, ekonomik veya sosyal verimlilik ilkelerine uygun olarak maliyet-fayda veya maliyet-etkinlik ile gerekli görülen diğer ekonomik ve sosyal analizlerin yapılması esastır.

D)

ORTAÖĞRETİM KURUMLARI YÖNETMELİĞİ Öğrencilerin uyacakları kurallar ve öğrencilerden beklenen davranışlar

MADDE 157- (2)

Bu doğrultuda öğrencilerden;

- a) Atatürk inkılâp ve ilkelerine bağlı kalmaları ve bunları korumaları,
- b) Hukuka, toplum değerlerine ve okul kurallarına uymaları,
- c) Doğru sözlü, dürüst, yardımsever, erdemli, saygılı ve çalışkan olmaları; güzel ve nazik tavır sergilemeleri; kaba söz ve davranışlarda bulunmamaları; barış, değerbilirlik, hoşgörü, sabır, özgürlük, eşitlik ve dayanışmadan yana davranış göstermeleri,
- ç) Irk, renk, cinsiyet, dil, din, milliyet ayrımı yapmaksızın herkese karşı iyi davranmaları; insan hak ve özgürlüğüyle onurunun korunması için gerekli duyarlılığı göstermeleri,
- d) Tutumlu olmaları; millet malını, okulunu ve eşyasını kendi öz malı gibi korumaları ve zarar vermemeleri
- e) (Değ: 1/7/2015-29403 RG) Sağlığı olumsuz etkileyen ve sağlığa zarar veren, alkollü ya da bağımlılık yapan maddeleri kullanmamaları, bulundurmamaları ve bu tür maddelerin kullanıldığı yerlerde bulunmamaları,
- f) Her çeşit kumar ve benzeri oyunlardan, bu tür oyunların oynandığı ortamlardan uzak kalmaları.
- g) Okula ve derslere düzenli olarak devam etmeleri,
- ğ) Çevreye karşı duyarlı olmaları, çevrenin doğal ve tarihi yapısını korumaları,
- h) Kitapları sevmeleri ve korumaları, okuma alışkanlığı kazanmaları ve boş zamanlarını faydalı işler yaparak geçirmeleri,
- ı) Trafik kurallarına uymaları ve davranışlarıyla örnek olmaları,
- i) Fiziksel, zihinsel ve duygusal güçlerini olumlu olarak yönetmeleri; beden, zekâ ve duygularıyla bunları verimli kılacak irade ve yeteneklerini geliştirmeleri; kendilerine saygı duymayı öğrenmeleri, böylece dengeli bir biçimde geliştirdikleri varlıklarını aile, toplum, vatan, millet ve insanlığın yararına sunmaları,
- j) İnsan hakları ve demokrasi bilincini özümsemiş ve davranışa dönüştürmüş olmaları, kötü muamele ve her türlü istismara karşı duyarlı olmaları,
- k) Toplam kalite yönetimi anlayışıyla ekip çalışmalarında rol almaları,
- I) Okul, öğrenci veli sözleşmesine uygun davranmaları,
- m) İnsana ve insan sağlığına gereken önemi vermeleri,
- n) Savaş, yangın, deprem ve benzeri olağanüstü durumlarda topluma hizmet etkinliklerine gönüllü katkı sağlamaları ve verilen görevleri tamamlamaları,

- o) Zararlı, bölücü, yıkıcı, siyasi ve ideolojik amaçlı faaliyetlere katılmamaları, bunlarla ilgili amblem, afiş, rozet, yayın ve benzerlerini taşımamaları ve bulundurmamaları,
- n) Savaş, yangın, deprem ve benzeri olağanüstü durumlarda topluma hizmet etkinliklerine gönüllü katkı sağlamaları ve verilen görevleri tamamlamaları,
- o) Zararlı, bölücü, yıkıcı, siyasi ve ideolojik amaçlı faaliyetlere katılmamaları, bunlarla ilgili amblem, afiş, rozet, yayın ve benzerlerini taşımamaları ve bulundurmamaları,

E)

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI REHBERLİK VE DENETİM BAŞKANLIĞI İLE MAARİF MÜFETTİŞLERİ BAŞKANLIKLARI YÖNETMELİĞİ

Rehberlik ve denetim ilkeleri

MADDE 68 – (1) Kurumlarda yapılan rehberlik ve denetim faaliyetleri ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yapılır.

- (2) Kurumlarda rehberlik ve denetim faaliyetlerinin birlikte yapılması esastır.
- (3) Rehberlik ve denetim faaliyetleri;
- a) Bireysel ve kurumsal farklılıklar ile çevresel faktörleri dikkate almalıdır,
- b) Yol gösterici ve önleyici rehberliği öne çıkararak düzeltmeyi, iyileştirmeyi ve geliştirmeyi esas almalıdır.
 - c) İyi uygulama örneklerini yaygınlaştırmalıdır,
 - ç) Sistemin risk alanlarının belirlenmesini ve giderilmesini sağlamalıdır,
 - d) Usulsüzlük ve yolsuzlukları önlemelidir,
 - e) Açık, şeffaf, eşit, demokratik, bütüncül, güvenilir ve tarafsız olmalıdır,
 - f) İşbirliğini ve katılımı içermelidir,
 - g) Başarıyı ön plana çıkarmalı, teşvik etmeli ve ödüllendirmelidir,
 - ğ) Bilimsel ve objektif esaslara dayalı olmalıdır,
 - h) Etkili, ekonomik ve verimli olmalıdır

F)

DERS KİTAPLARI VE EĞİTİM ARAÇLARI YÖNETMELİĞİ

Ders kitaplarının nitelikleri

MADDE 6 – (1) Ders kitapları;

- a) Anayasa ve kanunlara aykırı hususları içermez.
- b) Bilimsel hata icermez.
- c) Temel insan hak ve özgürlüklerini destekleyen ve her türlü ayrımcılığı reddeden bir yaklaşım sunar.
 - ç) Reklam niteliğinde ögeler içermez.
 - d) Eğitim ve öğretim programının amaçladığı kazanımları kapsar.
- e) Görsel tasarım ve içerik tasarımı, öğrenmeyi destekleyecek nitelikte ve öğrencilerin gelişim özelliklerini dikkate alarak yapılır.
 - (2) z-Kitaplar, ders kitaplarının niteliklerine ilave olarak;
 - a) Kazanımları destekleyici nitelikte hazırlanır.
 - b) Temel tasarım ilkelerine uygun olarak hazırlanır.
- c) Hangi kazanımı desteklediği ve teknik özellikleri gibi tanımlayıcı bilgileri uygun olarak etiketlenir.
- ç) Sesli içeriklerde ses net ve anlaşılır olur.

G)

EĞİTİM KURUMLARI YÖNETİCİLERİNİN GÖREVLENDİRİLMELERİNE DAİR YÖNETMELİK Yönetici görevlendirmede esas alınacak hususlar

MADDE 27

- (5) Öğrencilerinin tamamı kız olan eğitim kurumlarının müdürleri ile bu kurumlar ve yatılı kız öğrencisi bulunan eğitim kurumlarının müdür yardımcılarından en az biri kadın adaylar arasından görevlendirilir.
- (6) Karma eğitim yapılan ve müdür yardımcısı sayısı üç ve daha fazla olan eğitim kurumlarının müdür yardımcılarından en az biri kadın adaylar arasından görevlendirilir.
- (7) Bu maddenin beşinci ve altıncı fıkralarında belirtilen niteliklerde yeterli sayıda aday bulunmaması hâlinde, erkek öğretmenler arasından da görevlendirme yapılabilir.

Ek 21: Politika Belgelerinden Seçili Örnekler

MEB 2010-2014 Stratejik Plan

2.TEMA

- e-Okul sisteminde devamsızlık ve okul terklerine ilişkin güncel bilgi sağlanarak anında müdahale edilecek ve telafi eğitim programları uygulanacaktır.
- Kız çocuklarının okullaştırılmasına özel önem verilmeye devam edilecek, "Haydi Kızlar Okula Kampanyası" ve söz konusu kampanya altında Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü ile ortaklaşa
 - yürütülen çalışmalar kapsamında yapılan Şartlı Nakit Transferi uygulaması ile ailelere para yardımına devam edilecektir. 60. Hükümet Programı Eylem Planında cinsiyet ayrımcılığını önleyici projelerin uygulanmasına devam edilecektir. Cinsiyet ayrımcılığı ve çocuk hakları konularında okul, ilçe ve il düzeyinde bilinçlendirme çalışmaları yürütülecektir.

- Öğrencilerin ulusal veri tabanında belirtilen ikametgâhlarına en yakın ilköğretim okuluna kaydedilmeleri esastır hükmünden hareketle "En İyi Okul, Evine En Yakın Okuldur" prensibi dâhilinde e-kayıt uygulaması sistemiyle kayıt uygulamasına devam edilecektir.
- 2006-2007 eğitim-öğretim yılından itibaren okul öncesi ve ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin okula adaptasyonlarının sağlanması, Okul kaygısının giderilmesi, öğretmenine güven duyup akışa uyum sağlaması, oyun, drama, sosyal ve sportif etkinlikler yoluyla öğrenme ortamını, okulunu, sınıfını arkadaşlarını, öğretmenlerini tanıması; okul kurallarını öğrenmesi, aynı zamanda evine güvenle gidip gelme eğitimi alması ve okula iyi bir başlangıç yapması amacıyla, diğer sınıf öğrencilerinden bir hafta öncesinde uyum programına alınması uygulamasına devam edilecektir.
- İlköğretim okullarında rehber öğretmen sayılarının artırılması, atama yapılırken sadece 6-7-8 sınıf öğrenci mevcudu değil ana sınıfları da dâhil olmak üzere tüm öğrenci mevcudu göz önüne alınarak kadro belirlenmesi için çalışmalar yapılacaktır.

MEB 2015-2019 Stratejik Plan

No	Stratejiler	Ana Sorumlu	Diğer Sorumlu Birimler
19.	Bireylerin istihdam edilebilirliklerini artırmaya yönelik sektör ve ilgili taraflarla iş birliğinde ve hayat boyu öğrenme kapsamında mesleki kursların çeşitliliği ve katılımcı sayısı artırılacaktır.	НВÖGМ	MTEGM
20.	Açık öğretim okullarında öğrenim gören öğrencilerin kayıtlarının dondurulmasına neden olan faktörler tespit edilecek ve gerekli tedbirler alınacaktır.	НВÖGМ	DÖGM MTEGM OGM ÖERHGM ÖÖKGM TEGM
21.	Örgün eğitimden yararlanamamış veya yarıda bırakmak zorunda kalmış bireylerin uzaktan veya yüz yüze eğitim imkânlarıyla öğrenimlerini tamamlamalarını sağlayacak fırsatlar oluşturulacaktır.	HBÖGM	DÖGM MTEGM OGM ÖÖKGM TEGM
22.	Kız çocukları başta olmak üzere özel politika gerektiren grupların eğitim ve öğretime erişimlerine yönelik proje ve protokoller artırılacaktır.	ÖERGM	DÖGM HBÖGM MTEGM OGM ÖÖKGM TEGM

Eğitim ve Öğret	im Sisteminin Sorun ve	Gelişim Alanları
Eğitim ve Öğretime Erişim	Eğitim ve Öğretimde Kalite	Kurumsal Kapasite
17. Kız çocukları başta olmak üzere özel politika gerektiren grupların eğitime erişimi 18. Özel öğretimin payı 19. Özel öğretim okullarının doluluk oranı 20. Yurt dışındaki vatandaşların eğitime erişimi	13. Özel eğitime ihtiyacı olan bireylere sunulan eğitim ve öğretim hizmetleri 14. Okul güvenliği, sağlığı ve hijyen 15. Zararlı alışkanlıklar ve şiddet eğilimi 16. Açık öğretim sisteminin niteliği 17. Eğitsel, mesleki ve kişisel rehberlik hizmetleri 18. Hayat boyu rehberlik hizmeti 19. Temel dersler önceliğinde ulusal ve uluslararası sınavlarda öğrenci başarı durumu 20. Temel eğitimden ortaöğretime gecis sistemi	14. Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilere uygun eğitim ve öğretim ortamları ve yaygınlığı 15. Eğitim yapılarının depreme dayanıklılığı 16. Kamulaştırma, satın alma, kiralama, arsa temini vb. süreçler 17. İş ve işlemlerin gecikmesinden kaynaklanan kamu zararı 18. Mevzuatın sık değişimi 19. İş sağlığı ve güvenliği 20. İç kontrol ile stratejik yönetim ve planlama sistemi 21. İş süreçleri ve görev tanımları 22. Yetki devri ve bürokrasinin azaltılması 23. Projelerin etkililiği ve proje cıktıların sürdürülebilirliği

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ ULUSAL EYLEM PLANI (2008-2013)

IZLEME VE DEĞERLENDİRME FORMU

"KADIN VE EĞİTİM"

Hedef 1: 9.Kalkınma Planı Hedefleri Dahilinde Eğitimin Her Kademesinde Kız Çocuklarının Okullulaşma Oranları (kayıt, devam ve tamamlama) Arttırılacaktır.

STRATEJİLER	SORUMLU KURULUŞLAR	YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALAR	PLANLANAN ÇALIŞMALAR
1.1. Eğitimin her kademesinde okullulaşmayan kız çocuklarının tespiti, okullulaşmalarının sağlanması için mevzuatın gözden geçirilmesi, işbirliği alanlarının_belirlenmesi ve sorumlu kuruluşların kapasitelerinin güçlendirilmesi	MEB, İçişleri Bakanlığı		
1.2. Kız çocuklarının okullulaşma oranını arttırmaya yönelik teşvik politikalarının yaygınlaştırılması	МЕВ		
1.3. Kız çocuklarının okullulaşma oranının düşük olduğu yörelerde okullulaşma oranını artırmaya yönelik mikro politikalar üretilmesi, politika uygulanmasına katkı sağlayan	MEB,		
kaymakamlıklar, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğinin güçlendirilmesi	İçişleri Bakanlığı		
1.4. Eğitimin her kademesinde kız çocuklarının okullulaşma oranlarının arttırılması için burs, kredi imkanlarının geliştirilmesi, ekonomik ve sosyal destek sağlanması	MEB, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu		

	Genel Müdürlüğü,
1.5. Kırsal alanda kız çocukları için rol-model olan kadın eğitimcilerin sayısının arttırılmasına yönelik teşvik edici çalışmalar yapılması	MEB
1.6. Kız çocuklarının eğitimde fırsat eşitliğinden yararlanmasının önünde duran engellerin bilimsel araştırmalarla tespit edilerek kız çocuklarına yönelik cinsiyet ayrımcılığına bağlı engellerin ortadan kaldırılması için gereken çalışmaların planlanması ve uygulanması	MEB, YÖK,
1.7. Temel Eğitime çocuklarını göndermeyen aileler ile okulu terk etme riski taşıyan kız çocuklarının belirlenmesi, izlenmesi ve çözüm üretilmesi	İçişleri Bakanlığı Millî Eğitim Bakanlığı
1.8. Kız çocuklarının okullulaşma oranlarını artırmak için toplumsal bilincin geliştirilmesi	MEB, TRT,
1.9 Kız çocuklarının okullulaşmasının sağlanması ve terklerin önlenmesi için Millî Eğitim Bakanlığı e-okul veri tabanı ile MERNİS adrese kayıt sisteminin etkinliğinin arttırılması	MEB, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Gen. Müd.

Ek 22: Taslak Strateji Metni

Amaç ve Hedefler	Hedef Kit	tle / Paydaşla	r	Mesaj	Strateji		Zamanlama	
(NEDEN)	Hedef Kitle	Paydaşlar	Olumsuz	(NE)	Taktikler	Yer	(NE ZAMAN)	
	Ritio		(Karşıtlar)		(Nasıl)	(Nerede)		

Ek 23: Farkındalık Yaratma Çalışması

VAKA ÇALIŞMASI-1

Rüstemağa Ortaokulu, ülkenin az gelişmiş illerinden bir tanesinin merkez ilçesinde yer alan, aynı bahçedeki diğer binasını Rüstemağa İlkokulu ile paylaşan bir ortaokuldur. Merkez ilçede olmasına rağmen, okulun bulunduğu mahallede yaşayan hane halkları arasında yoksulluk ve çocuk işçiliği hem kız hem de erkek çocukların okula gitmesi önünde ciddi bir engel oluşturmaktadır. Velilerin büyük çoğunluğu mevsimlik tarım işçisidir, anneler arasında okuryazarlık % 15 civarındadır. Kız çocuklarının önemli bir kısmı öğrenimlerini yarıda bırakmakta, aileleri ile mevsimlik işçi olarak tarlalarda çalışmakta ve erken yaşta evlendirilmektedir. Okul idaresi öğrencilerin okulu bırakmaması için ilgili tedbirleri almakta ancak bölgedeki kültürel yargılar sebebiyle istenen sonuçları elde edememektedir. Siz Okul Müdürü olsaydınız ne yapardınız?

Vaka Çalışması:

- Lütfen farkındalık yaratma kampanyanızın temel bileşenlerini oluşturunuz. (Taslak Strateji Metni)
- Seçeceğiniz üç ana mesajı ve faaliyet türünü yazınız, lütfen seçimlerinizin nedenlerini de yazmayı unutmayınız.
- Potansiyel paydaşlarınızı, destekçilerinizi ve kampanyayı harekete geçirebilecek kişi ve/veya kurumları belirleyiniz
- Kampanyanızın nasıl finanse edileceğini belirtmeyi unutmayınız.

ETGEP Offisi MEB Beşevler Kampüsü, F Blok, Kat:1 Yenimahalle, ANKARA Tel: +90 312 212 50 55 Fax: +90 312 212 50 59

VAKA CALISMASI-2

Yanlıştutum Anadolu Lisesi, ülkenin en büyük ilinin en iyi semtlerinden birinde yerleşik, TEOG puanı ve Üniversite Giriş Başarısı çok yüksek olan bir lisedir. Lisede öğrenim görmekte olan kız ve erkek öğrenci sayısı birbirine neredeyse denktir. Bununla birlikte lisedeki öğrenci temsilcilerinin tamamı erkek öğrencilerden seçilmektedir. Bunda kız öğrencilerin öğrenci temsilcisi olmaya karşı ilgisiz olmalarının yanı sıra, erkek öğrencilerin de kız öğrencilerin temsilci olmasına karşı açık bir tutumları olmasının etkisi bulunmaktadır. Okuldaki öğretmen ve idareciler durumun farkında değildirler, zira kız öğrencilerin temsilci olmamasının önemli olmadığını düşünmektedirler. Bununla birlikte okulda görev yapmakta olan rehber öğretmen daha önce TCE eğitimi almıştır ve konuyla ilgili bir çalışma yapmak istemektedir. Siz rehber öğretmen olsaydınız ne yapardınız?

Vaka Çalışması:

- Lütfen farkındalık yaratma kampanyanızın temel bileşenlerini oluşturunuz.(Taslak Strateji Metni)
- Seçeceğiniz üç ana mesajı ve faaliyet türünü yazınız, lütfen seçimlerinizin nedenlerini de yazmayı unutmayınız.
- Potansiyel paydaşlarınızı, destekçilerinizi ve kampanyayı mobilize edebilecek ağları belirleyiniz
- Kampanyanızın nasıl finanse edileceğini belirtmeyi unutmayınız.

Ek 24: Eğitim Programı Değerlendirme Formu

İL: TARİH:

Açıklamalar: Program hakkındaki görüşlerinizi aşağıdaki derecelendirme ölçeğini kullanarak belirtiniz. Her bir madde için uygun gördüğünüz rakamı daire içine alınız. Diğer görüşlerinizi de lütfen yazarak belirtiniz.

1: Kesinlikle katılmıyorum 2: Katılmıyorum3: Kararsızım

4: Katılıyorum 5: Kesinlikle Katılıyorum

1. Program						
Süre yeterliydi	1	2	3	4	5	
Oturumların sırası uygundu	1	2	3	4	5	
Beklentilerimi karşıladı	1	2	3	4	5	
İyi organize edilmişti	1	2	3	4	5	
2. Eğiticiler:						
Alan bilgisi yeterliydi	1	2	3	4	5	
Öğretme ve iletişim kurma becerisi yeterliydi	1	2	3	4	5	
Konuları açık ve anlaşılır biçimde sundu	1	2	3	4	5	
Sorulara tatmin edici yanıtlar verdi	1	2	3	4	5	
Aktif olarak derslere katılmamı sağladı	1	2	3	4	5	
Kullandığı malzemeler öğrenmemi kolaylaştırdı	1	2	3	4	5	
Eğitim etkinlikleri öğrenmemi kolaylaştırdı	1	2	3	4	5	
Süreyi verimli kullandı	1	2	3	4	5	
Kullandığı dil toplumsal cinsiyete duyarlıydı	1	2	3	4	5	

3. Yorumlar:
Eğitim sırasında öğrendiğiniz konu ve etkinliklerden en çok yararlanacaklarınızı belirtiniz.
Hangi konular üzerine daha çok bilgi almak ya da daha uzun zaman ayırmak isterdiniz?
Oturumun yetersiz gördüğünüz ve geliştirilmesi gereken yönlerini belirtiniz.
Değerlendirmeniz ve önerileriniz için teşekkür ederiz.

